National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 12 1975
Section des Journaux

B703/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 43. SESTDIENA, 1975. GADA 25. oktobris 25. GADS SATURDAY, OCTOBER 25, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Pārsteidzoša politikas maiņa

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Viens no demokratijas stiprākiem balstiem ir rakstītā vārda brīvība. Tāpat kā vislabākajam cilvēkam pasaulē drīzi vien ir kāds „vājais punkts", tāpat arī šī gadu akceptētākajai politiskajai iekārtai nenoliedzami ir ne tikai dažas, bet krietni vairāk vājībiņu nekā to varētu iedomāties. Nav šaubu, ka pat nepilnīgā demokratija ir daudz labāks politisks iestādījums nekā jebkura veida diktatūra. Rakstītais vārds komūnistu pasaulē diendienā atskaņo valdības saukļus, kam gauži maz ticētāju. Nevienā komūnistu valstī par īstu rakstītā vārda brīvību nevar būt runa.

Sensāciju kārā amerikāņu prese palaikam brīvo vārdu izlieto subjektīvās, partejiskās vai citādās neattaisnojamās kampaņās. Tā ir negātīva parādība un, paldies Dievam, demagoģiskos nolūkos izlietotā rakstītā vārda brīvības apmēri ir niecīgi. Tanī pašā laikā jāapbrīno preses spēks un neatlaidība atklāt negātīvās parādības, kas apdraud demokratiju. Atcerēsimies, ka amerikāņu prese nežēlīgā kara gājiena rezultātā piespieda no amata atteikties prezidentu Ričardu Niksonu. Visa rietumu pasaule tomēr var apbrīnot amerikāņu preses vaļsirdību, ne vien analizējot iekšpolitiskās problēmas, bet arī bez izskaistinājuma parādot ASV nozīmi starptautiskā mērogā.

Šā gada pavasarī, 27. aprīlī, plaši izplatītais laikraksts Washington Post, analizējot ASV un Pad. savienības lomu starptautiskā skatuvē, rakstīja:

„Kremļa nākotnes izredzes nekad nav bijušas tik rožainas kā tagad!" Aatcerēsimies, ka tikai pirms nedaudz mēnešiem, vērojot politisko attīstību visos pasaules stūros, Kremlis priekā varēja berzēt rokas:

Indoķīnā pēc faktiskas pazemojošas amerikāņu kapitulācijas komūnistiem atvērās durvis tālākai agresijai šajā stratēģiskā Austrumāzijas stūrī. Jaunradītā militārā un politiskā situācija pavēra plašas iespējas Maskavas tālākiem agresīviem mērķiem. — ASV ārlietu ministra Kisingera diplomātiskā žonglēšana Vidējos austrumos tieši pagājušā pavasarī nonāca strupceļā. Ar to Vidējos austrumos skatuve bija sagatavota, lai Maskava triumfējot varētu atgriezties šajā telpā. — NATO alianses viens Vidusjūras spārns draudēja izirt, Pad. savienībai mēģinot atbalstīt komūnisma režīma uzspiešanu Portugalei. Briesmās bija otrs spārns Turcijā, kas radās Kipras konflikta dēļ, Vašingtonai apturot militāro palīdzību Ankārai. — Apvienotās nācijās tā dēvētais Trešās pasaules bloks, ko atbalsta Pad. savienība, gatavojās sadursmei ar ASV. — Inflācija, saimnieciskā krize, bezdarbs un produkcijas samazināšanās rietumos Maskavas uztverē bija „skaidrs pierādījums par reakcionārā kapitālisma sairšanas sākumu." — Vēl aprīļa beigās Maskava dižojās, ka, salīdzinot ar „izkurtējušo kapitālismu", tā esot saimnieciski stiprāka, nekas nestāvot ceļā komūnisma triumfam, ceļot darba ļaužu materiālo labklājību.

Nav pagājuši seši mēneši, un aina ir kardināli mainījusies. Maskava nespēj izmantot savā labā gandrīz nevienu sevišķo izdevību. Šodien politbiroja vīri Kremlī var jautāt: „Kā tas varēja notikt? Mūsu iecerētais maršs uz priekšu ir pārvērties par atkāpšanos gandrīz visās frontēs." Pat Āzijā, kur ASV piedzīvoja smagu sakāvi, Maskavas plāni ir sabrukuši kā kāršu namiņš. Grūti ticēt, bet ir neapstrīdama patiesība, ka pat Kambodijā komūnisti vēl šodien nav piešķāvuši Pad. savienībai atjaunot sūtniecības darbību. Maskavas atbalstītais režīms Bangladešā nespēja paturēt varu savās rokās. Tas bija jo sāpīgs pliķis Kremlim. Maskavas lielākais politiskais ienaidnieks Ķīna, nevis Pad. savienība aizvadītajos sešos mēnešos ir izplētuši savu politisko iespaidu šajā telpā.

Vidējos austrumos Kremļa diplomātijas neveiksme uzskatāma par vissmagāko. Kad marta beigās Kisingera centieni dabūt pie sarunu galda arabus un žīdus nesekmējās, Kremlis tūliņ pārņēma iniciātīvu savās rokās. Maskavai par lielu pārsteigumu arabi atteicās piedalīties jaunā Vidējo austrumu miera konferencē Ženēvā, kuŗā Pad. savienība bija iecerējusi spēlēt vadošo lomu. Līdz septembrim Kisingera neatlaidīgie jaunie mēģinājumi nostabilizēt arabu un žīdu attieksmes vainagojās ar panākumiem. Parakstītais Sinaja nolīgums pietuvina Ēģipti un Izraēlu paliekamam mieram. Tanī pašā laikā šis nolīgums paver ASV durvis kā vienīgai lielvarai dominēt šajā stratēģiskajā telpā. Pad. savienībai bija jānoiet malā. Maskavas plāns pārvērst Portugali par pirmo Pad. savienības satelitu Rietumeiropā jāuzskata par izjukušu. Var gadīties, ka komūnistu radīto varasdarbu rezultātā Portugalē meklē jaunu vīru ar dzelzs dūri. Šis vīrs var nākt no labā spārna aprindām. Portugales katls vēl vārās, bet komūnistu akcijas tautā strauji krīt.

Arī Spānijā nepiepildījās Brežņeva ceribas izsist kapitālu no ģenerāļa Franko stingrās nostājas, kas, kā zināms, notiesāja un nošāva pusduci terroristu. Kremļa vadītā pret Franko politiskā vētra bija īss histerisks politisks fainomens. 16 valstis atsauca savus diplomātiskos pārstāvjus no Madrides, bet spāņu tauta šo rīcību uzskatīja par svešu valstu iejaukšanos Spānijas iekšējās lietās. Rezultātā spānieši saslēdzās vienotā frontē, un komūnismam ir gauži vājas izredzes arī tad, kad Franko no skatuves būs nogājis. Aizvadītajās nedēļās Madridē viens pēc otra atgriežas tie diplomāti, kas, solidārizejoties ar provokātīvo Maskavas propagandu, savā laikā bija atstājuši Spānijas galvaspilsētu.

Kad Vašingtona Kipras notikuma dēļ pārtrauca Turcijai apsolīto ieroču piegādi, varēja domāt, ka šo situāciju lieliski savā labā izmantos Maskava. Prezidenta Forda apņēmīgās rīcības rezultātā amerikāņu un turku attieksmes atkal restaurētas, līdz ar to briesmas amerikāņu bāzu pastāvēšanai Turcijā ir novērstas.

Vissmagāko triecienu Pad. savienība piedzīvoja tieši saimnieciskā frontē. Lai paliek nepieminēti neīstenotie piecgades plāni un pirmās nepieciešamības preču kvalitātes uzlabošanas solījumi. Šī gada lielais sausums un kolchozu sistēmas

(Turpinājums 20. lp.)

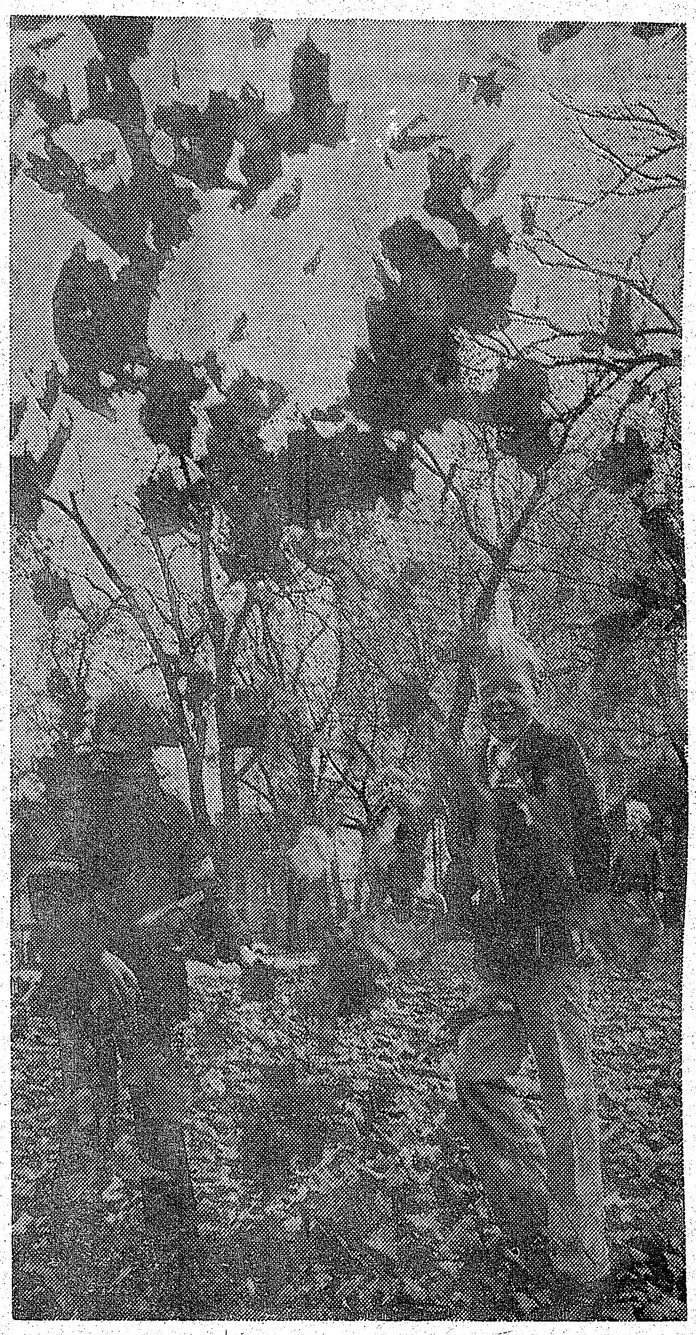

LAPKRITĪ

J. Liģera uzņēmums

Streiki - rietumu pasaules sagraušanai

KANADAS PASTA DARBINIEKI ATKAL STREIKO UZ NEZINĀMU LAIKU

Kanadā 21. oktobrī iesākās pasta darbinieku streiks pēc tam, kad pasta darbinieku arodbiedrība dienu iepriekš aicināja savus 22.000 pasta sūtījumu šķirotājus pārtraukt darbu, jo nav sekmējies sasniegt vienošanos par darba līgumu. Galvenais pasta direktors Makesijs atkārtoti uzsvēris, ka vispirms sarunās jāpanāk algas jautājuma nokārtojums un tikai tad var apspriest arodbiedrības prasības par gadījuma darbu strādnieku tiesībām.

Arodbiedrība vairs neuztur pirmā vietā algu paaugstinājuma prasību, bet pastāv, ka daudz svarīgāks esot jautājums, lai daļēja laika nodarbinātie saņemtu līgumā noteiktās priekšrocības tāpat kā pārējie un ka jāierobežo gadījuma darbu strādnieku pieņemšana. Tāpat arodbiedrība prasa vēl izmaksāt prēmijas par nedēļas nogaļu darbu un citādu naktsmaiņu iekārtojumu. Attieksmē uz algas prasībām, valdība piedāvājusi 1.70 dol. algas pielikumu stundā pie tagadējās 4,58 dol. stundas algas 30 mēnešu laikā, bet arodbiedrība prasa 3,26 dol. pielikumu stundā viena gada laikā, kas pārsniedz 14,4 proc. gadā, kādu atļauj valdības algu un cenu iesaldēšanas programma, lai apkaŗotu inflāciju.

Streika laikā valdība savus pasta sūtījumus piegādās pa dzelzceļu, autobusos un ar speciāliem kurjēriem, bet pārējos pasta sūtījumus novietos noliktavās; pasta kastītes uz ielām aizzīmogos. Toronto pasta kantoris ieteic iedzīvotājiem streika laikā nesūtīt pa pastu čekus un svarīgus dokumentus, kas var iestrēgt ilgāku laiku sakrājušos pasta sūtījumu kalnos noliktavās. Pasta direktors Makesijs brīdinājis, ka pasta streiks var būt „ilgs un stingrs", jo valdība nevar pakļauties pasta darbinieku arodbiedrības pārmērīgajām prasībām.

Pad. savienības komūnistu partijas laikraksts Pravda 19. oktobrī, atzīmējot 1905. gada vispārējā Krievijas ģenerālstreika 70 gadu atceri, apsveica strādnieku arodbiedrību organizētos streikus rietumos kā revolūcijas priekšspēli, netieši aicinot rietumu komūnistus uz lielāku cīņas sparu. Partijas laikraksts uzsvēris, ka pēc Ļeņina rakstiem ģenerālstreiks bijis liels atbalsts carisma gāšanai Krievijā.

Pravda savā rakstā apstiprinājusi Kremļa bezkompromisa nostāju par komūnistu cīņu varas dēļ visā pasaulē, kas ir „svarīgs stūrakmens tautu atbrīvošanas kustībā, un veicina revolūcionārā progresa attīstību".

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. G. 25. OKTOBRIS 43. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.
Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

„... kas par daudz, tas par daudz ..." Dadža zīmējums

Vilis Hāzners

Saglabāsim nacionālo apziņu

DV CENTRĀLĀS VALDES IDEOLOĢISKĀS DAĻAS VADĪTĀJA NORĀDĪJUMI DV ŅUJORKAS APVIENĪBAS 25. GADASVĒTKOS

Par šiem gaŗajiem gadiem notikušas daudzas pārmaiņas mūsu nacionālā dzīvē — gan šeit svešumā, gan dzimtenē.

Komūnistiskā vara mūsu tēvu zemē ik gadu vairāk nostiprinājusies. Tur vēl arvien amatos nav tikuši Latvijā dzimušie latvieši, bet visa vara pieder Krievijā dzimušajiem latviešiem un krieviem. Un varbūt labi, ka tas tā: nacionālā ziņā, par spīti lielajām pārkrievināšanas pūlēm, latviešu tautas vairums ir palicis stiprs un vienots. Mums nav vēl jābaidās, ka tuvākos gadu desmitos mūsu tautu spētu pārtautot krievu pārsvars un nav jāšaubās, ka savā politiskā domāšanā latvieši arvien vairāk pūlēsies atbrīvoties no Maskavas važām, un, tāpat kā mēs, nekad nezaudēs ilgas pēc atbrīvošanās un neatkarības atgūšanas savai valstij.

Pār mums svešumā arī pāri ir pūtuši daudzi nelabvēlīgi vēji. Kaut tieši pieminot pēdējo gadu ar divām nozīmīgām sanāksmēm — vienu starptautisku un otru nacionālu: Helsinkos un Florefā. 1. augustā parakstītais Eiropas drošības un sadarbības dokuments sagādāja mūsu tautai un tās cīņas jēgai lielu vilšanos: tika apstiprināta Pad. savienības Otra pasaules kara beigās radītās robežas, mūsu Latviju ieslēdzot padomju impērijā. Mūsu politiskās dzīves vadītāji rietumos un pagrīdnieki Latvijā pa šīs konferences sagatavošanas laiku darbojās ļoti aktīvi un nekad pēc Latvijas okupācijas 35 gadu laikā par mūsu likteņiem netika runāts tik daudz kā tieši šajā gadā. Tā bija Helsinku notikumu optimistiskā daļa. Otra — pesimistiskā daļa runāja par mūsu tautas pirkšanu un pārdošanu vai pat uzskatīja mūsu brīvības atgūšanas pūles jau par zaudētām. Šis pesimisms ir pilnīgi nevietā: latviešu tautu un Latvijas zemi neviens nevar ne pirkt, ne pārdot! To var izdarīt vienīgi mūsu pašu tauta. Un tā to nedarīs nekad!

Florefā augusta beigās sanāca trešais pēc kārtas Vispasaules latviešu jaunatnes kongress. Tā sagatavošana mums sagādāja daudz rūpju, jo pati kongresa vadība bija nonākusi piecu vidējās un jaunās paaudzes latviešu rokās, kuŗi sevi dēvē par komūnistiem un, kā viņu stāja, runas un darbība liecināja, tad tie pilnā mērā akceptē pašreizējo ar varu Latvijā ievesto padomju iekārtu un to aizstāv un cildina ar tiem pašiem vārdiem, kā to dara varas nesēji Rīgā. Kongress un tam sekojošais seminārs notika mums nekontrolējamā veidā un dažkārt sagādāja zināmas bažas. Bet tās izrādījās nevietā: šie pieci minētie vīri bija un palika tikai pieci. Viss vairums, pāri par 300 jaunās paaudzes latviešu, nākdami no visiem kontinentiem, daudz no šīm izdarībām ne saprata, ne arī gribēja saprast. Un pats šis kongresa nobeigums bija iepriecinošs jau tāpēc vien, ka jaunie latvieši pieņēma savas politiskās darbības platformu Latvijas nākotnei, to ietverot desmit punktos, no kuŗiem tās pirmais punkts prasa demokratiskās un neatkarīgās Latvijas atjaunošanu. Pieņemtā platforma gan vēl prasa pilnīgāku izstrādājumu, bet nav šaubu, ka arī tas tiks veikts.

Vēl būtu jāpiemin Baltijas studiju centra darbība šajā un iepriekšējos gados un arī jāpriecājas, ka visos šajos nozīmīgajos pasākumos darbojušies līdz tieši DV apvienības biedri Ņujorkā.

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules.

KĀPĒC PĒDĒJAIS?

Lasot 6. Latviešu dziesmu svētku Kanadā skrejlapu, pārsteidz svētku programmas sakārtojums. Lielais dziesmu svētku koŗu koncerts, pats galvenais sarīkojums, nolikts kā pats pēdējais visas nedēļas plašajā sarīkojumu virknē.

Līdz šim visos iepriekšējos dziesmu svētkos koŗu koncerts bija centrālais sarīkojums un pēc tam sekoja noslēguma balle. Pēc lielā garīgā un fiziskā sasprindzinājuma uz skatuves un zālē, svētku dalībnieki pulcējās ballē, kur satikās jaunie un vecie, lai dalītos pārdzīvojumos par lielo veikumu un idejisko pacēlumu, ko izraisījis svētku lielais koncerts. Nu varēja priecāties, jo lielais darbs bija veikts.

Šoreiz rīcības komiteja noslēguma balli iekārtojusi pirms dziesmu svētku lielā koncerta, sestdienas vakarā. Kādu tad var sagaidīt svētdienas rīta pēdējo kopkoŗa mēģinājumu pēc jautras un negulētas balles nakts? Meitas un dēli vēl gulēs un sapņos saldus sapņus, kad zālē sāksies mēģinājums. Protams, ka cietīs koncerta kvalitāte un kulminācija nebūs sasniegta, bet kas ir un būs visu dziesmu svētku galvenais mērķis.

Tādēļ lielajam svētku koncertam jānotiek sestdienā, bet nevis svētdienas vakarā, kā pašam pēdējam sarīkojumam, kad ļaudis jau noguruši daudzo dažādo sarīkojumu apmeklēšanas iespaidā — trīs balles, divas teātŗa izrādes u. c. Visvairāk es šeit domāju par dziedātājiem, kam jāiztur vislielākā slodze un piepūle. Par viņiem jādomā visvairāk, lai tie būtu atpūtušies un koncerts izskanētu sajūsmā un garīgā spožumā.

Kaut starpība starp dziesmu svētkiem agrāk dzimtenē un tagad svešumā ir milzīga, tad tomēr svētku kopkoŗu koncerts ir tas maģiskais un vienreizējais, kas mudina un aicina tautu kopā kādam lielam, skaistam pārdzīvojumam, kam allaž pietrūkst vārda. Un tas jātur prātā, lai gala iznākumā dažādo blakus sablīvējumu dēļ svētki nezaudētu savu krāšņumu un idejisko pacēlumu.

H. Misiņš,
Milvokos, Viskonsinā

KĀ JĀUZVEDAS LATVIJĀ?

Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Uldis Grava paskaidrojis, ka Ilgvars Spilners ar savu nostāju un interviju pierādījis, kā jāuzvedas Latvijā. Nav šaubu, ka ir arī dzimtenes apmeklētāji, kas „bijuši bailīgi un iztapīgi komūnistu režīmam". Bet ko Rīgas varasvīriem drīkst pateikt brīvās pasaules latviešu organizācijas valdes loceklis, to nedrīkstēs atļauties privāts dzimtenes apmeklētājs, kas visus amatus „atstājis mājās". Ar amatpersonu runāšana būs vienmēr citāda nekā ar kādu privātu braucēju. Saprotams, ka amatpersonu braucieni nav vēlami, jo tos var iztulkot kā piekāpību režīmam, bet nav noliedzams arī amata spēks, kas atkarīgs no tā, cik lielu sabiedrības daļu kāds amats pārstāv. Privātpersonu var iemest cietumā bez kādas brēkas, ne tas tā ar spēcīgu amatpersonu. Tātad amats ir arī zināmā mērā „bruņas" pret ienaidnieku. Cits jautājums, vai mums šādi „bruņinieki" nevajadzīgi jātēlo. „Bruņniecisms" nebūs arī tas, ja kāds jautrā sabiedrībā restorānā nodzied savas agrāk neatkarīgās valsts nacionālo himnu, kā to pēc preses ziņām šovasar darījis kāds okupētās Lietuvas apciemotājs. Komūnistiem rietumzemēs ir iedarbīgāki un mērķtiecīgāki cīņas līdzekļi.

Dzimtenes apciemotājs
Viskonsinā

PAR „KULTŪRAS SAKARIEM", MINSTERI UN PŪT, VĒJIŅI

Kopš mana ziņojuma DV ASV kongresā šā gada pavasarī, kas daļēji bija atreferēts arī trimdas presē, esmu saņēmis daudz vēstuļu, bet visumā ar līdzīgu saturu, tāpēc atbildu visiem rakstītājiem ar šo vēstuli reizē.

Mazā polemika, ko biju radījis, sacēlusi gan lielus putekļus, bet joprojām jūtu, ka esmu pareizi darījis. Latvija man bijusi svēta. Mūsu uzdevums trimdā būtu daudz nozīmīgāks, ja vairāk padomātu, kāpēc šeit esam. Mēs nedrīkstam ieslīgt vienaldzībā. Ir grūti saprast, ka pēc visa piedzīvotā mūsu vidū vēl rodas cilvēki, kas braukā turpu un šurpu uz okupēto Latviju, izdabā okupantu ieceltām lellēm un rada plaisas mūsu sabiedriskā dzīvē. Būtu interesanti dzirdēt kāda „kultūras apmaiņas" cildinātāja atklātu referātu par to, ko viņš tur tik bieži un ilgi dara? Gribētos vēl daudz ko citu šādā reizē runātājam atklāti un publiski pajautāt. Būtu interesanti dzirdēt, kas notiek „kultūras apmaiņas" sludinātāju „slēgtajās sanāksmēs" brīvajā pasaulē, kur kādreiz ierodas pārstāvis no Rīgas čekas leitnanta pakāpē. Šo „kultūras apmaiņas" pārstāvju dēļ nesen Beļģijā tika vairākkārt slēpts arī Latvijas karogs ...

Mēs bieži brīnāmies par ASV u. c. valstsvīru „nedzirdīgajām ausīm" mūsu saucieniem pēc brīvības Latvijai, bet nebūsim naivi un vaicāsim paši sev, ko gan lai šie valstsvīri par mums domā, zinot, kas notiek pašu latviešu vidū? Viņi zina! Viņiem ir iestādes un izmeklēšanas dienesti, kas zina mūsu „izcilo" kultūras sakarnieku darbību. Viņi zina arī, ka tūkstošiem latviešu tagad brauc turpu un šurpu, un kur līdz ar to aiziet amerikāņu un citu zemju valūta. Protams, arī pašiem amerikāņiem ir radikāļi un komūnisti, bet tie patiesību nekad nav redzējuši un pieņēmuši komūnisma mācību par „mazā cilvēka uzvaru".

Kas attiecas uz Minsteres ģimnazijas pieminēšanu, tad apliecinu, ka nekad neesmu vēlējies un arī nevēlos to gremdēt, bet pateicu tikai savas aizdomas par vienu skolotāju un savus novērojumus, kādu stāju ieņēmuši pāris audzēkņu pēc ģimnazijas beigšanas. Neesmu Ministeres ģimnazijā bijis un savus bērnus arī nees-

(Turpinājums 18. lp.)

Jānis Klīdzējs

Gaismas dārzniece

PROFILA SKICE PAR DR. ZENTU MAURIŅU

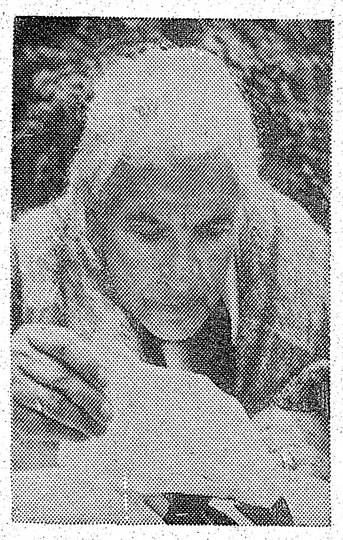

Zenta Mauriņa

1.

Rakstniece Zenta Mauriņa ir neatkārtojams vienreizīgums, latviešu Bēthovena traģiskā simfonija, kuŗa lielu personisku un tautas sāpi pārvērš lielā gaismā, spēkā un mīlestībā. Viņa pieder pie tiem nedaudzajiem, kas savai tautai daudz vairāk devuši nekā no tās saņēmuši. Tieši tāpēc viņa pieder pie tiem, kas neiederas grupā, barā vai kādā atzītajā ierindā. Zenta Mauriņa ir bijusi „ārpusniece" jau no bērnības dienām, kad slimība viņu fiziski salaulāja ar braucamo krēslu. No tām pašām dienām viņa pati savu dvēseli, gribas spēku, sapņojumus un ieceres ir salaulājusi ar gara, iekšredzes un tālredzes meklējumu sevī, savā tautā un pasaulē. Kāpšana augstāk vientulības un meklējumu kalnā arvien vairāk pavēra lielāku plašumu un skaidrību tanīs kartēs, kuŗās iezīmētas cilvēku, tautu, kultūru psiholoģiskās un socioloģiskās līnijas cilvēku un tautu sejās. Lasot tanīs, Zenta Mauriņa atklāja sevī rakstnieces un domātājas tapšanas cerību un brīnumu: es no savas vientulības spēju vairāk, tālāk redzēt un saprast nekā tie, kas steidzas un jaucas pa baru. Lasītāju un klausītāju pulki ar savām dzīvēm, rūpēm, balsīm, jautājumiem sāka pulcēties ap viņu, un ap viņas Vientulības Kalnu sāka skanēt jauno gara meklētāju draudzības balsis. Satikšanās un dzīvošana kopā ar savu tautu un pasauli bija sākusies.

Ar savām grāmatām, rakstiem žurnālos un avīzēs, ar lekciju cikliem pa attālākiem Latvijas nostūriem Zenta Mauriņa ievadija lielu daļu Latvijas brīvības paaudzes jaunā gara vērtību skatījumā pašu mājās un saskarsmē ar pasauli.

Viņa bija pirmā sieviete Latvijas universitātē, kas ieguva doktora gradu latviešu literātūrā. Tas viņas vārda slavu un prestīžu gara pasaulē nostiprināja vēl vairāk gan literārās aprindās, gan visas tautas apjomā. Viņas jaunie lasītāju pulki ik gadus sāka saņemt no viņas pa grāmatai, kas vēra vaļā plašākus logus uz agrāk vēl nepazītām gara bagātībām.

Trimdas gados Zenta Mauriņa ir radījusi jaunus literāros darbus tik spontāni, ka tas ikdienas rūpju mērītājam varētu likties neticami. Viņa ir strādājusi ar pārvarīgu spēku, spītēdama slimību nastām un bieži vien klusumam svešuma vientulības kalnā. Varbūt viņas zemapzinīgās un apzinīgās nojautas par savas tautas izmisīgo likteni ir likušas viņai skrieties ar laiku un gadu tecēšanu, kas tautai nelabvēlīgs. Viņas literārais devums līdz šim ir pāri par 30 grāmatu latviešu valodā. Gandrīz tādā pašā skaitā vācu valodā tulkotās ir izdevuši Vācijas un Šveices apgādi. Dažas no šīm grāmatām ir iznākušas arvien jaunos izdevumos Vācijā. Astoņi tulkojumi ir zviedru valodā. Pa vienam holandiešu, dāņu, somu un krievu valodā. Londonā ir iznākusi — A Prophet of the Soul: Fyodor Dostoievsky.

Zenta Mauriņa daudz vairāk nekā kuŗš katrs cits latviešu rakstnieks vai diplomāts ir runājusi uz Eiropu un pasauli ar savām grāmatām, rakstiem un neskaitāmiem lekciju cikliem daudzos Eiropas kultūras centros. Var tikai apbrīnā pie viņas mūža veikumiem aizdomāt: Kā gan viens pats cilvēks, kam dzīvē ir bijis jāsalauž tik daudz dzelzs aizbīdņu, visu to varējis paveikt?

Varētu vēlēties, lai latviešu skolās visā pasaulē, kur skolotāji un vecāki māca bērniem latviešu valodu, Zentas Mauriņas dzīve un darbi tiktu mācīti un sniegti par paraugu: lūk, ko spēj viens pats cilvēks, kuŗā dzīvo un aug mīlestība un gribas spēks kalpot cilvēkam un savai tautai.

Ir saprotams un izskaidrojams, ka cilvēkam, kas savu kalpojumu un veikumu ir spējis pacelt tālu augstāk par „līmeni", blakus tūkstošiem cienītāju un darba atzinēju, ir grupa nonicinātāju un noklusētāju. Tā, liekas, visos laikos un visās tautās ir cilvēka lielума nastas daļa.

No dzimtenes Latvijas klusajiem tālumiem, no trimdas latviešu salām pasaulē pie Zentas Mauriņas steidzas tūkstošiem mīļu labdienu, laba vēlējumu un paldies par palīdzēšanu dzīvot ar gaismu, ko nesušas viņas grāmatu lappuses un viņas pašas dzīves sāpju uzvarētājas paraugs.

Pati autore savos rakstos minējusi, ka viņas pasaules skatījums ir audzis no trim saknēm: Senās Grieķijas, Jaunās derības un Latvju dainām. No šīm trim mūžīgām kultūras saknēm Dr. Zentas Mauriņas grāmatās ir sakuplojis krāšņi ziedošs atziņu koks, kuŗa zaros un galotnē ar jaunu, neatkarīgu gaismu zied viņas pašas atziņas par latviešu tuatas dzīves ziņu, eksistences satvaru, raksturu, kā arī Dieva, daiļuma, patiesības, brīvības un tiesību apziņu un savu vietu pasaulē.

Kaut arī rakstniece pati pazemībā pret savas tautas un cilvēces ciešanām uz to nav pretendējusi, latvieši viņu atzīst par ievērojamu domātāju, kas palīdzējusi tautai saprast pašai savu būtību, dzīves ainavu un savas personības zīmīgākos vaibstus, kas to padara par pamanāmu tautu citu tautu vidū.

Dr. Zentas Mauriņas skatījumā daiļums ir pirmais būtiskais elements latviešu pasaules uzskatā. Otrs ir darbs. „Vakareiropai ir sava asins aristokratija, mums — ir darba aristokratija. Mēs, latvieši, neapbrīnojam to, kuŗa tēvs ir valdījis lielā muižā un kalpinājis daudzus cilvēkus, bet to, kas pats ar savu spēku atdalījies no pelēkās masas un veicis darbu, kuŗa gaisma sasniegs paaudžu paaudzes." (Iedrīkstēties ir skaisti, 145. lp.). Par piemēru viņa min Krišjāni Baronu, kas veltījis mūža darbu latviešu tautas dziesmu krāšanai un kārtošanai. Trešais būtiskais pavediens latviešu pasaules uzskatā ir zeme. Latviešiem zeme ir svētāka nekā debesis. Ceturtais ir — miers. Piektais ir klusums, pa kuŗu pie latviešiem atnāk viņu Dieviņš. Sestais ir iežēla, līdzjutība. Septītais ir spīts. Netulkojams vārds: panest, izturēt pat elli, gaidīt rītdienu dzīvošanai jaunai, nepadoties garīgi, palikt pašiem, lai cik grūti un bargi būtu likteņa vai varmācības spaidi. Ar latviešu spīta salaušanu Maskavas okupanti nopūlas jau 30 gadus. Nekas, tautas apziņa un zemapziņa saka. Pagaidīsim. Dieva dzirnas maļ lēnām, bet labi. Ir samalti Šeremetveji, Jāņi Briesmīgie un Hitleri. Tiks samalti arī jaunie vagari un muižu būvētāji Latvijā. Šīs atziņas izteiktas grāmatā — Latviešu esejas, 7.—17.

Daudz jaunām domām un bagātām atziņām ir piebārstītas visas Zentas Mauriņas grāmatas. Tās radušās no viņas pašas dzīvē pārdzīvotā un pārciestā, bet vēl vairāk tās dzimušas no latviešu tautas cīņas par brīvību un bieži vien pat par kailo fizisko eksistenci.

„Patiesi mums pieder tikai tas, ko dzemdējis gars." (Franceska, 220.)

(Turpinājums 4. lp.)

Indra Gubiņa

EMĪLU DĀRZIŅU PIEMINOT

Viršu klajums saulē bal,
Vēsma kā no mūžības skrien pāri.
Kaut kur tālu vilciens klab.
Domas ieķērušās nāvē pāragrā.
Apkārt bites dzīvībai un darbam san.

Sadreb laiks un sadreb gaiss.
Vējš vai dziesmas ceļas,
valsis melancholiskais?
Pāri viršiem skumji trīs
vizošs pavediens, smalks kā zirnekļtīkls.
Citu asaras raud viņa dziesmās.
Gadu desmitiem tās sauc Sapņu tālumā,
sauc kur Mēness starus stīgo
tālā Senatnē. Mūžam zili — atbalso
Lauztās priedes šalkojot.
Dziesmas paliks, nezudīs.
Nāc man līdz, nāc man līdz!

Vēsma norimst. Saule riet.
Smalkais tīkls, smalkais pavediens
tālās gaismas staros mirdz.
Kad būs as'ras izraudātas?
Gaidās sastingst sirds.
Milzīgs klusums visam pāri,
Kad? Vai zin to kāds?
Lai vētra krāc!

Solis klūmīgs tas vai tīšs?
Aizklab vilciens. Ceļa malā
paliek cilvēks, mūža beigas.
Beigas? Miesai tik ne garam.
Mirdzi kā zvaigzne — viņš dziedāja.
Mirdzi! Gadu desmitiem cauri
tavas dziesmas dzīvo pie mums,
tavas dvēseles atspulgs ar baltu sauli.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Irma Lesiņa — Ede, Latvju Grāmatas izdevums, Ed. Keiša vāka zīmējums un illustrācijas, 84 lp.

Lāčplēsis 21. n-rs, Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗu biedrības izdevums, vāku zīmējis Vilis Krūmiņš, atb. red. A. Lauris, 80 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats 9. (187.) n-rs, Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 26 lp.

Zelta Vārtu Vēstis 9. n-rs, Ziemeļkalifornijas latviešu ev.-lut. draudzes izdevums. Vāku zīmējusi Elza Krimuldēna-Reinvalde, red. A. Reinvalds, 52 lp.

Ceļa Biedrs 7. (197.) n-rs. Latviešu ev. lut. draudžu apvienības Amerikā mēnešraksts, redaktors J. V. Strautnieks, 16 lp.

Technikas Apskats 75. n-rs, Latviešu inženieŗu apvienības izdevums. Vāku un titullapu zīmējis A. Langmanis. Galvenais redaktors A. Spūrmanis, 28 lp.

Brīvība 7. (261.) n-rs, Latv. soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts. Redaktori G. Kalniņš un J. Ritums, 12 lp.

Brīvībai 13. n-rs, LNF Zviedrijā izdevums, 4 lp.

Dzīve 127. n-rs, Jurdža fonda izdevums, Juŗa Soikana vāka zīmējums. Redaktori V. Locis un J. Trūps, 32 lp.

Vēstnesis 10. (34.) n-rs, Olģerta Liepiņa izdevums Bostonā.. Redakcijā vēl darbojas Osvalds Akmentiņš un Eduards Keišs. Izdevumā 6 lielas lappuses un 8 lp. pielikums Apvāršņi 4. n-rs, kas iznāk 6 reizes gadā.

USA Horizons 9. n-rs angļu valodā, iznāk divreiz mēnesī, U.S. Information Agency Washington, 64 lp.

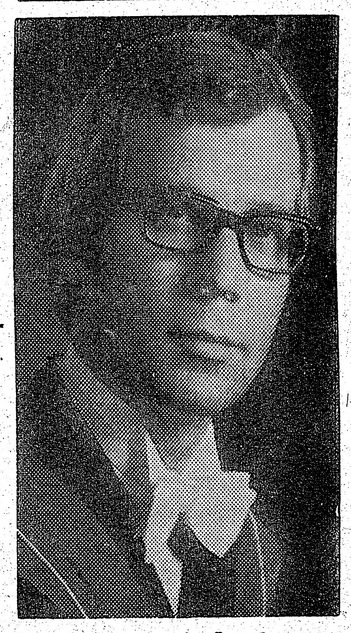

Ivars Juris Ārgals

beidzis Toronto universitātes medicīnas fakultāti ar M.D. gradu. Pieder pie korporācijas Fraternitas Academica.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRIS
Vašingtonas ansamblis

RŪDOLFA BLAUMAŅA

INDRĀNI

Izrādē piedalās: Helga Gobzina, Hilda Prince, Anda Ūršteina, Maija Lele, Lolita Lindberga, Kārlis Ģērmanis, Osvalds Ūršteins, Kārlis Ķuzulis, Ārijs Dubinskis, Mārtiņš Parņickis, Jānis Vītols.

Režisors: Osvalds Ūršteins. Dekorātors: Laimons Eglītis

HAMILTONĀ —
piektdien, 31. okt. pl. 8 vak., Dalewood School Auditorium, 1150 Main Street, West.
Ieejas kartes iepriekšpārdošanā pie E. Gulbis, 136 Emerson St., Hamilton, Ont. Tel.: (416) 529-2414.

TORONTO —
sestdien, 1. nov., pl. 2 pēcp. un pl. 6.30 vak. Bickford Park High School auditorijā, 777 Bloor St. W.
Ieejas kartes $6.- un $5.-, pensionāriem un skolniekiem $4.- iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā, Latviešu namā, no pl. 11 — 6.30 vak., sestdienās no pl. 9 — 1 dienā. Tel.: 921-7121.

ROČESTRĀ —
svētdien, 2. nov., pl. 2.30 pēcp. Cutler Union teātŗa zālē (daļa no Ročestras universitātes), 560 University Ave.
Ieejas kartes iepriekšpārdošanā pie DV apv. kasieŗa J. Medņa, 465 Harvard Street, Rochester N. Y., 14607.

Gaismas dārzniece

(Turpinājums no 3. lp.)

„Dzīvot nenozīmē ēst, dzert, gulēt. Dzīvot nozīmē mīlēt, darboties, izstarot." (Trimdas traģika, 47.)

„Mūsu pilnība ir vienībā ar Dievu. Kamēr Dievu neesam saņēmuši sevī, tikmēr viņš nav atrodams mūsu darbos. Atšķirībā no Dieva, savu personīgo Es uzskatot par pašmērķi, mūsu dzīve izplūst nenoteiktībā un kļūst ļauna, moku pilna." (Trimdas traģika, 223.)

„Ļaunuma bacilis latenti slēpjas visos cilvēkos, un tā parādīšanās dienas gaismā ir atšķirīga no tā, vai ļaunums tiek kultivēts un vairots, vai arī apkaļots ar pašdisciplīnu ar cildeniem, pāri laikam un telpai spraustiem mērķiem." (Dzelzs aizbīdņi lūzt, 104.)

Ne rakstus avīzēm, ne grāmatas Dr. Zenta Mauriņa nav rakstījusi laika kavēklim. Viņa jūt atbildību par cilvēka garu, dzīvi, šodienu un rītdienu:

„Šodien neganti apdraudētā cilvēce vēl nav atradusi savu dzejnieku. Tagadnes literatūrā trūkst dvēseles valstības. Dzīvnieciski pārgalvīgi cilvēciņi ražo luciferisku, negarīgu mākslu." (Trimdas traģika, 221.)

Nav gadījies lasīt redzīgāka definējuma par mūsdienu traģisko rakstu un mākslu nosliece uz kalpošanu zemāko instinktu tirgum, kas audzina šodien topošās paaudzes. Tāpēc nav jābrīnās par to, kas notiek pasaules pilsētu ielās, iestādēs un pat valdībās, ko sev izvēlējušas tautas, kas sevi domājas arvien vēl esam brīvas. Īstie valdītāji ir naudas rāvēji un tirgoņi zemāko instinktu tirgū. Cerības nerodas jaunajos modes brēcienos. Tās varbūt ir patiesībās, kas nākušas no pieredzēm ar cilvēka garu un dabu caur gadu simteņiem.

Zenta Mauriņa ir gaismas dārzniece. Pa ziedam, pa pilnam, jaunam dārzam viņa ir sējusi un dēstījusi simtu tūkstošu un miljonu dvēselēs.

Zentas Mauriņas redzējuma patiesību, tuvību ar tautas jūtām un likteni atbalso viņas grāmatu daudzie lasītāji un līdzdzīvotāji viņas atziņu atradumos. Tie stāsta un saka daudz.

Jauns latviešu dzejnieks: „Zenta Mauriņa ir pirmā no latviešu rakstniekiem, kas ar savām grāmatām šodien ir aiznesusi latviešu balsi, domas un likteni Eiropas audiencei. Es pats ceļoju pa Vāciju, Austriju, Šveici. Par citiem mūsējiem tur nezina nekā. Par Zentu Mauriņu, viņas grāmatām un lekcijām tur runā. Mums ir par ko lepniem būt un priecāties."

Universitātes studente: „Kad man bija jāpiedalās internacionālā studentu pārrunā par būtiskāko Eiropas tautās, definētākos konceptus un jēdzienus par latviešu dvēseli un raksturu es atradu Zentas Mauriņas komentāros par latviešu tautas dziesmām."

Vientuļa sieviete: „Ar saviem rakstiem un ar savu dzīvi viņa ir mani mācījusi saprast sevi pašu un cilvēka izturības avotus. Manā dzīvē ir bijuši brīži, kad likās, ka sajukšu prātā, sabrukšu fiziski un garīgi no visa tā, ar ko dzīve svešumā mani sita. Kad izlasīju Zentas Mauriņas iedrīkstēties ir skaisti, man tūlīt bija jāsāk vaicāt sev pašai: Par ko es kaucu? Ko es šņācu pret Dievu un staigāju rūgta pret cilvēkiem un dzīvi? Es kļuvu veselāka garīgi un reizē arī fiziski. Bija tā, it kā viņa būtu pasniegusi roku un teikusi: Nevaidi. Celies. Tu nemaz neesi tik beigta kā pati sev to gribi iestāstīt."

Latviešu ārsts Amerikā: „Medicīnas universitātēm un psiholoģijas departamentiem būtu jāaicina Dr. Zenta Mauriņa par lektori jauno ārstu sagatavošanā. Ar savu personīgo ciešanu nastu pārvarēšanu, ar saviem filozofiskiem izskaidrojumiem ciešanu anatomijā, tā sakot, viņa palīdzētu jaunajiem ārstiem labāk un dziļāk saprast savu profesionālo pieeju. Medicīna taču nesastāv tikai no zālēm un chirurga naža. Pats lielākais tanī ir cilvēka, pacienta, slimnieka gars. Tas bieži vien tiek piemirsts. Slimā miesa tiek ārstēta ar neorganisko ķīmiju."

Kaŗavīrs: „Jaunības gados biju skolotājs, kas bieži meklējās pa grāmatu veikaliem. Kaŗa gados biju virsnieks, kas redzēja, ka ekstrēmo briesmu brīžos galvenie ieroči tomēr bija un palika kaŗa biedru dvēseles. Es domāju, ka latviešu tauta var būt pateicīga Zentai Mauriņai, jo viņa bija tā, kas paplašināja logus tā, lai mūsu gara dārzus apšalktu Vakareiropas brīvie kultūras vēji un strāvojumi. Lielākās latviešu grāmatnīcas Rīgā liecināja, ka ārzemju grāmatu noiets bijis ļoti atkarīgs no tā, kādus autorus viņa apskatījusi savās esejās vai priekšlasījumos. Viņas grāmatas un raksti par latviešu tematiem bija mums gaismas bruņojums ar sevis pašu īstāku redzēšanu un saprašanu. Viņa ir mūsu Baltā rakstniece. Ir pienācis laiks, ka mēs kā tauta sākam viņai parādīt nokavēto uzmanību."

Zenta Mauriņa savu mūžu un darbu ir savienojusi ar tām gaismām, kas ne tautā, ne atsevišķā cilvēkā nepaiet, bet zied ar katru jaunu domu, ar katru dienu, kas vadīta ar kalpojumu un mīlestību pret citiem cilvēkiem.

Jānis Klidzējs

ELMARA DAMBERGA

darbu skate

no 1. — 9. novembrim

Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās,
200 Balmoral Avenue, Toronto.

Izstādi atklās konsuls Dr. E. Upenieks sestdien, 1. novembrī, pl. 5 pēcp.

Izstāde atvērta svētdien, 2. nov. no pl. 2 pēcp. — 8 vak., darbdienās no pl. 5 — 8 vak. un svētdien, 9. nov., no pl. 2 pēcp. — 6 vak.

Visi laipni aicināti. Atsevišķi ielūgumi nav sūtīti.

Jāņa Vesiena drāma Jānis Reiters DV teātŗa pirmizrādē būs skatāma 8. nov. Sv. Lorensa mākslas centrā Toronto. Attēlā tēlotāji ar režisoru Gunāru Vērenieku. Priekšā no kreisās: Ziedonis Upīte, Gunārs Vērenieks un Vija Vare; aizmugurē — Ernests Spricenieks, Valija Lāma un Jānis Puriņš. Foto: Verners Cinis

Lai taviem bērniem kungu nav

JĀŅA VIESIENA DRĀMA JĀNIS REITERS 8. NOVEMBRĪ SV. LORENSA CENTRĀ DAUGAVAS VANAGU TEĀTRA KANADĀ IZRĀDĒ

„Lai taviem bērniem kungu nav," mirstot bija novēlējis Jāņa Reitera vectēvs. Kas bija Jānis (Johanns) Reiters?

„Vienkārša ļaužu dzimuma, nekad nenoliegdams savu piederību tiem, tapa augsti mācīts baznīcas, medicīnas un tiesību lietās, studēdams tās gan Dorpatā, gan vācu un citu zemju zinību skolās. Lielos mācīto vīru godos celts, par zinātņu doktoru vairākkārt kronēts, par profesoru izraudzīts, Johanns Reiters gara gaismu deva tiem, kas pēc tās slāpa. Pulka citu zemju ļaužu mēles prazdams, viņš lika rakstos mūsu tēvureizi — Oratio Dominicia atskanēt četrsdesmit tautu skaņās, ko pirms viņa neviens augsti mācīts vīrs nebija spējis. Bet vistuvāk mana drauga Johanna Reitera sirdij stāvēja viņa Vidzemes zemnieki un amata prātēji, kuŗiem viņš svētos Dieva rakstus gribēja dāvāt, tos no jūdu un grieķu mēlēm vidzemnieku runā pāri ceļot. Cīnīdamies un strādādams savu ļaužu labā, viņš sarieba saviem zemes kungiem tā, kā tas no tiem ienīsts un vajāts tapa," raksta savā chronikā viņa draugs Ēriks Lotichijs, karaliskās Zviedrijas mācītājs.

Lugas darbība strauja, intriģējoša, tēli spēcīgi un savdabīgi, valoda bagāta un saistoša.

Kaut arī šis patiesais vēsturiskais notikums risinājies pirms 300 gadiem, saturs mums tuvs un pazīstams. Arī mūsu paaudzes veco tēvu un māšu vēlējums ir, lai viņu mazbērniem kungu nav.

Pagātne ir ceļrādis nākotnei, sākums jauniem darbiem un pienākumiem, jo dzejnieka Jāņa Raiņa vārdiem sakot,

„Nav, nav tavas ilgas vīlušas,
Nav veltas bijušas ciešanas."

Tonija Krūka

Divu māksliniečU darba skate

Sv. Lorensa mākslas centrā 15. oktobrī atklāja gleznotājas Valijas Mērnieces un mākslas audējas Ņinas Jurševskas darbu izstādi. Valijai Mērniecei šinī skatē izstādīti 21 pēdējo gadu darbi, kas radušies laikā starp 1962. un 1975. gadu. 1962. g. gleznotā Sonets (eļļa) jau parādās Mērniecei īpatnējais kompozicijas paņēmiens veidot glezniecīskus laukumus apļa un diagonāles pretmetos, palaikam tos papildinot ar svērtenisku līniju iespraudumiem. Šis darbs savā laikā mākslinieku vienības Latvis rīkotajā izstādē izpelnījās Alberta Vaita godalgu.

Izstādē redzami darbi no pēdējos gados darinātā „magoņu cikla", kuŗos dažkārt kolāžveidīgi iestrādāti zīdpapīri, tā panākot magoņu ziedlapiņu zīžainās virsmas illūziju.

Nesen radušies arī arktiskās dabas gleznojumi ar daudzveidīgiem faktūras efektiem, lietojot pelēcīgu pagleznojumu, akrilika pludinājumus un kolāžu pārklājumus, tādā veidā radot saliedētu ziemeļu panorāmas kopiespaidu.

Arktiskās ainavas gleznojumi visi ir akrilika tehnikā, veiksmīgi risinot šī materiāla glezniecīskās iespējas. Šai ciklā sevišķi izceļas Sniega pūce monumentālā tvērumā. Akrilika gleznā Pēcnācēji arktiskā pūce iekausēta apkārtnes ainavā, apbrīnojami variētā glezniecīskās virsmas apdarē.

Vizionārā interpretācijā darināts Izlūkos, trim sīkām cilvēku figūrām ieplūstot ziemeļniecīskā vidē nedalāmā vienībā. Tāpat trīs figūras horizontāli dalītos ledus laukos parādās arī gleznā Ledus slazdā. Pirms ledus ielenkuma laivas kustību pastiprina diogonālā kompozicija. Katram šī arktiskā cikla darbam ir sava atšķirīga vēso toņu gamma.

(Turpinājums 5. lp.)

TORONTO Sv. Jāņa baznīcas telpās

Lilitas

GLEZNU SKATE

Atklāšana: 24. okt. 19:30

Atvērta: 24. okt. 19:00 — 22:00; 25. okt. 10:00 — 18:00; 26. okt. 13:00 — 16:00.

Pēc Kīlvlandes, Ņujorkas, Čikagas — pirmo reizi Toronto!

Apmeklēt lūdz: **Korporācijas „Spīdola" Toronto kopa.**

Uzvarētāji ALA nopelnu stipendiju pārbaudījumos

PAMATSKOLU GRUPĀ ASV APJOMĀ

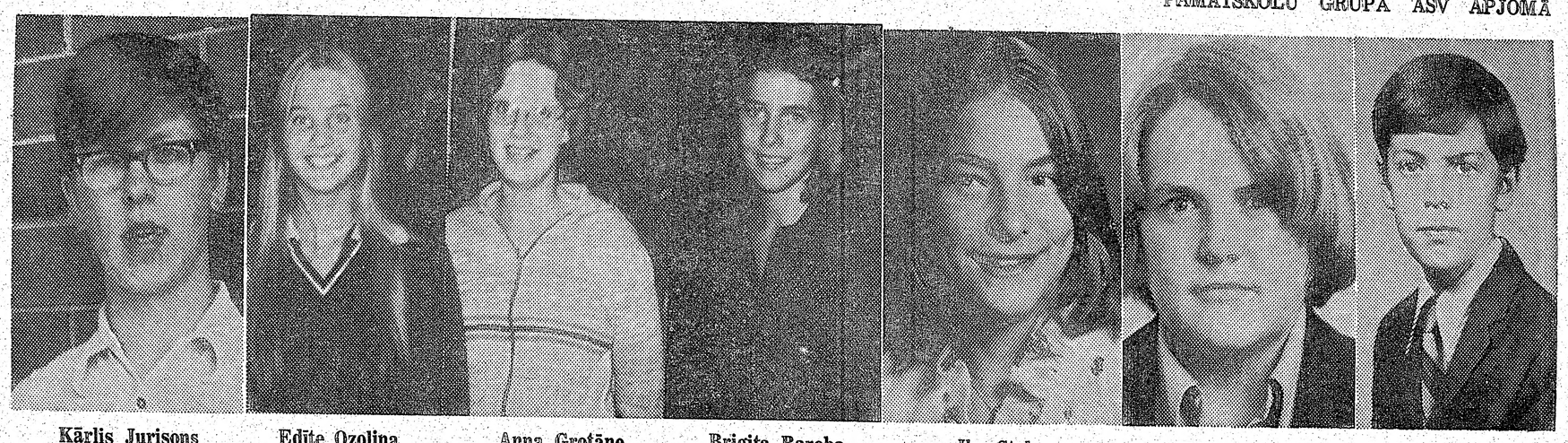

Kārlis Jurisons | Edīte Ozoliņa | Anna Grotāne | Brigita Baroba | Ilze Stale | Valdis Strazds | Juris Bļodnieks

Bagātie krievi Rīgas jūrmalā

Rīgas jūrmalas pludmalē ūdens tik netīrs, ka 6—10 metru platā joslā — pašā seklumā vienmēr zilizaļa aļģu putra, kas nelabi ož. Peldviesiem, nākot ārā no jūras, kļūst netīras kājas, tādēļ jāiet kāpās mazgāties zem dušām. Ik vakarus gar pludmali brauc speciālas mašīnas, kas šos netīrumus mēģina savākt, nosmelt, bet nākamā dienā aļģes atkal savairojušās. Daugavā ietek vairāki lieli kanālizācijas vadi ar Rīgas netīrumiem. Tie ar straumi nokļūst Rīgas jūras līcī.

Lielupes, kā arī Rīgas dzelzceļa tilts, ir vēl vienmēr apsargāts. Tiltu galos divkārša sēta ar aizliegtu joslu un krieviskiem uzrakstiem.

Uz laukiem ieplānotajos ciematos zeme ir jau sadalīta nelielos gruntsgabalos pa 6—800 kv. m., un tos piedāvā ļaudīm uz nomaksu, lai būvējas. Dod ēku plānus un projektus, sola materiālus. Vecās lauku sētas iet bojā cita pēc citas, jo to labošanai materiālus nedod, vai arī tie jāpērk no šoferiem, kas strādā uz valsts būvēm.

Jūrmalas stacijas visas vēl no senajiem laikiem, tik reizi pa reizei pārkrasotas. Lielupes kreisais krasts pie Majoriem ir nostiprināts betona plāksnēm, ūdenī iestiepjas akmens aizsprosti, lai veicinātu nosēdumus un palielinātu straumi. Pa Lielupi iet ātras pasažieru motorlaivas, kas pa Buļļupes kanālu uztur satiksmi ar Rīgu. Jūrmalā uzceltas vairākas jaunas celtnes, atpūtas nami, dziedniecības iestādes. Tāpat visas vecās, lielās vasarnīcas salabotas, nokrāsotas un iekārtotas par atpūtas namiem, pansionātiem. Te vasarās ir gandrīz tikai krievi no visām Pad. savienības malām. Latvieši uzturas lielāko tiesu Vidzemes jūrmalā, kur mazāk ļaužu un klusāks.

Rīgas jūrmalas nomalēs, tāpat kā agrāk, stāv mazas pelēkas vasarnīciņas, kuŗas ir arī privātas, ieliņas tur smilšainas, dārzos audzē zemenes, puķes, ko var izdevīgi pārdot bagātajiem krieviem. Jūrmalā koki izauguši lieli, daudzas vasarnīcas atrodas mūžīgā ēnā. Agrākā šoseja pa vidu ir slēgta, tagad to lieto kājnieki. Jaunā, paplašinātā šoseja nāk pāri dzelzceļam pie Dzintariem (tur ceļ lielu betona viaduktu) un iet tuvu dzelzceļa līnijai. Jūrmalas elektriskie vilcieni gauži moderni, neērti, lakota koka dēlīšu sēdekļiem. Ļoti kratās un dārd. Jūrmala izskatās noplukusi, īpaši mājeļēm trūkst krāsa un modernāka stila. Veikali pustukši, vai arī tur vienīgi plauktos redz konservus. Skatu logi neinteresanti, iekārta nemoderna. Neredz ne augļu, ne saldumu veikalus, kioskus. Vietām stāv lielas cisternas uz gumijas riteņiem, un no tām pārdod kvasu vai vieglu gaišo alu. Glāzes skalo turpat zem ielas ūdenskrāna.

Vienīgi jūrmalā ir pārpilnībā peldviesi. Ļaudis saka, ka karstās vasaras dienās, jūlijā un augustā, tur bieži vien ir ap ¼ miljona krievu. Tad visi atpūtas nami, viesnīcas, telšu un nometņošanas laukumi ir pārpildīti. Arī mazajās privātajās vasarnīcās katra istabiņa izīrēta, īpašnieki dzīvo malkas šķūnītī vai trušu un vistu kūtiņās. Pat par ļoti pieticīgu gultas vietu privātā mājelē krievi maksājot 50 līdz 60 rubļu mēnesī.

Zīmīgi, ka Rīgas sievietes vasarā staigā kailām kājām, pat vēsās dienās. Tam par iemeslu esot dārgās zeķes. Kaprona zeķes vai zeķu bikses maksā 7—8 rubļus vai 2 dienu algu. Rietumos jau par 1 stundas algu sieviete var nopirkt atkarā no kvalitātes 2 līdz 6 pāŗus.

Agrākais Kalnciema militārais lidlauks tagad pārvietots uz Rumbulu, un Kalnciemā uzcelts moderns pasažieŗu terminmāls civilai gaisa satiksmei.

Paziņas brīdina rietumu tūristus neielaisties nekādās darīšanās ar Rīgas KGB iestādēm. Tur visi galvenie vadītāji, latvieši esot ar augstskolas izglītību un ļoti viltīgi, partijai uzticīgi.

Pērn kāda latviešu tūristu grupa no Amerikas, pēdējā naktī pl. 3 salasījušies pie operas un nodziedājuši Dievs, svētī Latviju!" Atskrējuši miliči, bet pret ārzemniekiem neesot varējuši neko darīt. Šogad tie paši ļaudis gribējuši atkal braukt uz Rīgu, bet nu nav vairs dotas vīzas.

Ģenerāļa Baloža kapu sargā civilā tērpti miliči, un ja kāds to mēģina fotografēt, tad iespējamas lielas nepatikšanas. Turpretim prezidenta J. Čakstes un vecā Mendera kapus var apmeklēt, nolikt puķes, fotografēt.

Ļoti noderīgi paņemt līdz kožamgumiju, par kuŗu bērni ir bezgala pateicīgi.

Par Helsinku konferenci Latvijā izsakās ļoti pesimistiski. Rietumi esot piekāpušies un apstiprinājuši krievu varu pār Baltiju un Austrumeiropu. Tur, Latvijā, neviens necer, ka viņiem nākotnē būs kādi atvieglinājumi vai arī iespēja vieglāk tikt uz ārzemēm. Krievi saviem pilsoņiem šo brīvību nekad nedošot, turpretim rietumu tūristiem varbūt atļaušot mazliet vieglāk pabraukāt pa Pad. savienību zināmos rajonos, jo lielos apvidos ir militāri novietojumi un tos nevienam nerāda.

Ļaudis Latvijā ļoti satraukti par krievu pastiprinātu bruņošanos. Rīgā ir fabrikas, kur ražo tikai militārām vajadzībām, un tur darba gaita tiekot aizvien vairāk paātrināta. Pat latvieši, partijas biedri, saka, ka neticiet krieviem, viņi grib Rietumus apvārdot un iemidzināt, lai tad pa to laiku iegūtu pasaules lielāko militāro varu, ar kuŗu būtu iespēja diktēt savu gribu jebkuŗai citai valstij."

Partijas aprindās baumo, ka nākamā zeme, ko krievi mēģinās sev pakļaut — ir Somija.

Par Drošības konferenci Rīgas televīzijā rādīts samērā maz, tikai īsāki epizodi, galvenokārt Brežņeva runa, dokumentu parakstīšana un nedaudz arī konferences celtnes ārpuse, valstvīru ierašanās, to aizbraukšana.

Pareizās ziņas iegūtas tikai no Amerikas Balss, kuŗu arī katrs, kam vien laiks un iespēja, rēgulāri klausās. It sevišķi uz laukiem to dzird skaidri un spēcīgi. Nākotnes dzīve latviešiem Latvijā liekas ļoti drūma un bezcerīga, jo lielais krievu ieplūdums draud noslāpēt katru cerību stariņu un krievu nekultūra esot tik neiedomājami stulba, ka sadzīve ar viņiem nav iedomājama.

LNF

Ilze Bāra

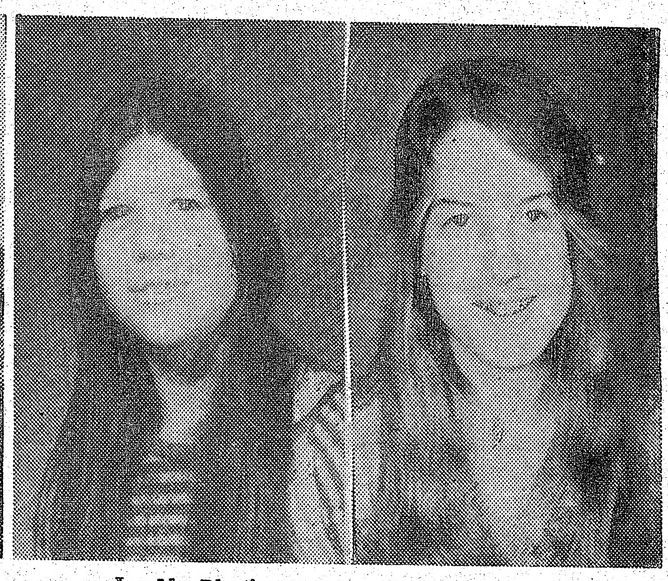

Ingrīda Plostiņa | Ingrīda Pūliņa

Pēteris Šmits | Linda Rence

TLTA LATVISKO ZINĀŠANU SEMINĀRA SANĀKSME

otrdien, 28. oktobrī, pl. 19.30

Latviešu namā

Polītiskas pārrunas par dažādiem aktuāliem jautājumiem ievadīs Dr. L. Lukss.

Visi laipni aicināti.

Pateicība.

Sirsnīgs paldies visiem, kas piedalījās mana vīra mācītāja EDUARDA PAVASARA pavadīšanā pēdējā dusā.

Paldies par labiem vārdiem, ziediem un palīdzīgu roku. Paldies archibīskapam A. Lūsim, visiem mācītājiem, draudzei, dāmu komitejai, stud. korporācijām, organizācijām, biedrībām un skolām.

Pateicībā

Regina Pavasara

Divu mākslinieču darbu...

(Turpinājums no 4. lp.)

Gleznā Īrisi (1974. g.) jaunā interpretācijā veidojas Mērnieces iecienītais apļa un diogonāles pretstatījuma koncepts gleznas uzbūvē. Agrāko gadu darbā Venēcija (eļļa) paletes naža ritmiskiem triepieniem dekorātīvi veidoti dzeltenā okera un vēsi zilo toņu kontrasti. Biezi krāsu uzlicieniem un kolāžas iespraudumiem gleznotas arī Saules puķes nemaldīgā vienkāršotas koncepcijas ainavā. Perspektīvā Jurševska mēģinājusi risināt t.s. „optiskās mākslas" problēmas, atturīgi brūni melno toņu traktējumā. Eksperiments visumā padevies, manāms tomēr it kā pietiekama kontrasta trūkums auduma zemākā joslā.

Audumā Oranžais izmantotas latviskas krāsas laikmetīgā salikumā. Palaikam daiļaudēja lieto organiskām vielām krāsotas dzijas. Savdabīgi veidots Oļi, divtonīgi sarkanām dzijām ietvertiem akmentiņiem, pirmā acu uzmetienā grubuļaini stīgotie ciļņi izraisīja asociācijas par ogām — avenēm vai zemenēm.

Pāris darbos Jurševska raupji grodainā vilnas audumā iestrādā ādas cilpas un ievilkumus, jeb papildina to ar vertikālām metalla ķēžu rindām, tā kāpinot apdares daudzveidību.

Abu mākslinieču darbu klāsts saskanīgi izkārtots, prasmīgi izmantotas samērā šaurās Sv. Lorensa mākslas centra telpas. Izstāde turpināsies līdz 31. oktobrim. Tā atvērta katru dienu (izņemot sestdienas un svētdienas) no pl. 11 līdz 5 pēcpusdienā.

Guna Ikona

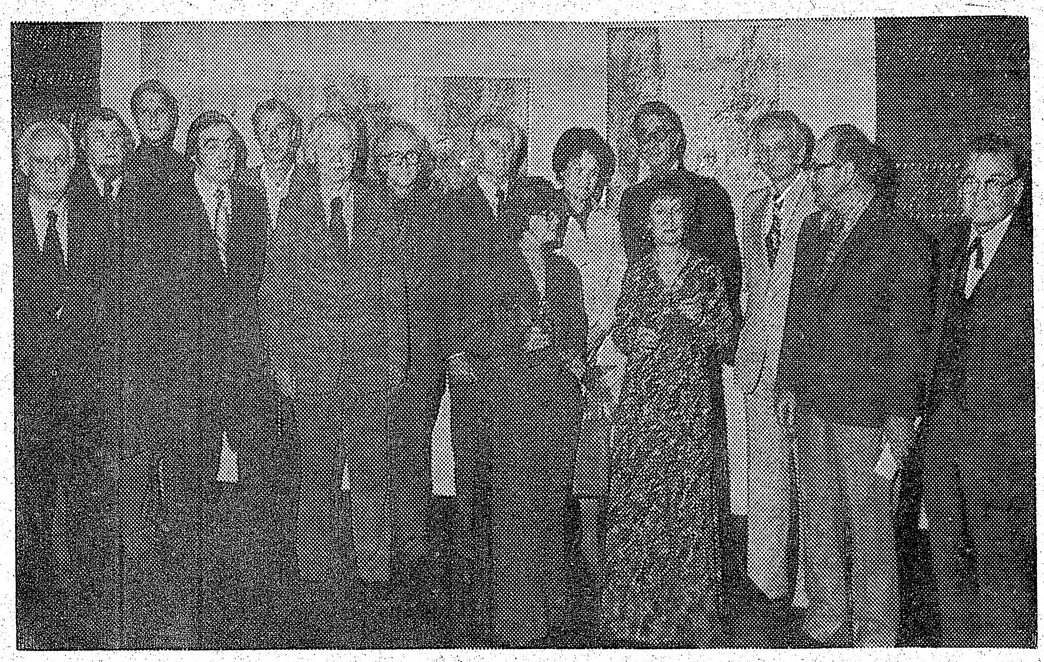

Valijas Mērnieces un Ninas Jurševskas darbu izstādi 15. oktobrī Sv. Lorensa centrā atklāja šis iestādes direktors V. Polijs. Kupls bija Mākslinieku vienības Latvis mākslinieku skaits, kas bija klāt atklāšanas brīdī. Priekšā — izstādes rīkotājas N. Jurševska (pa kreisi) un V. Mērniece. Aizmugurē no kreisās: A. Jaunzems, A. Kerāns, G. Tiltiņš, A. Kronbergs, V. Reinholds, A. Nulītis, Z. Jurševskis, J. Zuntaks, LNAK kultūras daļas vadītāja Inta Purva, V. Polijs, E. Krūmiņš, Ed. Dzenis un A. Kopmanis. Foto: J. Liģers

Ieteicams rezervēt istabas

6. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas pēdējā sēdē noskaidrojās, ka Maple Leaf Gardens arēna, kur paredzēti abi lielākie sarīkojumi — kopkoŗa koncerts un tautas deju lieluzvedums — jau nodrošināta ar līgumu. Par arēnas lietošanu jāmaksā 8500 dol. dienā vai 25 proc. no pārdotām ieejas zīmēm, atkarā no tā, kuŗa summa lielāka, prasot tūlītēju minimālās summas iemaksu. Komitejas priekšsēdis Ž. Šmits vienojies par 4000 dol. iemaksu, bet 1000 dol. iemaksās 1. martā.

Four Seasons Sheraton viesnīcā, kur risināsies daļa citu sarīkojumu un kas būs arī iebraucēju galvenā apmešanās vieta, dalībniekiem, kas brauc uz dziesmu svētkiem, paredzēta par telpām atlaide, maksājot 38, 40 un 44 dol. diennaktī par istabu ar divām gultām, atkarā no izcenojuma, kas ir par 12 dol. lētāk nekā istabu pilna cena. Reģistrēšanās uz īpašām viesnīcas pieteikšanās kartēm, kuŗas drīzumā būs saņemamas, tāpat attiecīgā informācija. Istabu cenas ar 1. martu paaugstināsies, bet uz dziesmu svētku dalībniekiem, kas istabas būs iepriekš pieprasījuši, tas neattieksies.

Komponists Arvīds Purvs ziņoja, ka sagatavots līgums ar Toronto simfoniskā orķestŗa 57 mūziķiem dziesmu svētku simfoniskās mūzikas koncertam un koŗu kopkoncertam, ar 10 stundām simfoniskā un 3 stundām kopkoncerta programmas mēģinājumiem. Saņemta komponista Viktora Baštika kompozicija Dievam slava, svētku garīgajam koncertam. Jaundarbs rakstīts jauktam korim, soprāna solo balsij, stīgu orķestrim, timpāniem un ērģelēm. Rīcības komitejai nav iebildumu, ja šo dziesmu svētkiem pasūtināto jaundarbu iepriekš atskaņo atsevišķi kori, kas veicinātu tā labāku sagatavošanu dziesmu svētkiem.

Sēdē bija ieradies arī mākslinieks J. Zuntaks, kas deva aptuvenu budžetu dziesmu svētku mākslas izstādei Four Seasons Sheraton viesnīcas telpās. Labākos darbus godalgos Kultūras fonds.

Toronto latviešu filatelistu klubs cer dabūt īpašu dziesmu svētku pasta zīmogu. Toronto galvenajā pastā, sakarā ar šejienes moderno iekārtu, šāda zīmoga izgatavošana un vēstuļu apzīmogošana izmaksātu dārgi, bet to varēs izkārtot Bramptonas pasta nodaļā, tur nosūtot dziesmu svētku pastā nodotās vēstules. Pasta birojs būs iekārtots Four Seasons Sheraton viesnīcā, filatelistu izstādes laikā. Turpat varēs iegādāties arī pastmarkas un svētku aploksnes. Labākos eksponātus godalgos. Uz dažādiem latviešu centriem izsūtītas jau 11.000 dziesmu svētku skrejlapas un plakāti ar māksl. Ed. Dzeņa zīmējumu.

Dziesmu svētku vadoņa galvenā redaktora pienākumus uzņēmies Guntis Sukse, bet Zīle Zichmane atteikusies. Tehniskā redaktora pienākumus veiks Alberts Upeslācis. Piedalīties apsolījusi arī Zaiga Luidmane. No viegla rakstura sarīkojumu izkārtošanas atteikusies arī Edīte Āpše. Iespējams, ka jautājumu par šī sarīkojuma ietelpināšanu dziesmu svētku programmā apspriedīs nākošā dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē.

Kā jau agrāk ziņots, dziesmu svētkos paredzēti divi rakstnieku cēlieni. Iespējams vēl trešais cēliens, kuŗu rīkotu jaunieši. Milvoku jauktā koŗa vienība Dzimtene ziņojusi, ka no diriģentes pienākumiem atteikusies A. Sinepe, un koris viesosies dziesmu svētkos ar citu diriģentu, šos pienākumus uzņemoties līdzšinējam palīgam Gunāram Blaumanim. —ls—

To, ka „Ir katram laikam savi Jūdasi", spēcīgi un asi tvertos tēlos, dziļā aizrautīgā valodā, straujā darbībā mums liecina notikumi, kas risinājušies pirms 300 gadiem, 1677. gadā Koknesē un Rīgā, Kokneses garnizona draudzes mācītāja, doktora un tieslietu zinātnieka — latvieša Jāņa Reitera dzīvē.

Jāņa Viesiena drāmu

„JĀNIS REITERS"

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

iestudējis

režisora Gunāra Vērenieka vadībā

un izrādīs

sestdien, 1975. gada 8. novembrī
plkst. 8 vak.

ST. LAWRENCE CENTRA
TOWN HALL ZĀLĒ

DAUDZKULTŪRU TEĀTRA FESTIVĀLĀ

Ieejas maksa $6.00 un $4.50.
Biļetes iepriekšpārdošanā St. Lawrence centrā.
Telefons 366-7723

LATVIEŠU NAMA TORONTO

gada svētki

SAVIESĪGS VAKARS

1975. gada 1. novembrī pl. 8 vak.

Programmā: Vīru ansamblis KALVIS, SKAIDRĪTI LEJA (soprāns), pie klavierēm GUNDEGA MELLI un „DZIESMINIEKI". Saviesīga dzīve un dejas. Spēlēs latviešu deju kapella.

Ieejas kartes $4.00, dabūjamas
Toronto Latviešu Kreditsabiedrībā.

Pateicība.

Sirsnīgi pateicamies visiem, kas dziļā līdzjūtībā piedalījās mūsu mīļā

KSAVERA RINKA

izvadīšanā pēdējā gaitā.

Anna Rinka ar ģimeni.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

8% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā

Tālrunis 529-7939

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

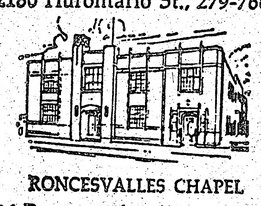

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

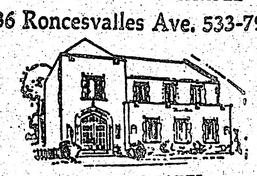

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4612 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

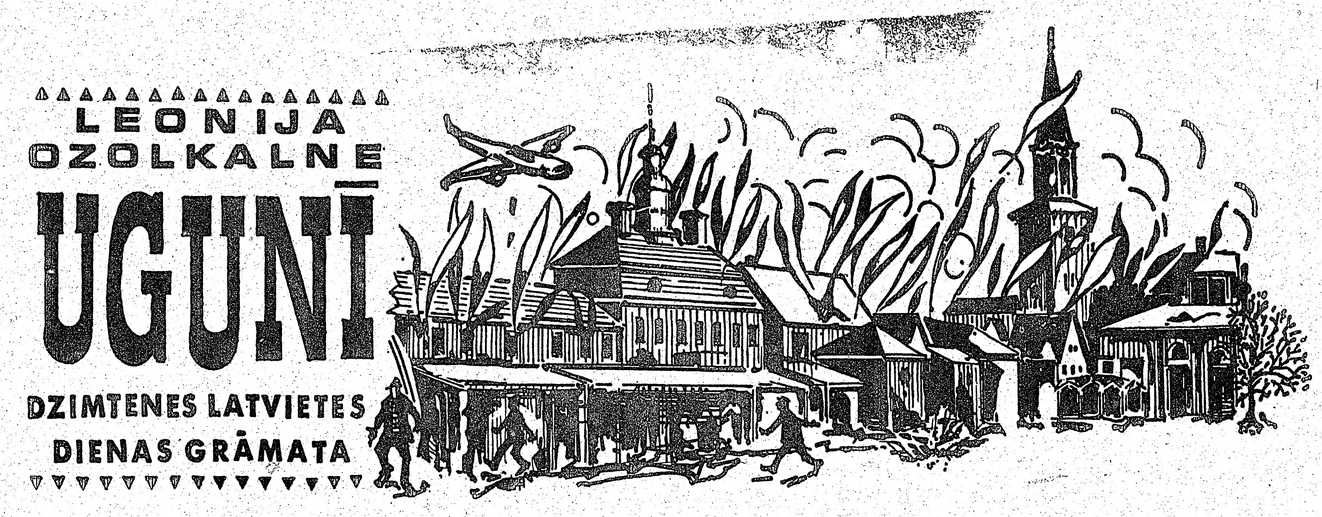

(25. turpinājums)

Atceļā sieviete bija mazliet nomaldījusies un iegriezusies citās mājās pavaicāt ceļu. Te saimnieks laipni iznāca pretī: „Gribas ēst? Nāciet iekšā! Mana saimniece tikko iejāva mīklu. Kad būs gatava, dabūsit siltu."

— Paldies! — tencināja bēgle, pastāstot savu piedzīvojumu kaimiņos. — Man nav zīda ko dot.

— Ak ļaudis, ļaudis! — nogrozīja galvu saimnieks. Vilka rijība svētību nenes. Visi esam tās pašas nelaimes bērni. Varbūt pēc stundas arī mums būs jāatstāj mājas; tāds laiks.

—Kur palicis baltais sirds cilvēks? — nopūtās saimniece. — Sātans iekāpis kancelē un smejas.

Kad saimnieku pacienātā bēgle cēlās ceļam, saimnieks vēl piemetināja:

— Sakiet saviem vīriem, ka tie var katrā laikā nākt: lai izvēlas manā ganāmpulkā ko grib. Lai kauj nost un ēd. Kaunos par savu kaimiņieni.

— Mūsu lopus pagājušā nakti nosita bumbas, skaidroja bēgle.

— Un nāciet droši, ja kā trūkst, — piemetināja saimniece.

Cik dīvaini pretstatīgi ir cilvēki: cits pat nāves stundā gribētu zelta gabalu turēt zobos, cits sirsnībā dalās ar pēdējo.

*
* *

Meža miers arī šajā vietā bija īss. Kad bēgle ar zīdainīti atgriezās, trīs vācu jātnieki dīdījās bēgļu bara vidū, tā ka tā lāga nepaspēja izteikt sava gājiena piedzīvojumu.

Vadoņa uzdevumā visiem bēgļiem esot jādodas drošībā uz Vāciju. Neviens nedrīkstot uzturēties uz ceļiem vai mežos. Kuģis Daugavā gaidot, un viņi tos turp pavadīšot. No tā vien bija redzams, ka vācieši atkāpjas. Uz Vāciju braukt nevienam negribējās — kāda maize būs, tādu ēdīsim. Kāds liktenis citiem, tāds mums. Bēgt — latvietis pēc dabas nav klaidonis. Viņš iesakņojas savā vietā un ir grūti kustināms. Mēs bēgām no kaŗa briesmām, bet skatāmies atpakaļ uz mājām.

— Kāda tiepība tevi tur nāves tuvumā — atbrēc vācietis.

— Saki, kur tagad ir tā vieta, kur neklejo nāve. — Visur, pretī sauc Lejnieku saimnieks. — Zinu, ka citur ir labāk. Vienmēr kaut kur ir labāk. Vai vienmēr jāmeklē tikai labais? Arī ļaunā dienā jādalās ar brāļiem. Tā ir mana dzīvošanas jēga. Tikai tā var pastāvēt bargā laikā. Es paredzu grūtus laikus. Bet latvietis ir tāds dziļi zemē ierepējis celms, to grūti kustināt. Sajūtu nepieciešamību laiku pa laikam nolikt kāju uz kailas zemes, uz visas dzīvības pulsējošā pamatu pamata. Just neatvairāmu vienotību ar to, kas ir, kas esmu un pēcgalā būšu.

Pa nezināmiem ceļiem, pa gaisu un vēju šurp atklīdušas ziņas, ka Dancigas ostā bēgļu bari, sievas ar bērniem, padotas bada nāvei, nīkst kaut kur krastā bez palīdzības. Pašiem vāciešiem nav ko ēst, ko tad bēgļiem dos. Cik šīs ziņas patiesas, no kuŗas puses nāk, neviens necentās pārbaudīt. Tādas tikai čukstēja. Mežinieku bailes ir lielas ne tikai no krieviem, bet arī no Vācijas bada. Zirgiem slejoties uz divi kājām un kārpot zemi, vācietis brēc, cilādams pistoli:

— Spiegi un cūkas!

— Vai tu esi vīrs vai lupata — atbrēc Lejnieks. — Šauj, šauj sievietes un bērnus! Vai tava vieta nav cīnīties kopā ar viriem?

— Varbūt tomēr braukt — domāja citi.

— Atstāt visu un aizbraukt?! Kā gan tu tā runā. Mana vieta ir te. No katras ežmalas puķes manī skatās kāda sentēva acis. Tās pavēl un prasa kopt un mīlēt tēvtēvu zemi. Katrā kājceliņā ēno tālo gājēju soļi. Tiem visiem rūpe: nepazaudēt ne pēdas no senču izlauztajiem līdumiem. Viņu elpa skar manu pieri rītā un vakarā. Jūtu to vējos, lapu čabēšanā, ikkatrā savā dienas solī. Svētīdams un sargādams kāds stāv aiz manis, un man nav tiesības pievilt tā uzticību. Kas notiks tad, ja visi aizies un zeme kļūs tukša, nevienam nepiederoša telpa, ko piesavināsies ienācējs. Zeme ir dzīva, tā prasa kopēja.

— Tēvs, neesi tik spīvs! Redzi, tam ir ierocis rokā, lūdzas saimniece.

—Zinu. Citāds nevaru un negribu būt! No celmlaužiem esmu cēlies; grūtuma nebaidos. Zinu: tautu mocīs un spaidīs, bet tās gars paliks dzīvs spītā un pretestībā, mēms, bet spīta pilns. Kā zeme var palikt bez sēklas, bez savas sāls un rauga? Nezinu, cik ilgi es būšu. Bet tik ilgi, kamēr te dzīvos latvieši, tā būs latviešu zeme. Kodolā tā būs un paliks latviska. Agri vai vēlu, polītiskiem viesuļiem rimstot, pār Latviju atkal plīvos nacionālās krāsas. Un palicēji būs tie, kas pirmie pacels brīvības karogu.

— Arī es gribu palikt un derēt tai miera frontē, palikt par sēklas graudu zemē, — sacīja vecais Osis.

— Klusā spīts fronte — griba izturēt un palikt. — Tiesa, kaimiņ, — teiktajam pievienojās Dāvis. — Ja ne mēs, mūsu dēli — —

— Ne jau tāpēc mums bija doti daži saules gadi, lai tos atdotu mūžīgam aklumam.

Pa tam kāds asprātis bija iegalvojis vāciešiem, ka viņi jau bijuši ceļā uz Rīgu braukšanai prom, bet tikai pūtinājuši zirgus. Tiklīdz tie būs paēduši, tā viņi jūgs un brauks. — Ceļu zinām, gan jau aizbrauksim paši.

Vāciešiem aizjājot, steigā tika raktas bedres, slēpta mantība, lai zirgiem būtu vieglāki vecumi pasmagajā meža ceļā. Visu, bez kā varēja iztikt, līdz paņemtajās vannās un kastēs apslēpa mežā. Kad zemē būs miers, gan katrs atradīs savu.

— Es neskaužu un nenosodu aizbraucējus. Lai glābjas, kas var. Kas ir lielāks patriots, vai tas, kas glābj pats savu ādu, vai tie, kas paliek vienoti ciešanās, sadegot uz savas zemes?

—Īsts patriots nepadodas arī gūstā.

— Vēl es neesmu gūsteknis.

— Bet nu jūgsim gan, jāvirzās prom no ceļa, lai nesastopam atkal kādu zilsvārci — mudināja Dāvis.

— Vai tu, dēls, negribi labāk prom, — tas griezās pie sava jaunākā.

— Gribu būt tas sēklas graudš, kā kaimiņš teica, kam savā zemē dīgt, augt un piepildīt tukšo vietu.

—Paldies! Meža sūnainais ceļš paņēma bēgļus.

*
* *

Lopi bija kļuvuši nemierīgo. Govis īdēja un māva. Zirga sprauslājieni, kāju dipošie soļi līdz ar ratu troksni atbalsojās mežā. Kur gadījušies, kur ne, ceļam priekšā izlēca žandarmi ar lielajiem skārda „bļendagiem" uz krūtīm.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Sestdien, 8. novembrī, DV namā, virspulkveža Artūra Silgaiļa godināšana 80 mūža gadu atcerē. Iepriekš jāpiesakās pie R. Britāla, tālr. 488-3239, vai pie M. Jonānes, tālr. 536-5235.

● Skolotājas Anitas Liepiņas vadītā latviešu valodas ieskaites kursā Džarviss kolledžā, kas sākas 1. oktobrī, dalībnieku skaits jau pārsniedzis sākumā noteikto oficiālo skaitu 12. Pašlaik kursu apmeklē 15 latviešu studentu. No sestdienas ģimnazijas kursos mācās 3 audzēkņi, no kuriem viens turpina mācības arī latviešu ģimnazijā.

● Toronto latviešu koncertapvienība šīs sezonas pirmo koncertu, kas bija veltīts Emīla Dārziņa 100. dzimšanas dienas atcerei, 18. oktobrī Sv. Lorensa mākslas centrā noklausījās 500 apmeklētāju. Koncertā piedalījās solisti Astra Kalniņa un Pēteris Lielzuika no ASV, apvienotie Dainas un Sv. Andreja ev. lut. draudzes kori diriģentu Almas Skudras-Kārkliņas un Arvida Purva vadībā un vīru koris Viesturs ar diriģentu Jāni Barušu; pie klavierēm Edite Timermane. Nākamais koncertapvienības koncerts 19. novembrī pl. 8 vak. ar vijolnieces Rasmas Lielmanes no Meksikas piedalīšanos, pie klavierēm Leo Barkins. Koncertapvien. kartes jau iegādājušies 420 abonenti.

● Sv. Jāņa draudzes jaunatnes dievkalpojumā par tematu — Ej, sirds, un mācies priecāties — 19. oktobrī piedalījās draudzes svētdienas skola, draudzes jauniešu pārrunu grupa, iesvētes grupa un bērnu vecāki. Dievkalpojumu ievadīja Sandras Kurses flautas solo spēle, svētrunu teica māc. I. Gaide, lūgšanu Sandra Kurse, dievvārdus lasīja Rasma Caune. Liturģijā piedalījās svētdienas skolas audzēkņi, ērģeļu pavadījumus spēlējot J. Barušam. Pēc dievkalpojuma draudzes jauniešu un vecāku sanāksmi draudzes zālē uzrunāja māc. I. Gaide. Pirmiesvētes jaunieši sadalījās pa grupām. Jaunākai jauniešu grupai nodarbības vadīja Maija Baruša, Sandra Kurse un Pēteris Zvaigzne, bet vecākai — skolotājs J. Ozols un Rasma Caune. Jaunākā grupa atsevišķā sanāksmē pulcēsies 26. oktobrī pl. 10 rītā, vecākā — 2. novembrī. Nodarbības notiks pārmaiņus katru otru svētdienu no pl. 10 rītā. Iesvētes mācības, sākot ar 25. oktobri, katru otru svētdienu no pl. 9.30 līdz 11.30. Iesvētei nākamgad reģistrēts 31 draudzes jaunietis. Iesvētāmo jauniešu kopējs izbraukums uz Saulaini 8. un 9. novembrī. Pēc Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojuma 26. oktobrī draudzes darbinieku pēcpusdiena sarīkojumu telpās.

● Māc. I. Gaide kristījis Amandu, Elvigu un Armandu Sebri, Normundu un Guntas abas meitas un dēlu.

● Austrumu draudzes pirmiesvētes jauniešu grupa māc. A. Brieža vadībā sāks darbu 9. novembrī, pulcējoties reizi mēnesī. Draudzes svētdienas skola atsākusi darbību ar 23 audzēkņiem Dainas Zilānes vadībā. Draudzes dāmu komitejas gadskārtējais bazārs 2. novembrī pēc Reformācijas svētku dievkalpojuma Sv. Barnabas baznīcā.

● Tālavas sezonas slēgšanas vakarā 19. oktobrī bija ieradušies 50 draudzes locekļu un viesu. Vakaru atklāja Tālavas pārvaldes priekšnieks Elmārs Grotāns, priekšnesumu programmu pieteica Kārlis Rēvalds. Izrādīja V. Zonberga vienceliena Skaistuma karaliene E. Jurševska režijā; tēlotāji Herta un Ernests Jurševski, Aida Putniņa, Egils Stiebriņš un Ivars Melbārdis; Edgars Ābele piedalījās ar humoristiskiem stāstījumiem. Par kafijas galdu bija rūpējušās Tālavas pārvaldes dāmas.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas rīkotā gadskārtējā Rudenīgā pēcpusdienā 19. oktobrī DV namā bija iekārtota arī plaša rokdarbu skate ar pāri par 120 rokdarbiem. Viens no lielākajiem darbiem bija celu jostu sega, tad sienas segas, izšūti galdauti, spilveni, austi plecu lakati, moderni tērpi latvju rakstos, tautiskās lelles u. c. Skates izplānotāja bija Silvija Ozola ar palīdzi A. Stradi, kas arī māca rokdarbus vanadžu vakarēšanā. Sarīkojumu, kuŗā bija pāri par 100 apmeklētāju, atklāja un programmu vadīja kopas priekšniece Margrieta Dumpe. Daugaviņas 10 mazie dejotāji nodejoja 4 tautas dejas Māras Blizardas vadībā. Ar vokāli mūzikāliem priekšniesumiem piedalījās Toronto meiteņu kvartets Ausma: Laura Zariņa, Sandra Dzirnekle-Broka, Anna Broka un Silvija Aventiņa, nodziedot 5 tautasdziesmas Pēteŗa Zariņa klavieŗu pavadījumā. Anete Bencone skandēja divus dzejoļus. Viesos bija ieradušās arī vanadzes no Hamiltonas ar savu priekšnieci L. Kalvāni. Toronto vanadžu kopa bija rūpējusies arī par latvisku cienasta galdu. Mantu izlozi vadīja E. Avota un E. Volmere. Rakstveida sveicienus bija sūtījusi Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša. Vakara ņobeigumā vanadzes dziedāja tautasdziesmas. DV Toronto nodaļas vanadžu kopas turpmākās vakarēšanas 27. oktobrī, 10. un 24. novembrī. Nodaļas vanadzes palīdzēs izkārtot saimniecību sekojošos sarīkojumos: 8. novembrī virspulkveža A. Silgaiļa 80 mūža gadu atceres vakarā, 14. novembrī — valsts svētku pieņemšanā DV namā, 22. novembrī — DV gada svētkos, 30. novembrī — Pensionāru vakarā, 6. un 7. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņā, kuŗam vanadzes paredzējušas 22 talkās izcept 450 mārc. piparkūku. Vanadzes palīdzēs izkārtot arī 14. dec. bērnu un 20. dec. DV biedru eglītes vakaru, bet 31. dec. Jaungada sagaidīšanas vakaru.

● Pensionāru apvienības 16. oktobŗa pēcpusdienas sanāksmē Latviešu namā 141 dalībnieks noskatījās M. Prikuļa sagādātās kultūrfilmas: vienu par festivālu Vācijā, bet otru — ceļojumu filmu pa Rumāniju, Ungāriju, Dienvidslaviju un Čechoslovakiju. Šinī sanāksmē bija ieradusies arī tāla viešņa — A. Rozentāle no Austrālijas, Pertas, 27. oktobrī Ontario mākslas galerijā, 314 Dundas St. West, paredzēta pensionāŗu pēcpusdiena ar atspirdzinājumiem; ieeja bez maksas. 6. novembŗa sanāksme būs veltīta mūsu varoņu atcerei ar Biruta Senkēviča referātu un dzejoļu skandējumu.

Aina no Jāņa Vesiena lugas Jānis Reiters, kuŗu DV Teātris Kanadā 8. novembrī izrādīs Sv. Lorensa centrā Toronto, no kreisās: A. Spricenieks, E. Jurševskis, G. Vērenieks, V. Lāma un V. Vare.
Foto: V. Cinis

● Toronto latviešu filatelistu klubs atsāka rudens sezonu ar sanāksmi 19. oktobrī kluba viceprieksšēža un sekretāra P. Rudlapa mājā. Dalībnieki un viesi, skaitā 10, noklausījās Ž. Grundmaņa ziņojumu par filatelijas un numizmatikas izstādes rīkošanu dziesmu svētku laikā nākošgad Toronto, kādam nolūkam atvēlētas 2 telpas Four Seasons Sheraton viesnīcā. Nākamā interna sanāksme 16. novembrī pl. 2 pēcpusd. P. Rudlapa mājā. Turpat notika apspriede par 5. Baltijas filatelijas un numizmatikas izstādes Baltpex-5 rīkošanu pavasarī. Izstādes sarīkošanu rotācijas kārtībā šoreiz vadīs latvieši: komitejas priekšsēdis ir M. Zichmanis, viņa palīgs E. Michelsons. Rīcības komitejā no katras tautības darbojas 2 locekļi, pie kam igauņu pārstāvji pārzinās grāmatvedību un kasi, bet lietuvieši — komitejas darbvedību. Nākamā Baltpex-5 rīcības komitejas apspriede paredzēta 14. decembrī pl. 4 pēcp. P. Rudlapa mājā, 117 Westrose Ave.

● Dr. Inese Zieduņa un Valters Zieduņš 1. oktobrī iesāka Vidējo austrumu ceļojumu. Šī ir jau otra reize, kad viņi dažu gadu laikā devušies šinī ceļojumā, pirmoreiz 1972. gadā. Atgriešanās Toronto paredzēta 1. novembrī.

● Māc. J. Cālītis 16. oktobrī izvadīja uz Jorkas latviešu kapiem 13. oktobrī mirušo 72 g. v. Alekseju Ābolu. Kapsētā atvadvārdus un ziedus bijušo darba biedru vārdā nolika K. Priedītis. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri, divus dēlus, divas meitas un 5 mazbērnus.

● Ejot iepirkties, uz ielas 17. oktobrī pēkšņi pakritis un no sirdstriekas miris 66 g. v. Jānis Vanags, dzimis 1909. gadā Jaunsvirlaukas pag., Zemgalē. J. Vanags bija studējis veterinārmedicīnu Latvijas universitātē un piederēja pie korporācijas Selonija saimes. Nelaikim paliek Toronto dzīvesbiedre Zenija, meita Astrīda, dēli Bernards un Andrejs ar ģimenēm un 3 mazbērni. Aizgājēju 22. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis.

● Korp. Tālavija 75 gadu jubilejas dievkalpojums un Talavijas karoga iesvēte 27. novembrī pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā. Svētku akts 29. novembrī pl. 12 dienā Constellation viesnīcā, 900 Dixon Rd.

● CBC televīzijas pārraidījumā 12. novembrī no pl. 8.30 līdz 9.30 vak. paredzēts komponista Frederika Šopēna dzīves drāmatizējums 1830. gados Parīzē. Drāmatizējuma mūzikālo pavadījumu veiks pianists Arturs Ozoliņš.

● Latviešu preses biedrības Kanadas kopas nākamais pārrunu vakars 24. novembrī. Tajā dzejniece Guna Ikona iztirzās nesen izdoto Imanta Baruša dzejoļu krājumu. Pārrunās piedalīsies arī pats autors. Janvārī paredzētā pārrunu vakara temats būs latviešu laikraksti trimdā un okupētajā Latvijā; referents Jaunās Gaitas redaktors Laimonis Zandbergs.

● Latviešu katoļu vienības gadskārtējais sarīkojums ar loteriju 22. novembrī pl. 8 vak. Latviešu namā. Sarīkojuma atlikums paredzēts palīdzības darbam. Nākošais katoļu vienības dievkalpojums 9. nov. pl. 1 dienā Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā.

● Standarta laiks sāksies svētdien, 26. oktobrī, kad pl. 2 pēc pusnakts pulkstenis pabīdāms par vienu stundu atpakaļ.

● Dienvidjūras salu un Austrālijas ceļojuma informācijas vakars 19. oktobrī Sv. Jāņa baznīcas telpās bija pulcējis ap 40 dalībnieku. Gunārs Kārkliņš rādīja divas krāsu un skaņu filmas — vienu par Jaunzēlandi un Fidži salām, otru par Austrāliju; katras filmas izrāde ilga 30 minūtes. Nākošgad paredzēts atvaļinājuma brauciens uz Dienvidjūras salām un Austrāliju, no 3. līdz 25. aprīlim, par 1980 dol. Šinī cenā ieskaitīti visi lidojumi, braucieni, viesnīcas un ekskursijas. Tuvāka informācija pieprasāma Toronto latviešu kreditsabiedrībā, tālr. 922-2551, vai G. Kārkliņam, tālr. 625-0500.

● Savā mājā 18. oktobrī 83 g. vecumā mirusi Emma Birne. Viņa bija dzimusi Vecpiebalgā. Nelaikē atstāj meitas — Zigrīdu Birni un Ingeborgu Veinbergu ar ģimeni, mazmeitu Daci un mazdēlu Mārtiņu. Aizlūgumu 20. oktobrī Skarboro bēru mājā vadīja māc. Ā. Čops. 21. oktobrī aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis.

● TLTA seminārā otrdien, 28. oktobrī, pl. 7.30 vak. politiskās pārrunas par dažādiem aktuāliem jautājumiem ievadīs Dr. L. Lukss.

● Valijas Mērnieces un Ņinas Jurševskas kopējā darbu izstāde Sv. Lorensa centrā turpināsies līdz 31. okt., no pl. 11 rītā līdz 5 pēcp., izņemot sestdienas un svētdienas.

● Latviešu nama gadasvētki 1. novembrī. Kā informē nama saimniecības vadītājs Ed. Koks, sarīkojumā dziedās vīru ansamblis Kalvis, dāvinot šo koncertu nama atbalstam; piedalīsies arī soliste Skaidrīte Leja u. c. jaunie mākslinieki. Ikviens aicināts šo sarīkojumu apmeklēt, lai tādā kārtā sniegtu arī savu atbalstu. Kā norāda Ed. Koks, nams jau izmaksāts, bet tā uzturēšana vēl prasa lielus izdevumus, tāpat iecerētie uzlabojumi, lai nams būtu visiem patīkama pulcēšanās vieta, kamēr jaunais latviešu sabiedriskais vēl nav uzcelts.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas sanāksmē 16. oktobrī Latviešu namā par dzīvības glābšanas ierīcēm māju ugunsgrēkos referēja Valdis Turķis un Jānis Roce. Cilvēku dzīvības ugunsgrēkos var pasargāt ar ēkās novietotiem uguns un dūmu detektoriem — pagrabos, gaiteņos un virtuvēs, kas, temperātūrai paaugstinoties vai dūmu koncentrācijai pieaugot, iedarbojas un dod skaņu signālus. Pret pēkšņiem ugunsgrēkiem iedarbīga arī tā saucamā sprinkleru sistēma, kas iedarbojas karstumā un pārpludina attiecīgo telpu. 28 klausītāji sekoja referātiem ar lielu interesi. Bija arī jautājumi un atbildes. Kopas priekšsēdis Ed. Tiltiņš pakavējās pie būvēm Latvijā un šeit, kur ugunsdrošības ziņā būtu maināmi būvnoteikumi. Nākošā kopas sanāksmē 13. nov. pl. 7.30 vak. inž. J. Laucis stāstīs par dīzeļlokomotīvēm.

● Gleznotāja Jūlija Popeļa gadskārtējo gleznu izstādi Sv. Jāņa baznīcas telpās, pēc skaita septīto, četrās dienās, no 17. līdz 20. oktobrim, apmeklēja ap 300 interesentu. No 35 izstādītām gleznām apmeklētāji ieguva 18. Vienu nosavām gleznām J. Popelis ziedojis Kičeneras latviešu biedrībai sakarā ar 25 gadu darbības atceri. Tā ir tikai viena no vairākām apsolītām gleznām latviešu skolām, draudzēm un citām organizācijām, kuŗas gleznotājs atcerējies arī citus gadus.

TĪTARU ŠAUŠANAS SACENSĪBAS BĒRZAINĒ

Toronto mednieku un makšķernieku kluba tradicionālās tītaru šaušanas sacīkstes 19. oktobrī kluba īpašumā Bērzainē pulcināja ap 70 interesentu. Tītaru šaušanas sacensības vadīja kluba sporta daļas vadīt. J. Beitiņš ar palīgiem. Tika izšauti 77 tītari. Par sekmīgākiem šāvējiem izrādījās Ilgonis Zīmulis (5 tītari), Jānis Miķelsons ar Gunāru Paegli (4 tītari), Jūlijs Atkauķis, Arvīds Harjū, Hermanis Leitis, Oskars Lepše, Juris Muskats (3 tītari). Deviņi šāvēji ieguva katrs 2 tītarus, bet 31 šāvējs pa vienam tītaram. Tā pavisam 48 sacensoni pārveda mājās tītarus. Nākamās un beidzamās šīs sezonas tītaru šaušanas sacensības Bērzainē notiks 23. novembrī pl. 12 dienā.

O. K.

LOTERIJĀ LAIMĒJUŠI

Olimpiskajā loterijā, cik līdz šim zināms, pēdējā izlozē 5000 dol. katrs laimējuši arī divi šejienes latvieši — Roberts Puriņš un Ilgonis Zīmulis. Pēdējais izlidojis laimestu saņemt Montrealā, bet R. Puriņš to gaida piesūtām pa pastu.

O. K.

Mācitājs E. Pavasars pēdējā gaitā

† Eduards Pavasars

Traģiskā nāvē mirušajam Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzes mācītājam E. Pavasaram aizlūgums notika pašu baznīcā 9. oktobŗa vakarā. Jau stundu pirms sēru dievkalpojuma baznīcā pulcējās pirmie dievlūdzēji, lai atvadītos no sava ilggadējā draudzes gana. Šķirsts bija novietots altāŗa telpā. Ērģeļu mūziku spēlēja komponists Imants Šakss No mācītāja atvadījās draudzes koris un Hamiltonas latviešu skola. Goda sardzē pie šķirsta stāvēja korp. Lettonia un Vendia pārstāvji. Nelaikā bija Lettonia filistrs. Altāŗa kreisajā pusē bija novietojušies draudzes padomes locekļi, bet labajā — DV Hamiltonas nodaļas vanagi. Vēl tikai 27. septembrī māc. E. Pavasars Hamiltonas DV gada svētkos vadīja pēdējo svētbrīdi un sekojošā aktā saņēma DV Centrālās valdes atzinības rakstu. Aizgājējs bija DV Hamiltonas nodaļas biedrs. Aizlūgumā piedalījās prāvests A. Voitkus no Montrealas, prāv. A. Veinbergs no Vašingtonas, māc. Ā. Čops no Toronto un Hamiltonas igauņu draudzes mācītājs A. Kivisiks. Draudzes koris dirig. A. Skudras-Kārkliņas vadībā dziedāja divas dziesmas.

Māc. E. Pavasaru pēdējā gaitā izvadīja 10. oktobrī. Baznīca bija pārpildīta līdz pēdējai vietai. Ziedi un vainagi pildīja altāŗa telpu. Piederīgo lūgums bija ziedu vietā paredzēto naudu ziedot māc. E. E. Pavasara piemiņas fondam. Izvades dievkalpojumā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, prāvests A. Voitkus un mācītāji Ā. Čops, Zīraks no Sirakūzām, I. Gaide, J. Cālītis un A. Prauliņš, kā arī 10 kanadiešu un vācu luterāņu mācītāji ar Kanadas luterāņu sinodes pārstāvi priekšgalā, kas arī visi teica atvadu vārdus. Tāpat kā iepriekšējā vakarā, pie šķirsta bija redzama Lettonia goda sardze ar savu karogu, korp. Vendia, draudzes padomes un DV pārstāvji. Dziedāja draudzes koris, bet atvadvārdus teica visi latviešu mācītāji. Tad sākās māc. E. Pavasaŗa pēdējais ceļš uz Vūdlandes kapsētu. Pie baznīcas durvīm goda ierindā stāvēja Hamiltonas latviešu gaidas un skauti.

Sēru procesijā varēja saskaitīt turpat 100 automašīnu, klātesot ap 400 bēriniekiem. Gandrīz visi Hamiltonas latvieši bija klāt sava mācītāja pēdējā ceļā.

Korporācijas Lettonia vārdā vainagu nolika sen. I. Alksnis, korporācijas Vendia — sen. A. Smiltnieks, no studenšu korporācijas Dzintra, pie kuŗas pieder arī māc. E. Pavasare atraitne, atvadvārdus teica A. Gailīte, no Hamiltonas latviešu draudzes priekšnieka — O. Bērztīss, DV Hamiltonas nodaļas — priekšsēdis O. Ieviņš, Hamiltonas Latviešu biedrības un dāmu komitejas — E. Remkins un L. Vilka, Hamiltonas latviešu skolas — M. Reinbergs, Ventas gaidu vienības un vecāku padomes — gaidu pulciņa priekšniece vad. N. Pulciņa, draudzes koŗa vārdā atvadījās koŗa priekšnieks Ž. Lapuģis, Hamiltonas latviešu pensionāru apvienības — A. Zibens, no draudzes jaunatnes pulciņa — J. Grīnvalds, draudzes dāmu komitejas — priekšniece B. Golta, draudzes svētdienas skolas — A. Šuškovs. Lietuviešu pārstāve L. Sripkute atvadījās ar rožu ziediem, bet agrāko valmieriešu vārdā — V. Kalniņš un Ilga Breikša. Kā pēdējais latviešu Baznīcas un draudžu vārdā ar ziediem atvadījās archibīskaps A. Lūsis. Korporāciju pārstāvji atvadījās ar tradicionālo dziesmu „Ja kādu brāli ved uz kapu klusi". Ar to māc. E. Pavasars bija atdots zemes klēpim.

Baznīcas lejas telpās draudzes dāmu komiteja bija klājusi bēŗu mielasta galdu. Atraitnes un citu piederīgo vārdā visiem pateicās nelaikā brālis Dr. Pavasars no ASV.

Visi Hamiltonas latvieši skumst pēc savas draudzes gana, kas visu savu dzīvi bija ziedojis savai tautai. Nelaikā dzīvi un darbu var raksturot dziesminieka vārdiem:

Kas ziedots, paliek Tavs,
Zūd tas, kas ko pats sev glabā.

J. Gailītis

Alfredu Vinčelu atceroties

Šis gads bijis liktenīgs trim Latvija Amerikā bijušajiem redaktoriem: 20. augustā no dzīves aizsaukta Angelika Gailīte Toronto, 22. septembrī Jānis Grinblats Ņujorkā un 10. oktobrī Alfreds Vinčels Rietumvācijā. Ja atceramies vēl agrākajos gados Toronto mirušo Jēkabu Vītolu, tad laikraksta 25 pastāvēšanas gados, kad to vadījuši seši atbildīgie redaktori un īsu laiku trīs personu redakcijas kollēģija, miruši pavisam četri bijušie redaktori, pēdējie trīs tikai ar apm. viena mēneša atstarpi.

Pirms Alfreda Vinčela uzaicināšanas par atbildīgo redaktoru 1965. gada pavasarī no Rietumvācijas, laikraksta redaktoru caurmēra darbības laiks bijis trīs ar pus gadi, un kā, A. Vinčelam atgriežoties uz Vāciju, teica toreizējais DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka, tas bijis pirmais Latvija Amerikā redaktors, kam izdevēji rīkojuši atvadības.

A. Vinčels vadīja laikrakstu turpat sešus gadus, sākumā parakstot līgumu triju gadu periodam, vēlāk to vēl uz trim gadiem atjaunojot, bet pēdējo pusgadu vairs nespēja nostrādāt, jo gandrīz turpat 6 gadu intensīvais redaktora darbs jau bija sagrāvis viņa fiziskos spēkus. Pārpūlētā sirds jau 1970. gada pavasarī pieteica pirmo nopietno brīdinājumu, un A. Vinčelam bija pēkšņi jādodas uz slimnīcu rūpīgā kopšanā, steigā atstājot visu redakcijas darbu tagadējam redaktoram, kas ar tā paša gada okt. pilnīgi pārņēma laikraksta vadību, A. Vinčelam kādu laiku vēl darbojoties līdz, cik to vēl atļāva sabeigtā veselība.

Nododot laikraksta vadību tagadējam redaktoram, A. Vinčels LA 1970. gada 26. septembŗa ievadā rakstīja:

„Lai cik svarīga katrā redakcijā ir tieši sarakste ar līdzstrādniekiem un arī lasītājiem, tieši tai vienmēr pietrūcis laika, kaut esmu bez atvaļinājuma strādājis septiņas dienas nedēļā, katru dienu gandrīz divkāršu normālo darba laiku. To, varbūt, grūti saprast, bet arī sarīkojumi man nekad nav bijuši izklaidēšanās brīži, bet darbs. Viesojoties citās pilsētās, nekad neesmu redzējis vairāk par lidlauku, viesnīcu un sēdes vai sarīkojumu zālēm."

Par laikraksta nostāju A. Vinčels Latvija Amerikā 15 gadu darbības atceres gadījumā 1966. gada 12. novembŗa numurā rakstīja:

„Presei jābūt brīvai, citādi tā nevar būt demokratiska! Katra laikraksta sejas veidotājs un stājas noteicējs ir vai nu izdevējs (partijas laikrakstos), vai arī galvenais redaktors, kuŗš atbild par saturu un politisko noslieci. Tādēļ vienīgi šis atbildīgais redaktors var pats labprātīgi ierobežot preses brīvību, izšķiroties, kur tai novelkama robeža. Apzinīgs un patiešām atbildīgs redaktors neizpaudīs nacionālās cīņas plānus, lai tos neizjauktu, apzinoties, ka tā būtu nodevība pret tautu. Tādēļ preses brīvības izmantošanas apjoms atstājams atbildīgā redaktora ziņā, bet ierobežojumi ar likumiem demokratijā kategoriski noraidāmi."

A. Vinčels savas darbības posmā Kanadā prata pārliecināt, cik svarīgs laikrakstam ir redaktora darbs, vienmēr uzsveŗot, ka žurnālista darbs ir augsti vērtējama profesija un redaktora pienākumi nopietns, atbildīgs amats. Profesionālos jautājumos viņš bija ciets un nelokāms, nepiekāpīgs un neietekmējams, strikti noraidot katras „pamācības". Tā A. Vinčels prata nodrošināt redaktora prestižu un cieņu.

Kanadas gados privātas dzīves A. Vinčelam nebija. Dienu viņš strādāja redakcijā, bet pārējā laikā, ja nebija kāda izbraukuma, atradās savā Toronto jumta dzīvoklī, Palmerstona ielā, pie rakstāmmašīnas. Tā bija it kā otra redakcija, varbūt galvenā, jo oficiālā redakcijā vēl bija veicams arī laikraksta veidošanas techniskais darbs spiestuvē. Nav grūti iedomāties, kāds izskatījās A. Vinčela pieticīgais dzīvoklis Toronto rietumos. Visapkārt tur bija papīru kaudzes — manuskripti, laikraksti, grāmatas, žurnāli. Vēl pusnaktī viņa logā bija gaisma, tāpat jau ap pl. 6 rītā. Vasaras vakaros A. Vinčels sēdējā savā piekarsētajā dzīvoklī tikai peldbiksēs, ar dvieli ap kaklu un rakstāmmašīnu priekšā.

Dzīvoklī vēl gadījās iegriezties īsi pirms viņa prombraukšanas. Tur bija redzamas tikai kastes; papīru kalni no plauktiem, krēsliem un galdiem bija nozuduši. „Te ir mani zelti un dimanti, ko šeit esmu sešos gados sapelnījis, kā to daudzi tiešām domā un ko vedīšu uz Vāciju," ar neslēptu rūgtumu teica A. Vinčels. Viņš bija iecerējis par Kanadas laiku uzrakstīt arī atmiņas un tām rūpīgi krāja materiālus. Cik tos Vācijā viņš paspēja sakārtot un vai vispār, nav zināms, jo devās atpakaļ jau nopietnas slimības mākts un dziļā depresijā. Vēl dažas vēstules un kādi manuskripti pienāca arī pēc viņa aizbraukšanas, bet tad sakari pārtrūka. Pēdējā vēstulē, ko no Minchenes rakstīja jau kollēga Vilis Skultāns, vēstīja, ka Alfreds Vinčels 10. oktobŗa rīta stundā Ofenbachas slimnīcā aizgājis mūžībā. Ziņa no Radio Liberty pārraidīta arī uz Latviju.

Šīs nedaudzās rindas lai reizē būtu arī pēdējie atvadu sveicieni pašaizliedzīgajam kollēgam, kas par visu augstāk vērtēja darbu un pienākumu.

K. Sidars

† Altreds Vinčels

NUJORKA

● Gunārs Šmits savā dzīves vietā Manhatenas vācu rajonā, pie Otrās avēnijas un 85. ielas, 1. septembrī atrasts bez samaņas. Ļaundari ielauzušies viņa dzīvoklī un pēc cīņas Šmitam radušies ievainojumi. Vairāk kā mēnesi nogulējis Ņujorkas slimnīcā bez samaņas, viņš oktobŗa sākumā miris. Apglabāts Pokipsijā, kur dzīvo viņa vecāki. Policija lietu izbeigusi, vainīgo neatrodot. Dzīves apstākļi Ņujorkā nav droši, dažos gadījumos uzbrūk uz ielas dienas laikā. —be

PUM semināri Hamiltonā

Hamiltonā 30. oktobrī sāksies tā sauktie PUM (pārdomas un meklējumi) semināri, kuŗu ierosinājums nācis no latviešu studentiem Makmastera universitātē, bieži pārrunājot latviešu sabiedriskās dzīves notikumus. Tā dzimusi ideja rīkot atsevišķas pārrunu sanāksmes groziņu vakaru veidā ar informātīviem priekšlasījumiem LNJAK valdes atbalstā. Pirmais vakars notiks ceturtdien, 30. oktobrī, Hamiltonas Latviešu biedrības telpās (16 Qeen St. N.) par žurnāla Jaunā Gaita tematu, piedaloties arī šī izdevuma atbildīgajam redaktoram Laimonim Zandbergam. Nākošais PUM vakars paredzēts 13. novembrī par 3. Vispasaules jaunatnes kongresu Florefā un Latvijas neatkarības atjaunošanas frontes programmu. 4. decembŗa sanāksmē — Hamiltonas latviešu sabiedrības analize. Paredzētas arī paneldiskusijas. Tuvāku informāciju sniegs Jānis Zemītis, tālr. 529-5552, vai Ingrīda Mukāne, tālr. 528-6518.

I. M.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī LA spiestuvē
125 Broadview Ave.

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
J. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

23. — 26. oktobrim. KOKĻU SVĒTKI, 23. okt. koncerts Sv. Jāņa baznīcā. 24. okt. Koncerts Bickford Prk. zālē. 25. okt. Kokles un dzeja Latviešu namā. 25. okt. svētku balle Science Center telpās. 26. okt. kopkoklēšana Bickford Prk. skolas zālē.

24.—26. okt. Lilitas gleznu skate Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās. Atklāšana 24. okt. pl. 7.30 vakarā.

25. oktobrī pl. 7 vak. Latviešu namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle ar medījumu un zivju izlozi. Spēlēs Bones deju mūzikas kapella.

26. oktobrī pl. 10 no rīta latviešu namā Burtnieki noturēs „Tēvzemes daudzinājumu". Piedalīsies paplašināts koklētāju ansamblis un Klīvlandes „Aijas".

30. okt. pl. 2 Latviešu namā pensionāru apvienības biedru kārtējā sanāksme. Izrādīs skeču „Čaukstenes".

30. oktobrī pl. 7,30 Latviešu namā Pārdomu vakars par tematu „Ticība un neiespējamais", māc. R. Ekšteins.

1. nov. pl. 8.00 vak. Latviešu nama gada svētki — priekšnesumi, saviesīgs vakars, deja.

1. novembrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Pickford Park skolas auditorijā.

1. novembrī pl. 8 vak. DV namā Toronto DV novusa kopas 6 gadu atceres vakars. Spēlēs deju kapella Runčn Trimdā.

No 1. līdz 9. novembrim Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave., Elmāra Damberga darbu skate.

2. nov. pl. 12.30 dienā pēc dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā Jāņa Baruša koncerts par labu jauno ērģeļu iegādei Pie ērģelēm Maija Baruša.

2. novembrī pl. 4 pēcp. mūzikāla pēcpusdiena Latviešu namā. Dziedās soprāns A. Sapale-Raikovska, pie klavierēm pianists P. Zariņš. Rīko Latviešu nama dāmu komiteja.

2. novembrī pl. 4.30 pēcp. Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars.

2. novembrī pl. 9 no rīta DV namā Toronto DV novusa kopas atklātās sacensības.

8. nov. pl. 8 vak. Latviešu namā Saimniecisko darbinieku apvienības „Mārtiņvakars" ar vakariņām. Spēlēs deju kapella Runči Trimdā. Pieteikšanās līdz 1. nov. Tel. dienā 922-2551, vakarā no pl. 9—11 275-6219.

8. novembrī Sv. Laurenca Taunhallē DV teātris Kanadā izrādīs Jāņa Viesiena drāmu Jānis Reiters. Režisors Gunārs Vērenieks.

15. novembrī pl. 7 vakarā Ītona auditorijā 18. novembŗa valsts svētku atcere.

22. novembrī pl. 7.30 vakarā DV namā Toronto nodaļas 25 gadu jubilejas izskaņa.

22. novembrī pl. 8 vak. Latviešu namā Latviešu katoļu vienības gadskārtējais sarīkojums ar loteriju.

30. nov. Antoņinas Vaivodes garīgs koncerts.

6. un 7. decembrī — DV Tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš — 125 Broadview Ave., Toronto. Atvērts sestdien no pl. 10—9 vak., svētdien no pl. 10—4 pēcp.

1976. gadā

1. februārī pl. 5. pēcp. Sv. Andreja baznīcas zālē Marisa Vētras 10 gadu nāves atceres koncerts. Piedalās: M. Makvikare (soprāns), I. Birne-Veinberga, J. Cīrulis (baritons), pavadītājs A. Štrombergs.

21. febr., 1976. g. vīru koŗa Viesturs koncerts — Lietuviešu kultūras namā, 1573 Bloor St. West.

20. martā pl. 7.30 vak. DV Toronto vanadžu koŗa Zīle koncerts, 1573 Bloor St. W. Diriģents Arvīds Purvs.

10. aprīlī Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts.

SV. KATRĪNĀS

22. novembrī pl. 7 vak. DV Sv. Katrīnu nodaļas 25 gadu darbības atceres svētki ar vanadžu kopas ansambļa Senatne koncertu, 101 Garnet St., St. Catharines (franču zālē).

30. novembrī pl. 3 pēcp. DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš, 101 Garnet St., St. Catharines (franču zālē).

LONDONĀ

25. oktobrī pl. 6 pēcp. DV Londonas nodaļas 25 gadu svētki notiks Londonas ukraiņu centrā, 247 Adelaide St. S., piedalās DV vīru koris Kanadā; Runču dejas mūzika.

1975./76. gada

TORONTO KONCERT-APVIENIBAS KONCERTI

19. novembrī vijolniece Rasma Lielmane. Pie klavierēm Leo Barkins.

31. janvārī pianists H. Godess.

6. maijā soprāns Irma Kurme, pie klavierēm Verena Stelpe-Dambrāne.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

T. Ķiķaukam atkal izstāde

Ten Mile House galerijā Hamiltonā (555 York St) no 25. oktobŗa līdz 3. novembrim rīko T. Ķiķaukas šīs vasaras darbu izstādi. Gleznotājs, kas iekārtojis studiju Ontario provinces ziemeļos, tur pavada pāris mēnešus katru gadu, cītīgi darbojoties ar krāsām. Kā parasti, tur ierodas arī ciemiņi, to vidū šogad bijis arī gleznotājs Visvaldis Reinholds. Šīs tikšanās rezultātā T. Ķiķaukam radusies kāda glezna — „Tikšanās ar V. R.", kuŗā iestrādāti arī materiāli, kas atrasti kopīgi sirojot 400 jūdžu tālu ziemeļos. Šīs vasaras tēma daļēji veltīta holandiešu gleznotājam van Gogam, kuŗa ietekmē radušies vairāki darbi. Atšķirībā no pagājušā gada, nav vairs kolāžas, bet par galveno elementu kļuvis pats gleznojums. Galerija atvērta katru dienu no pl. 11 rītā līdz 9 vakarā, arī svētdienās.

—tk—

Saules meitas veiklākās. TLTA sestdienas ģimnazijas gadskārtējā ekskursijā notika arī dažadas sacensības apvidū. Galvenā no tām bija šķēršļu gājiens. Vislabākos rezultātus uzrādīja meiteņu grupa, kas sevi sacensībās pieteica ar vārdu „Saules meitas". Attēlā šīs grupas ģimnazistes ar saldumrūpniecības. Neilsons dāvāto masīvo šokolādes bloku (centrā), kuŗa noturēšanai ir vajadzīgas divas meitenes. No kreisās: Zaiga Pērkone, Nora Turkēvica, Ingrīda Tauriņa, vienības vadītāja Maira Radziņa un Sandra Bāra, Dace Cielava, Sandra Bādere, Anna Reinberga un Astrīda Kaņķe. Ģimnazijas izbraukumu vadīja Edgars Liepiņš.

Foto: J. Liģers

Atziniba DV sporta klubam

DV Toronto nodaļas paplašinātā valdes sēdē 15. oktobrī DV namā priekšsēža V. Plūdoņa vadībā, galvenokārt pārrunāja jautājumus par nodaļas Sporta kluba un pārējo sporta nozaŗu darbības labāku koordinēšanu, ziņojot sporta daļas vadītājam J. Treijam, Sporta kluba priekšsēdim R. Kadiķim un šaušanas sekcijas vadītājam A. Rūdolfam. Sakarā ar Sporta kluba 22. gadu darbības jubileju 18. oktobrī un tā īpašo rosmi jaunās paaudzes piesaistīšanai, valde piešķīra 200 dol. kluba darbības sekmēšanai.

Novusa sekcijas organizēšanas iniciātors un vadītājs H. Jākabsons personisku iemeslu dēļ atteicies no sekcijas vadītāja pienākumiem. Sekcijas vadībā turpmāk darbosies P. Kalniņš (sekcijas vad.), V. Teteris (vietn.) Asja Avota (sekretāre). Kā zināms, sekcija rīko 1. novembrī pl. 9 no rīta DV namā ASV un Kanadas novusa izlases sportistu sacensības. Sacensību dienas vakarā notiks balle ar sportistu apbalvošanu. 2. novembrī pl. 9 no rīta sāksies atklātās novusa sacensības.

Oktobŗa festivāla ietvaros Kičenerā notikušas arī šaušanas sacensības, kuŗās piedalījušies Toronto nodaļas šāvēji A. Rūdolfs, O. Zvirgzdgrauds, S. Dambergs un P. Zvirgzdgrauds. Abi pēdējie izcīnījuši arī balvas. Kā ziņoja jaunatnes daļas vadītājs K. Markitants, 10. oktobŗa vakarā DV namā noticis jauniešu vakars ar 19 dalībniekiem. Vanadžu kopas priekšniece M. Dumpe informēja par vanadžu veiktajiem slimnieku apciemojumiem. 30. novembrī DV namā kopa rīko pensionāru pēcpusdienu Ziemsvētku ieskaņai. 14. novembŗa vakarā DV namā vanadzes rūpēsies par viesu cienastu valstssvētku pieņemšanas vakarā. Bērnu Ziemsvētku eglītes vakars notiks 14. decembrī DV namā ar svētbrīdi un bērnu apdāvināšanu. Vēlama bērnu iepriekšēja pieteikšana, neatkarīgi no vecāku piederības pie DV organizācijas.

Ziemsvētku tradicionālais tirdziņš no 6. — 7. decembrim DV namā. Tirdziņa rīcības komitejas darbību vada A. Šterns.

Valdes rīkotais nodaļas 25 gadu jubilejas izskaņu vakars paredzēts 22. novembrī pl. 7.30 vak. DV namā ar jauno biedru apsveikšanu, apbalvojumiem un saviesīgu dzīvi. Ziemsvētku eglītes vakarā 20. decembrī, pl. 7.30 apsveiks nodaļas biedrus jubilārus, bet 31. decembŗa vakarā Jaungada sagaidīšanas sarīkojums.

Uzklausot aprūpes daļas vad. Z. Akota informāciju, piešķīra grūti slimam nodaļas biedram 100 dol. velti. Ar 100 dol. papildināja arī DV Kanadas zemes valdes devumu, sakarā ar gaidāmo baznīcu darbinieku konferenci Kenijā. Saņemta pateicības vēstule no jaunietes Guntas Dreifeldes sakarā ar viņai piešķirtiem 100 dol. latviešu valodas kursu izdevumu segšanai Rietummičigenas universitātē. Sekretārs N. Brasliņš apsveicis vairākus biedrus dzīves gadu jubilejā, to vidū arī veco strēlnieku A. Tirzīti, kas sasniedzis 81 g. vecumu. Sēdes dalībnieki par jaunu aicināja nodaļas biedrus aktīvi piedalīties pašreiz notiekošās DV priekšnieka un Vanadžu priekšnieces vēlēšanās.

O. K.

DV sports

Kanadas un ASV DV draudzības sacensības šaušanas sportā risinājās 4. oktobrī Mednieku un makšķernieku kluba lauku īpašumā Lielupē pie Hamiltonas. Sacensībās piedalījās 14 dalībnieku. Tās vadīja N. Ozoliņš no Hamiltonas. Par tiesnešiem darbojās O. Grauds, P. Grauds un L. Ozoliņš no Kanadas, bet no ASV I. Švānfelds un Ž. Butkus. Šaušanā pēc 600 punktu sistēmas individuāli un komandās bija šādi rezultāti: 1. N. Ozoliņš (Kanada 530 p., 2. M. Kalniņš (ASV) 526 p., 3. A. Kalmanis (ASV) 522 p. Tālākās vietās ierindojās P. Grauds (Kanada), I. Švānfelds (ASV), Ž. Butkus (ASV), O. Grauds (Kanada), V. Zālītis (ASV), A. Tabaks (ASV), E. Višķers (Kanada), A. Rūdolfs, L. Ozoliņš, Z. Dambergs (Kanada), L. Skrupškelis (ASV). Rezultāti izcīņā gulus — 1. v. P. Grauds, 2. v. N. Ozoliņš, abi no Kanadas, 3. v. A. Kalmanis (ASV); no ceļa — 1. v. N. Ozoliņš, 2. v. A. Kalmanis un 3. v. M. Kalniņš; stāvus — 1. v. M. Kalniņš, 2. v. N. Ozoliņš, 3. v. A. Kalmanis. Komandu šaušanā: 1. v. ASV un 2. v. Kanada. Kopējā izvērtējumā ceļojošo balvu kā labākais šāvējs ar 530 p. saņēma N. Ozoliņš. Komandu šaušanā ceļoj. balvu saņēma ASV komanda, izcīnot kopā 3337 punktus. Kanadas komanda ar 3278 p. ierindojās 2. vietā. 1. un 2. novembrī DV namā Toronto notiks sacīkstes novusā starp DV Kanadā un ASV komandām. DV KV izsludinātās sacensības makšķerniekiem, sakarā ar DV Kanadā 25 gadiem, vēl turpinās. DV KV sporta daļa aicina makšķerniekus sacensības turpināt un atgādina, ka nobeigums ir 10. novembrī.

J. T.

Zelta zobens majoram Vilim Hāzneram

Daugavas Vanagu vīru koris Kanadā par vienu no saviem pienākumiem uzskata latviešu kaŗavīru varoņgara uzturēšanu. Šajā sakarībā koris, viesodamies DV Ņujorkas apvienības 25 gadu darbības atceres svētkos Ņujorkā, pasniedza zelta zobenu ar ierakstu „TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI" bijušajam Tālavas izlūku bataljona komandierim majoram V. Hāzneram, kam šogad piepildījās 70 mūža gadi.

Panelis par Līgo svētkiem

Latviešu namā Toronto Latviešu biedrības zinātņu kopa 19. oktobrī rīkoja paneļdiskusiju par Līgo svētku nozīmi. Paneļdiskusiju vadīja Vera Slaviešа, piedaloties Birutai Senkēvičai, Ilzei Morgenšternai, Pēterim Zariņam un Krišjānim Puriņam. Ievadā 2 jaunieši stabulētāji nospēlēja dažas līgo dziesmas un M. Ķuze skandēja dainas par Jāņiem.

Turpinājumā Birutа Senkēviča pastāstīja par vasaras saulgriežiem latviskā skatījumā un izdarībās. Panelista Pētera Zariņa skatījumā Jāņu svinēšana tuvina latviešus kā svešumā, tā dzimtenē. Kā nevēlamu parādību viņš minēja pārmērīgu reibinātāju dzērienu lietošanu un sarunas angļu valodā. Jāņu svinību programma būtu izveidojama plašāka, lai vēlāk visi pulcētos ap kopīgu ugunskuru līgojot. Ilze Morgenšterna uzsvēra, ka Jāņi ir plašākie un līksmākie latviešu svētki, bet Krišjānis Puriņš izteica prieku, ka šoreiz diskusijās dzird tikai pozitīvu izvērtējumu par Jāņiem. Visai objektīvi Jāņu svinības iztirzājis Arvīds Brastiņš, kurpretim enciklopēdijā rodamās ziņas nonāk zināmās pretrunās. B. Senkēvičas un A. Brastiņa raksti stāv tuvāk patiesībai, jo tie atbildes meklē pašās dainās, turpretim enciklopēdijās dažkārt atkārtots sveštautiešu negātīvais Jāņu izvērtējums. Mūsdienās dainas modernā interpretācijā vērtē Vaira Freiberga, Paulīna Zalāne un Aija Beldava.

V. Slaviešа minēja, ka ir apzinātas un uzrakstītas ap 1500 līgo melodijas, bez tam vēl ir daudz variantu. Pēc dažu zinātnieku domām līgo dziesmas saistās ar seno ūriešu reliģiju, tās esot slavas dziesmas Dievam. Komponists Andrejs Jurjans gribēja atdzīvināt seno latviešu mītologisko garu.

V. Slaviešа izteicās, ka katrā laikmetā jāizvērtrē un jākritizē, kas no tautas tradicijām paturams. Arī senlatviešu reliģijā var gūt pestīšanu, Jāņu naktī jūtot Dieva tuvumu dabā.

Paneļdiskusijai beidzoties, 4 jaunietes nodziedāja dažas līgo dziesmas, pēc tam pārrunās vēl piedalījās O. Veldre, J. Palieps, A. Ķeksis, I. Krauze u. c. Viens no pārrunu tematiem — Kādus mēs gribam redzēt nākotnes — V. Slaviešа secināja, ka Dievs arī latviešiem ir visa radītājs un mīlestības sējējs. Šodienas cilvēks meklē, kas visām reliģijām kopējs, lai apvienotos.

Arnis Ķeksis nolasīja savu stāstu Kauss — 1944. gada jūlijā rakstītu iespaidu par Ziemeļvidzemē nosvinētiem Jāņiem. Pēc tam viņš nolasīja savu dzejoli Jāņi gūstekņu nometnē, kas sacerēts 24. jūnijā Vācijā, gūstekņu nometnē.

E. Vītolas vadībā sanāksmes dalībnieki kopīgi nodziedāja līgo dziesmas 11 dažādās meldijās.

Bija ierosinājums sasaukt līdzīgu sanāksmi martā un apspriest Jāņu svinēšanas iespējas nākotnē, pieaicinot ieinteresēto organizāciju pārstāvjus. Sanāksmē piedalījās ap 30 apmeklētāju.

Guna Ikona

DV Toronto sporta kluba 22. gadasvētkos. Augšā pa kreisi — DV sporta kluba priekšnieks R. Kadiķis apsveic Egilu Petmani, kuram piešķirta LSPBP lielā nozīme zeltā. Vidū — DV KV priekšsēdis G. Brikmanis apbalvo vienu no DV sporta kluba dibinātājiem Krišu Briedi, sakarā ar viņa 65 mūža gadiem. Attēlā pa labi — LNAK valdespriekšsēdis T. Kronbergs pasniedz aploksni DV sporta klubam; priekšā pie galda Mirdza Kadiķe, kas 22 gadus strādājusi kluba darbā. Apakšā DV sporta kluba basketbolisti, Kanadas latviešu meistarībā ar balvām, no kreisās: J. Bramanis, J. Brikmanis, E. Petmanis, A. Richters, R. Krūze, A. Paukšēns un A. Žulps. J. Ligera uzņēmums

Uzbrukums Katīnas lieciniekam

Dānijas parlamentā Kopenhāgenā pulcējās padomju režīma vardarbības aculiecinieki dot liecības par savu pieredzi. Šai publiskajā izmeklēšanā liecināt bija aicināts arī 75 g.v. poļu profesors Staņislavs Svenēvičs, viens no vēl dzīvajiem Katīnas masu slepkavības aculiecinieciem. Kara laikā viņš kā virsnieks kritis krievu gūstā un no gūsta nometnes vests vilcienā ar daudziem tūkstošiem poļu kara gūstekņu Smoļenskas virzienā. Mežā pie Katīnas vilciens apstājies, Svenēvičs vagonā palicis viens un pa vagona sienas spraugu redzējis, kā kravas mašīnās, grupa pēc grupas, gūstekņi ievesti mežā, kur atskanējušas šāvienu zalves.

Pirms divām nedēļām Svenēvičs Londonā, vakara tumsā, uz ielas piedzīvojis uzbrukumu. Viņam kāds iesitis pa galvu ar smagu priekšmetu, pēc kam palicis bezsamaņā uz ietves. Nauda, kas viņam bijusi klāt, ap 60 angļu mārc., nav aiztikta. Spriežot pēc pazīmēm, domā, ka uzbrukumu izdarījuši KGB aģenti. Ciešušais ievietots slimnīcā.

Jauns zinātņu doktors

Agronoms Eduards Pētersons Gvelfas universitātē Ontario, pēc disertācijas „Chilling toterance in corn (Zea mays L.)" aizstāvēšanas, ieguvis Ph.D. gradu ģenētikā un augu selekcijā. Viņš jau sesto gadu vada firmas Funk Seeds International izmēģinājumu staciju Gvelfas tuvumā, ar galveno uzdevumu izaudzēt labākus kukurūzas hibridus Kanadai un ASV ziemeļu apgabaliem. Or. Ed. Pētersons ir korporācijas Fraternitas Academica filistrs.

Izsniegta pirmā Māŗa Pones stipendija

Algomas kolledžas Susenmarī, Ont., tautsaimniecības fakultātes trešā kursa studente Paulīne Sīkes bija pirmā, kas saņēma 3. oktobrī Māŗa Pones stipendiju, ko pasniedza šīs kolledžas tautsaimniecības profesors Dr. Jangjū. Stipendiju gadskārtēji piešķir studentiem ar augstākām atzīmēm tautsaimniecībā. Stipendiju pēc Māŗa Pones nāves nodibināja viņa draugi. Prof. M. Pone bija tautsaimniecības katedras vadītājs Algomas kolledžā no 1970. līdz 1974. gadam, kad kāds ļaundaris 13. decembrī viņu nošāva Riodežaneiro pilsētā Brazilijā. Piemiņas fondam domātie ziedojumi iesūtāmi fonda kasierim T. J. Holmes, Algomas kolledžā, Sault Ste Marie, Ont. Stipendijas saņēmēja piesūtījusi vēstuli nonāvētā Māŗa Pones vecākiem Arturam un Lijai Ponei Toronto, izsakot prieku, ka viņa izraudzīta par stipendijas saņēmēju, lai varētu pabeigt izglītību.

—ls—

Cīņa ar padomju muitu

Laikraksts The Toronto Sun 21. okt. numurā bija ievietots Dr. Mortona Šulmana raksts: „Traucējumi padomju muitā". Tajā norādīts, kā padomju birokratiskie muitas ierēdņi neparasti apgrūtina padomju pilsoņus, kas atgriežas no ārzemēm, tāpat satelītu valstu pilsoņus un rietumu tūristus, kas apmeklē savus piederīgos Pad. savienībā. Dr. M. Šulmans min kādu Toronto lietuviešu grupu, kuŗu vecāki iecelojuši no Lietuvas un kas braukusi apciemot savus piederīgos šinī Pad. savienībai pakļautajā valstī. Diviem šejienes lietuviešiem bijis katram līdz pa trim saiņiem lietotu drēbju, kuŗas bija nodomājuši atstāt saviem piederīgajiem kā dāvanas. Viļņas lidlaukā padomju muitas ierēdņi pieprasījuši par katru saini 1000 rubļu (1300 dol.) lielu muitu, vai 650 dol. par katru saini sūtīšanas izdevumiem, ja tos atgrieztu atpakaļ Kanadā. Kad lietuvieši nav varējuši samaksāt ne vienu, ne otru pieprasīto summu, padomju pārstāvji maisus apķīlājuši, kamēr muitas nodokli vai atpakaļsūtīšanas izdevumus varēs samaksāt.

Pēc atgriešanās Toronto, lietuvieši ieradušies pie sava vēlēšanu iecirkņa parlamenta locekļa palīdzībai. Pēdējais nosūtījis oficiālu vēstuli padomju vēstniecībai Otavā, paskaidrojot, ka lietotu drēbju vērtība bijusi tikai 200—300 dol. un lūdzis padomju sūtņa gādību, lai drēbes izsniegtu par zemāku muitas nodokli. Otavas vēstniecībai vēstule aizsūtīta jau 17. augustā, bet atbilde nav pienākusi vēl līdz šim laikam.

Nobeigumā M. Šulmans secina, ka padomju pārstāvju rīcība neatbilst draudzīgai civilizētai pieejai, bet daudzināto detanti izmanto tikai savā labā un ignorē, ja tā viņiem nav izdevīga.

Amerikāņu speciālisti Ventspils ostā

Apmēram tai pašā laikā, kad okupētās Latvijas presē parādās raksts par „Occidental Petroleum Corporation" lomu Ventspils ostas izbūvē, šīs sabiedrības augstākais vadītājs Armands Hammers ASV tiesā Vašingtonā atzinās par vainīgu 54.000 dol. nelegālā ziedojumā Ričarda Niksona kampaņai, bet tiesnesis kavējās atzīšanos pieņemt, jo gados vecajam vīram iespējams ar legālām machinācijām izvairīties no sēdēšanas cietumā. Multimilijonārs Armands Hammers ir sens Krievijas draugs un bija ļoti aktīvs saimnieciskos un kultūras sakaros ar Pad. savienību arī Niksona valdīšanas laikā.

Okupētās Latvijas presē jaunceļamā uzņēmuma direktors Vladimirs Jermoļins paskaidroja, ka šāds komplekss būs lielākais visā Pad. savienībā un ka tā būvē piedalās arī amerikāņi. No šī kompleksa „uz Amerikas Savienotajām Valstīm sūtīs amonjaku, bet no Amerikas kontinenta ostām uz šejieni brauks kuģi ar superfosforskābi. No tās šeit, Ventspilī, ražos minerālmēslus."

Cīņa arī informē, ka uzņēmuma būvlaukumā redzami vagoni, uz kuŗiem sabiedrības emblēma — balts aplis ar zilu apmali un trīs lieli burti „OXY". ASV speciālistu grupu vadot inženieris Orvils Habeks.

ars

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

Balvas par nopelniem sportā

Toronto DV sporta klubam par skaistu tradiciju kļuvuši kluba gada svētki, kuŗus šogad atzīmēja 18. oktobŗa vakarā Igauņu namā ar 22 gadu darbības atceri. Kluba ilggadējais valdes priekšsēdis R. Kadiķis uzrunā atzīmēja, ka pulcējušies 262 dalībnieki — sportistu saime ar saviem viesiem un labvēļiem un ka šis skaits pārsniedz visus iepriekšējos gadus. Viņš arī īsumā atskatījās uz kluba sportistu saimes panākumiem aizvadītā gadā un pateicās kluba dāmu komitejai par bagāto cienasta galdu. Kluba gada svētkos sveicināja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas arī pats sākuma gados bijis tajā aktīvs dalībnieks, un pasniedza kluba priekšsēdim R. Kadiķim apsloksni, atzīmēdams kluba lielo nozīmi latviešu jaunatnes pulcināšanā. No DV Kanadas valdes klubu sveicināja priekšsēdis G. Brikmanis, kas ar LNAK priekšsēdi T. Kronbergu pasniedza sportistiem arī balvas.

DV KV dāvātās balvas basketbolā saņēma: vienības vadītājs Rūdolfs Kadiķis, Andrejs Richters, Egils Petmanis, Pēteris Misikovics, Jānis Brikmanis, Jānis Bramanis, Ronalds Krūze, Andrejs Paukšēns, Osvalds Matisons, Andris Žulps, Uldis Siksna, Andrejs Ezers un Arturs Siksna. Par 40 gadu nokalpošanu sportā Kārlis Gulbis saņēma DV Sporta kluba piemiņas balvu, bet Krišs Briedis — balvu 65 dzīves gadu jubilejā un viņa dzīvesbiedre Elvīra — rozes. Egilam Petmanim par izciliem sasniegumiem sportā piešķirta Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē Lielā zelta nozīme, ko izgatavo Zviedrijā, bet gada svētkos vēl nebija atsūtīta, kādēļ tās pasniegšana notiks vēlāk. DV zelta medaļas sportā ar mūsu nacionālo krāsu lentēm saņēma Aleksandrs Kudrašovs, Arturs Alksnis un Kārlis Gulbis. Tās apbalvotajiem aplika DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis.

Sporta kluba dāmu komitejas priekšniece Mirdza Kadiķe sveica ar rozēm Rasmu Gaili par ilgu gadu kopā sastrādāšanu azaida galda gatavošanā, kas arī šogad izcēlās ar ēdienu dažādību un daudzumu. Tāpat bija bagāta atspirdzinājumu bufete, kuŗu vadīja P. Odiņš ar palīgiem. Deju mūziku spēlēja Runči trimdā no Hamiltonas.

DV Sporta kluba 23. gada svētki paredzēti nākošā gada 16. oktobrī Igauņu namā.

—ls—

DV Kanadā valdes priekšsēdis G. Brikmanis dekorē ar DV zelta medaļu sportā no kreisās: Aleksandru Kudrašovu, Arturu Alksni un Kārli Gulbi. Foto: J. Ligers

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● Hugo Bergs, kas pirms vairākiem gadiem pārcēlās uz Grand Rapidiem un kopā ar ģimeni apsaimniekoja maizes ceptuvi un pārtikas preču veikalu, ar šo gadu pasākumu izbeidza, tagad pārceļoties atpakaļ uz savu lauku īpašumu Stenvūdā pie Bigrapidas. Agr. P. Finartijs ar dzīvesbiedri savukārt pārnākuši no laukiem uz dzīvi pilsētā un iepirkuši māju.

● Dzejas, pasakas un gleznas bagātināja Mežvidu pārvaldes rīkoto sezonas nobeiguma sarīkojumu Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā 28. septembrī. To atklāja un vadīja Berta Maine, pastāstot par ciemiņiem no Kalamazū, Austru Balku kā dzejnieci un Jāni Balku kā rakstnieku, pasaku meistaru un gleznotāju. Pārmaiņus viņi lasīja savus darbus: A. Balka no savas jaunākās grāmatas Varviksnē skanot un J. Balka pasakas, pamākot dažādību un saistot publikas interesi. Ar gleznām bija aizņemtas visas sarīkojumu zāles sienas, un par rūpīgi nostrādātiem darbiem un labo krāsu techniku atzinīgi izteicās jo daudzi. Vairākas gleznas pārgāja tautiešu īpašumā. Abi ciemiņi saņēma ziedus līdz ar B. Maines pateicības vārdiem. Vēl runāja draudzes priekšnieks J. Siliņš. Apmeklētāji varēja iebaudīt garšīgas pusdienas un papriecāties par rudenīgi iekrāsotām dabas ainavām. Pirms sarīkojuma svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis.

● Latvijas universitātes gada svētku sarīkojumā 27. septembrī Latviešu biedrības namā uzrunu teica Dr. Z. Zadvinskis, bet akadēmisko runu Laulība, ģimene, fakti un īstenība jaunais socioloģijas prof. Dr. Oļģerts Počs. Savdabīgais temats varbūt latviešiem diezgan neparasts. Tas skāra arī tādas jomas, par kuŗām mēs mazāk debatējam, bet kam pieskārušies daži mūsu rakstnieki. Lektors iztirzāja virieša un sievietes attieksmes pirms laulībām un kopdzīvē senāk un tagad, visu to dibinot uz dažādu avotu pētījumiem un statistiku. Stāstījumā reizēm varēja saklausīt dzejiski romantisku toni, kas to padarīja dzīvu un saistošu. Viņš uzsvēra, ka laulības dzīvi nevar dibināt tikai fantazējot un uz „rožainiem pamatiem", jāprot saskatīt arī reālitātes. Nobeigumā viņš izpelnījās kuplus aplausus un līdz ar dzīvesbiedri ziedus. Latviešu koris diriģ. R. Zuikas vadībā nodziedāja četras dziesmas. Bija klāt vairāki mūsu bij. Latvijas universitātes mācībspēki. Svinību akts nobeidzās ar Latvijas himnu un saviesīgu dzīvi.

● Latviešu pensionāru biedrības saietu 29. septembrī Latviešu biedrības namā atklāja un vadīja priekšnieks J. Sulainis. Suminaja šī mēneša gavilniekus: Pāvilu Eriņu, Pēteri Putānu, Arnoldu Karlsonu, Miķeli Doniņu un Elzu Doniņu, kam M. Millere pasniedza ziedus. Laba vēlējumus ar ziediem un dzeju pievienoja arī E. Brūna. Galda lūgšanu teica prof. Dr. R. Markus. Slīdītes rādīja E. Avots un A. Uglenieks no ASV rietumu krasta vietām, bet par bagātīgām pusdienām bija rūpējušās L. Ugleniece, M. Millere un E. Doniņa. Vēl arvien labprāt pieņem ziedojumus loterijai biedrības gada svētku gadījumā. Saietā dalībnieku skaits bija visai kupls.

● Latviešu skolas darbu ievadīja 20. septembrī māc. Kr. Hermanis ar īsu svētbrīdi baznīcā, pēc tam baznīcas lejas telpās skolas saimi uzrunāja skolas vadītāja cand. theol. V. Fricsone, bet sekmes un darba panākumus novēlēja vecāku padomes priekšsēde R. Puriņa, draudzes priekšnieks J. Siliņš un ALA izglītības biroja sekretārs E. Avots. Par skolotājiem skolā darbosies māc. Kr. Hermanis, I. Vanuška, B. Taube, L. Tarbunas, Z. Lapsiņa, V. Lībants, M. Zirne, B. Mainis, Dr. L. Ruperts, bet par izpalīgiem Nora Kalēja, Līga Jansone, Anita Jansone un Arnolds Ruperts. Skolas vadītāja cand. theol. V. Fricsone izsakās, ka vislielākais pārsteigums un prieks bijis par bērnu dārzu, kuŗā mācīsies 9 bērni. Šinī mācības gadā kopējais audzēkņu skaits 65, tāds pats kā pagājušā gadā.

● L. Gargurma bija devusies apmeklēt paziņu veco ļaužu mītnē Kolledžas un Franklina ielas stūrī. Ciemošanās notikusi apakšējā stāva nodalījumā viesu telpās. Ienākuši divi nēģeŗi, brīdi uzkavējušies, it kā kaut ko meklēdami. Pēkšņi viens pieskrējis L. Gargurnai, un mēģinājis izraut no rokām somiņu. Gargurna parauta gar zemi un melnais savu nodomu īstenojis, izskrienot pa durvīm. Vēlāk somiņa atrasta kādā no apkārtējām garāžām. No tās izņemti apm. 20 dol., bet sīknauda palikusi. Policija norādījusi, ka melno rajonā diezgan bīstami pat dienas laikā uzturēties vai to šķērsot. Braucot mašīnā, noslēdzamas durvis.

● Latviešu biedrība ievadīja rudens sarīkojumu sezonu 21. septembrī savā namā ar gadskārtējo bazāru, ko atklāja biedrības priekšnieks A. Grīnbergs Visas loterijas lozes izpirka apm. stundas laikā. Biedrības dāmas bija gādājušas par pusdienām. Arnolda Štama režijā izrādīja A. Voitkus farsu vienā cēlienā Zvaigzne. Uzvedums visiem bija labi patics. Sarīkojumā bija krietni vairāk apmeklētāju nekā iepriekšējos gados. Viss oktobŗa mēnesis aizņemts dažādiem sarīkojumiem. **V. Z.**

KLĪVLANDE

● Pēc ilgas slimošanas mūžībā aizgājis Edgars Rūda. Mācītājs L. Grendze izvadīja no Parobeka bēŗu mājas uz Riverseides kapsētu. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja Latviešu biedrības pārstāvji, bet atvadvārdus teica b-bas priekšnieks K. Miške. Par mirušo sēro dzīvesbiedre Zenta, māsa Elvīra, radi un draugi tuvumā un tālumā.

J. E.

ĀRLIETU MINISTRIJAS ZIŅOJUMS

„Katru gadu vairāk nekā divi miljoni kanadiešu ceļo uz ārzemēm, bet daļai ceļojuma laikā rodas grūtības un pat problēmas. Daži neievēro brīdinājumu un uzņemas risku atvaļinājuma vai veikalnieciska ceļojuma laikā piedzīvot sarežģījumus, no kuŗiem tie būtu varējuši izvairīties.

Ieceļošanas noteikumus kādā zemē ir izdevusi attiecīgās zemes valdība. Te ietelp tādas lietas kā iebraukšanas un izbraukšanas vīzas, muita, valūtas ievešana un izvešana, veselības apliecība, auto mašīnas reģistrēšana un atļaujas saņemšana iebraukt, starptautiskas un vietējās braukšanas apliecības, atļauja robežu krustošanai un pārbaudes punkti, tūristu kartes.

Visjaunākā informācija saņemama no attiecīgās zemes sūtniecības vai konsulāta vai no kompetenta ceļojuma aģenta.

Iegaumējiet, Kanadas pase un bieži vien veselības apliecība un vīza ir pieprasītie dokumenti. Bez tiem jūs varat būt ar nākamo lidmašīnu atpakaļ mājā vai ļaunākā gadījumā . . . jūs var ievietot cietumā par nelegālu ieceļošanu."

Saviem radiem un draugiem Latvijā
Jūs varat nosūtīt
PĀRTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKĀTUS
AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS
Tuvāka informācija
DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Latv. korporāciju apvienības 14. meistarsacīkstes volejbolā risinājās 6. septembrī Milvokos. Augšējā attēlā Frat. Imantika (tumšajos tērpos) un 2. vietas ieguvēji Frat. Lataviensis. Augšējā attēlā 1. rindā: A. Ciemgalis, M. Grauduiņš, J. Ķivlis, M. Kore, O. Kurcigs un R. Dzelzkalns; 2. r. — M. Inveiss, M. Kārkliņš, G. Baltābols, A. Siksna, P. Dumpis, J. Kopštāls, M. Kurmis un A. Ozoliņš. Foto: A. Grauduiņš

Korporāciju apvienības 14. meistarsacīkstes volejbolā

Sacensības notika š. g. 6. septembrī Sv. Aloizija draudzes vingrotavā Milvokos, Viskosinā. Piedalījās 6 korporāciju — Lettonias, Selonijas, Tervetias, Fraternitas Latviensis, Fraternitas Imanticas un Gersicanias vienības, kopā 44 spēlētāji. Sacensību dalībnieki bija ieradušies no Kanadas — Montrealas, Toronto un Hamiltonas, un ASV — Ņujorkas austrumos un Sault Lake City rietumos. Vairums spēlētāju nāca no dzīves un studiju vietām ASV vidienē — Mičiganā, Ilinojā, Viskonsinā un Minesotā.

Spēles notika paralēli uz diviem laukumiem, vienībām sacenšoties katrai ar katru divos setos, līdz piecpadsmit punktiem katrā. Divās priekšsacīkstēs labāko uzvarēto un zaudēto setu attiecību ieguvušās komandas sacentās triju setu finālspēlē meistarnosaukuma dēļ.

Sacensības bija augstas kvalitātes un ļoti sīvas, jo tajās piedalījās daudzi no mūsu kādreizējiem izcilajiem volejbolistiem, kā arī laba daļa no pašreizējiem aktīvajiem un labākajiem spēlētājiem.

Atklāšanas parādi vadīja fil! V. Kore, Fr. Imant., un to pieņēma un atklāja no Ņujorkas atbraukušais Latvijas Korporāciju apvienības Sporta komisijas priekšsēdis fil U. Grīviņš, Selonus. Dalībniekus apsveica rīkotāju — Fraternitas Imanticas Viskonsinas kopas viceseniors com! M. Grauduiņš.

Priekšsacīkšu rezultāti: Fraternitas Lataviensis (pārstāvis O. Kurcigs, A. Ciemgalis, M. Kārkliņš, I. Kopštāls, I. Ķivlis, A. Ozoliņš, A. Siksna, visi no Toronto) — 8 uzvarēti un 2 zaudēti seti; Fraternitas Imantica (pārstāvis M. Inveiss, G. Baltābols, P. Dumpis, R. Dzelzkalns, M. Grauduiņš, M. Kore, M. Kurmis) — 7 uzvarēti un 3 zaudēti seti; Lettonia (pārstāvis J. Bērziņš, E. Duņēns, A. Freivalds, P. Prīverts, P. Pudāns, A. Runka, J. Špilbergs) — 5 uzvarēti un tikpat zaudēti seti; Gersicania (pārstāvis V. Reinfelds, J. Gertners, V. Gertners, E. Kildišs, M. Purkalītis, A. Rāve, U. Roze, O. Tamužs) — 4 uzvarēti un 6 zaudēti seti; un Tervetia (pārstāvis J. Tupesis, U. Briedis, I. Bukelders, O. Inveiss, I. Millers, V. Vecītis) un Selonija (pārstāvis J. Mūrnieks, P. Brauns, P. Brūvelis, P. Miķelsons, P. Nora, M. Stāks, P. Stāks) — abas ar 3 uzvarētiem un 7 zaudētiem setiem.

Finālspēle starp Fraternitas Lataviensis un Fraternitas Imanticas sešniekiem beidzās ar pēdējā uzvaru trijos setos: 15:6, 8:15 un 3:15.

Sacensību galvenie tiesneši bija K. Alksnis, fil! H. Bultevics, Fr. Metrop., I. Grauduiņš un fil! E. Venta, Terv.

Sacensību dalībnieki izraudzīja turnīra izlases vienību šādā sastāvā: G. Baltābols, P. Dumpis, M. Grauduiņš, Ē. Kildišs, I. Ķivlis, I. Kopštāls un A. Siksna.

Dalībniekus apbalvoja sacensību dienas nobeigumā sarīkotajā dāmu vakarā Milvoku latviešu namā. Pirmās vietas ieguvēji saņēma savā īpašumā Latvijas korporāciju apvienības ceļojošo kausu, jo to bija izcīnījuši trīs reizes pēc kārtas. Viņi ieguva arī Fraternitas Imanticas pirmai vietai dāvāto vienības un individuālās balvas. Fraternitas Lataviensis kā labākā vienība priekšsacīkšu rezultātos saņēma Patrias ceļojošo vairogu, un kā otrās vietas ieguvēja — Čikagas Korporāciju kopas dāvāto balvu. Lettonia ieguva Viskonsinas Korporāciju kopas dāvāto veltī trešajai vietai. Visi spēlētāji saņēma rīkotājas korporācijas sagādātos diplomus. Tika pasniegtas arī sporta labvēļu filistru M. Ludeka, Tervetus un O. Gīļa, Fr. Imanticus, speciālbalvas.

Latviešu studentu korporāciju volejbola meistarsacīkstes Amerikā tika uzsāktas 1961. gadā, un, ar viena gada izņēmumu, tās notikušas ik gadus. Visās šajās sacensībās ir piedalījušās Tervetias un Fr. Imanticas volejbola sešnieki. Pavisam kopā turnīros ir piedalījušās 9 korporācijas: Lettonia, Selonija, Tervetia, Fr. Lataviensis, Patria, Fr. Livonica, Fr. Imantica, Gersicania un Fr. Cursica. Pavisam piecas reizes ir uzvarējusi Tervetia, kā pirmā korporācija 1969. gadā iegūstot savā īpašumā L!K!A! ceļojošo kausu. Divas reizes ir uzvarēušas Lettonias, Patrias un Gersicanias vienības.

L!K!A! Sporta komisijas uzdevumā sacensības rīkoja Fr. Imantica ar rīcības komiteju šādā sastāvā: fil! U. Inveiss, com! M. Inveiss, kr! M. Kore, fil! V. Kore, fil. H. Kupšis un fil! G. Raits.

Nākamās meistarsacīkstes paredzētas Fr. Lataviensis sarīkojumā Toronto 1976. gada septembrī **Uldis Inveiss**

Ķīnas vāzei astotā izrāde

Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazijas Drāmatiskā pulciņa teātŗa izrāde — Mārtiņa Zīverta komēdija Ķīnas vāze 18. oktobrī Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē bija pulcinājusi ap 50 skatītāju. Šī bija jau trešā izrāde Toronto, un bez tam izrādes notikušas Montrealā, Hamiltonā, Vinipegā, Otavā un Londonā (Ont). Režisoram Hugo Miķelsonam laimējies no ģimnazistu vidus sakomplektēt jaunos latviešu teatŗa spēkus, kas ar savu raito spēli un tīro latviešu valodu iejūsmināja skatītājus. Jaunie teātrinieki uz skatuves jutās brīvi. Ne velti šī bija jau astotā izrāde.

Pazīstamā teātŗa kritiķe Emma Kalniņa-Znotiņa savā laikā izteicās, ka spilgts talants veidojas TLB sestdienas skolas pēdējās klases audzēkmē 12 g. v. Zintā Briedē. Ar savu izteiksmīgo soli uz skatuves viņa pelna visu atzinību. Jaunajai meitenei derētu padomāt par skatuves karjēru. Juŗa Brammaņa (notārs) personā arī veidojas jauns teātŗa spēks. Viņš, tāpat Aida Putniņa (Cērpa kundze) un Jānis Liepiņš (viņas dēls Jānis — tirgotājs), beidza ģimnaziju aizvadītajā pavasarī. Inese (Lilija — meita), Sarma Eglīte (Ella — Jāņa sieva) un Edgars Liepiņš (Valdis — mechaniķis) ir vēl vidusskolas audzēkņi. Novēlēsim jaunajiem talantiem turpināt sāktās skatuves gaitas. Izrādes beigās režisors ar tēlotājiem saņēma ziedus, bija arī daudz aplausu. Arī citos latviešu centros, kur šī izrāde nebūtu skatīta, ģimnazijas drāmatiskajam pulciņam derētu iegriezties ar savu Ķīnas vāzi. **O. K.**

Mūsu apvienības biedrs

MĀCĪTĀJS

Eduards Pavasars

dzimis 1906. gada 14. martā,

miris 1975. gada 6. oktobrī Hamiltonā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Hamiltonas latviešu pensionāru apvienība

Johanna Ozols

dzimusi 1905. gada 30. janvārī,

mirusi 1975. gada 2. oktobrī

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Ksavers Rinks

dzim. 1911. g. 27. aprīlī,

miris 1975. g. 4. oktobrī.

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.

LOUIS LUNSKY, R.O.

OPTIĶI

Iepriekš pieteikties tālr. 921-3924

470 College St. (pie Bathurst) Toronto M6G 1A1

NAMS PIE BALTIJAS JŪRAS

LIDIJA LIDEKA

ROMĀNS

(6. turpinājums)

Grimbam taujājot pēc nākotnes zīlnieka, mūsu galdiņam tuvu gaŗām iet žēlsirdīgā māsa Caunīte, šoreiz kāda plecīga kaŗavīra pavadībā. Tvirti viņa tur pirkstos pusizsmēķētu cigareti. Pa labi un kreisi Caunīte met zibošus skatus un, lokoties cauri galdiņu sagrupējumam apspīlēti šaurā kleitā, līgani šūpo gurnus. —

Grimba apklust. Acīm viņš pielīp Caunītes augumam, klakšķina mēli un runā:

„Varens sievišķis! Jaunākā marka! Ko tu saki, Purgaili?"

„Tā gaumes lieta," Purgailis paklusu atbild, pirkstiem statīdams uz galda kāršu mājiņas — kā senā bērnības rotaļā.

„Nu, kas ir? Spēlēsim tūkstoti? Vai Kļaviņas jaunkundze arī prot?" nāk Grimba ar priekšlikumu, kad aiz Caunītes aizvērušās masīvās bibliotēkas durvis.

Piekrītoši pamāju.

Purgailis jauc un daļa kārtis, bet Grimba, acis piemiedzis sīrupa saldumā, pār galdu skatās manī... Kamēr viņa sargātāja roka gul uz Līduma dūmiem un Kaķu laipas.

Visu spēles laiku Grimba neskopojas divdomīgiem izteicieniem, piparotām asprātībām... Vienu otru reizi man svilst vaigi, bet viņš netaupa ne mani, nedz Purgaili.

V.v. Grimbas mute treknus vārdus „izmet" ne pa vienam, bet gubām — kā Doles zvejnieki nēģus no tīkliem. Varbūt Grimba no Doles miera laikos bijis zvejnieks. Savas dienas vadījis uz ūdeņiem un kā visi jūŗas braucēji arī uz sauszemes jūŗnieku valodu nepiemirst.

Kad sienas lielā pulksteņa gotu cīparnīcas stundu rādītājs tuvojas desmitai stundai, es ceļos.

„Ak tad Kļaviņa jaunkundzei nāk miegs? Un laikam baiļes no mammas rājiena? — Ko? — Nu, mūsu puiši jau spēj sagrozīt galvas pavisam jauniem skuķiem! Ha! Ha! Hā!" smej Grimba un pār galdu sniedz manas grāmatas.

Nedēļu pēc mūsu ierašanās atpūtas namā, kādā sestdienas rītā ejam ar tēvu gaŗākā pastaigā pa Habichtsbergas mežiem — tumšiem, noslēpumainiem, kas visās septiņās šeit pavadītās dienās gan caur loga rūti, gan lejā no jūŗas, ir mani vilinājuši ar savādi baismu ziņkāri.

Mēs izvēlamies ceļu cauri ciemam. Ceļu, kas iesākas iepretī atpūtas namam, jūŗas stāvajā kraujā, un kuŗu ciema iedzīvotāji sauc par Jūŗas ielu.

Abās ielas pusēs rindojas glītas, jaunas mājas, celtas pēc viena architekta plāna, koši sarkaniem dakstiņu jumtiem.

Ejot cauri ciemam, satiekam brašu grupu brūno „Hitler-Jugend" un pāris jaunas mātes ar iepirkumu somām un bērniem pie rokas.

Jūŗa paliek aiz muguras, tikai ūdeņu šalku dziesma skan līdz.

Ceļš, balts un spožs kā lepna tautu josta, izlokās cauri ciemam un ved no kalna lejup. Kalna pakājē ceļš dalās trejos. Vidējais aizlokās pāri laukiem — sen novāktiem, kam vēlais rudens uzspiedis pelēcīgu atstātības zīmogu. Tikai saule velti dienām pūlas uzburt tukšajos tīrumos vēl atvasaras smaidu.

Otra ceļa josta, pa kuŗu miglas naktī atbraucām, iet lielu gabalu gandrīz parallēli jūŗai. Tad met līku loču līniju un pietuvojas ūdeņu malai, lai drīz atkal attālinātos pāri zemes līdzenumam.

Trešais ceļa nozarojums, kuŗu mēs izvēlamies, ved mežā. Kalna pakājē, pāris simt metru no ceļa, lepojas grezna divstāvu māja, kuplu Vāczemes egļu iežogota. Zinīgas mēles stāsta: „Tā Habichtsbergas ciema birģermeistera „rezidence". Viņš velti meklējot un gaidot preciniekus jau kuŗo gadu savām piecām sarkanmatēm meitām, bet precinieki kavējoties. Varbūt viņi kaļot lepnus dzelzasu ratus, ar ko braukt pie ciema bagātākajām meitām precībās.

Tālu uz dienvidiem gar jūŗu iestiepjas Habichtsbergas klusie skuju koku meži. Asi un zaļi kā ziemu, tā vasaru. Priedes un egles aug vienkopus siltā draudzībā un saderībā. No jūŗas attālinoties, pārsvaru ņem egļu rindas.

Mēs nogriežamies no lielceļa un soļojam pa šaurām, sausām meža takām. Gaiss smaržo pēc sveķiem, sūnas un jūŗas. Sūna, spilgti zaļā krāsā, klusina soļus.

Iztraucējam nelielu stirnu baru. Biklie dzīvnieki ašām, slaidām kājām tramīgi aizsēc biezoknī. Tikai barvede apstājas un pa gabalu brīdi mūs vēro. Bet arī viņa drīz nozūd skatam.

Tēvs ikdienā ir skops vārdos. Ejam klusējot. Tikai retumis pārmijam pa vārdam, pa īsam, aprautam teikumam un arī tad sarunas risinātāja esmu es.

Meža pulss šodien ir kluss. Viegls vējš no jūŗmalas velti mēģina iešūpot egļu un priežu varenos zarus, iekēries to padusēs. —

— Rimsties jel! Topi kluss! Mūs liekt, locīt un lauzt iespēj vienīgi ziemelis pats! — Runā drūmie koki uz vēju, kas līdzīgi tiepīgam bērnam pinas pa kājām.

Brakš! — Skaļi noskan un atbalsojas mežā. Nejaušā, nevērīgā solī esmu uzkāpusi sausam, kaltušam zaram uz takas. Un iesnaudušies meža gari mostas īgni. —

— Kas iekrita klusumā? — Tie jautā viens otram. — Skaņa? — Cilvēks vai Dievs? —

Saule jau tuvojas augstajam pusdienas slieksnim, kad nokļūstam atpakaļ uz lielceļa. Lēni soļojam Habichtsbergas ciema virzienā.

Mežs pamazām top aizvien retāks. Vairāk un vairāk saules staru gaismas, līdzīgas spožiem šķēpiem, krīt koku starpās.

Piepeši aiz ceļa līkuma parādās kaŗavīru vienība četrrindu kolonnā. Mūs ieraudzījuši kaŗavīri sāk iet kopsolī. Ieskaņas dziesma — Balta roze manā dārzā zied...

„Braši puikas!" tēvs saka, un mana jaunā sirds uzsāk straujāku ritmu...

Kad vienība mums pietuvojas, komandieris nokomandē:

„Pa kreisi skaties!" (jo mēs ejam no vienības kreissajā pusē) un paceļ roku sveicienam.

— . —

Virsseržants Krastiņš, sabiedrisko lietu kārtotājs un reizē kapteiņa Dūkstes rakstvedis, vakarā pēc pēdējās maltītes smaidīgs iziet zāles priekšā, pārlaiž skatu plašajai telpai — pie galdiem sēdošajiem un vēstī:

(Turpinājums sekos)

Labas ziņas

Lētākā sūtīšana kā jebkad!!!

Intertrade Express sūtīšana ir lētāka kā jebkur citur. Sūtot caur mums jūsu piederīgie saņem labāko dāvanu — SPECIĀLOS RUBĻU CERTIFICATUS

Vispirms jums to teica

INTERTRADE EXPRESS CORP.

— to apstiprina arī jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk. Speciālos rublu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

Pilnīga garantija, ātra piegāde — 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.45

Pieprasait mūsu ilustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD tikai caur INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde

Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101 Jaunais, uzlabotais (Export Model)	**$3442.00**
Zhiguli Vaz 2103	**$3947.00**
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	**$3795.00**
Moskvitch 412 IE	**$3492.00**
Moskvitch 427 IE Station Wagon Jaunais, uzlabotais	**$3909.00**
Zaporozhets ZAZ 968 AE	**$2505.00**

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM. PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.

Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju! Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.

Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street. 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas ilustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Irma Grebzde

Brauciens rudens skaistumā

Vai man prātā varēja ienākt doma, ka deviņas stundas nobraukšu pa kaimiņzemes skaistajiem ceļiem gandrīz kā privātā autobusā? Neienāca! Biju sagatavojusies sēdēt, ja laimēsies, pie loga un kaut ko redzēt no skaistuma, ko Dievs šajā gada laikā mums piešķir baudīt. —

No Toronto autobusa pārsēžoties Bafalo uz Pitsburgu, biju pārsteigta, ka gandrīz viss autobuss pieder man. Bijām tikai četri braucēji.

Ceļš līkumoja garām mazām pilsētiņām, brīnišķīgās krāsās rotātiem mežiem. Pavīdēja ezeru zilums saules gaismā. Man bija tik priecīga un pacilāta sajūta, ka vairākkārt klusi iedziedājos: „Cik liels, Tu, Dievs!" Kas spēj īsti aprakstīt šo rudens krāsu skaistumu? Es nespēju, es viņu pārdzīvoju kā lielu dāvanu, kā brīnišķīgu koncertu, kā mīlestību, kuŗai nav nekas pielipis no ikdienas.

Mani kaimiņi autobusā — vecāka sieviete un divi vecīši — snauda. Gribējās viņus aizkart, pamodināt: „Skataities, cik skaisti! To mūsu acīm ir devis Dievs! Šo skaistuma redzēšanu!"

Jā, redzēšanu! Bet nesnauž jau tikai trīs cilvēki autobusā. Zināmā plāksnē snauž lielākā cilvēces daļa. Ar tādu atziņu es viņus atstāju mierā un līksmojos viena savā krāsu priekā.

Pitsburga mūs sagaidīja ar sīku lietu, un tas tā savādi smeldzīgi ielija manī — šis pelēkais rudens lietus pēc astoņām spožas saules stundām. Tā tam jābūt! Arī smeldzīgajās izjūtās ir skaistums...

Deviņas stundas līdz Pitsburgai tikpat kā „pašai savā autobusā" bija mani atsvaidzinājušas, ne nogurdinājušas.

Pārsēdos citā autobusā ceļam uz Vašingtonu — septiņām stundām!

Pirmoreiz viena devos tik garā ceļā, tomēr priecājos, ka nepiepildījās mana vīra paregojums: „Tu gan nožēlosi, ka nelidoji. Septiņpadsmit stundas ceļā..." Bet es sēdēju un priecājos par katru minūti. Tagad ārā bija tumsa, pilna ar lietus straumēm. No mana sēdekļa izskatījās, ka milzīgas arpas stīgas nāk un nāk pretim. Taisnas, drusku mirdzēdamas, tās skrēja pretim autobusam. Man pat likās, ka dzirdu mūziku, kādu dievišķu simfoniju — no lietus, no arpas stīgām.

Atkal bijām nedaudzi cilvēki autobusā. Varējām uzlikt kājas sev līdzās uz sēdekļa un sajust, ka kāda stipra roka vada mūs tālajā ceļā. Krāsu skaistums bija nogrimis nakts ezerā. Bet arpa skanēja pretim un līdzās aiz loga. Visi gulēja, bet man nenāca miegs. Jutos pilna ar Dieva pasaules skaistumu.

Mani sagaidīja divas mīļas sievas Vašingtonas piestātnē. Mīlestību var izjust kā saules gaismu arī nakts tumsā. Silta māja mūs saņēma, un es uzreiz jutos kā draugu vidū.

Ko es meklēju Vašingtonā? Grūti atbildēt. Biju aicināta lasīt referātu par Dziedināšanu ar Dieva žēlastību. Pirms tam ilgi domāju, cik daudz spētu es pati iegūt no referāta, neredzot Dieva spēku dabā? Izšķīros aicināt līdz divus tuvus draugus kanadiešus — mācītāju un jaunu evaņģelistu.

Brīnišķīgā kārtā izkārtojās, ka ļoti aizņemtais mācītājs Pointers varēja ziedot savu nedēļas nogali, lai mūs pavadītu uz Vašingtonu. Jaunais evaņģelists Benijs Hins bija man apsolījis braukt līdz, ja arī Vašingtonā kā klausītāji ierastos tikai 10 cilvēku. Mēs, kas apmeklējam Benija brīnum dziedināšanas sanāksmes Toronta, zinām, ka viņš tagad sludina lielajā Sv. Paula baznīcā, kuŗā sarodas pāri par 800 cilvēku katrā reizē. Cik nesen atpakaļ vēl Benijs sludināja 40 cilvēkiem! Vēl nav pagājis gads.

Bet Dievs audzina Beniju ik brīdi, izrauj kā jaunu asnu savas žēlastības gaismā, lai viņa lūgšanas palīdzētu citiem. Tā mēs atkal bijām visi trīs kopā Vašingtonas lidlaukā piektdienā, lai vakarā dotos uz kādu privātu latviešu māju, kuŗā tovakar bija jānotiek bībeles stundai. Skaista, latviešu gleznotāju darbu rotāta māja, mīļi saimnieki, atsaucīgas sirdis. Dievam nav valodas grūtību. Mēs visi sapratāmies labi. Ļoti iepriecināja latviešu draudzes gana prāv. Veinberga klātiene, un Dieva Gars bija mūsu vidū, tāpat kā Viņš 2000 gadus atpakaļ darbojās pirmo kristiešu vidū.

Sestdien sirsnīgie draugi — inž. Šmits ar dzīvesbiedri mūs izvadāja pa Vašingtonu. Pārsteidza pilsētas vidusdaļas skaistums. Kad lasīju uzrakstus pie Džefersona un Linkolna piemineklīm, iekaltus sienās, tad bija jādomā, ka patiesi šī lielā un varenā valsts ir dibināta uz Dieva svētā vārda. Kurp viņa ir noklīdusi pašreiz? Vai Universa valdnieks vedīs šo valsti atpakaļ morālā stiprumā? Vai apžēlos? Kurp, kurp mēs visi ejam!? Tur un šeit un citur — kurp? Postā mēs ejam! Māksla ir aplipusi ar netīrumiem, kuŗus slaveni kritiķi un paši mākslinieki sauc par „modernismu", Politika, morāle ģimenēs ir apglumējusi ar meliem un netīrību. Kur ir nolikts Dieva vārds, uz kuŗa celta šī varenā valsts? Es zinu kur! Man liekas, es to tur atjēdzu, ka uz daudzu amerikāņu galdiem gul bībele, Dieva vārds. Un tas guļ arī daudzu dvēselēs un aug un aug un aug! Dieva vārds aug, viņa kalpi apskaidrojas un stājas pretim netīrumiem, kas kliedz no katra ielas stūŗa! Baznīcas atmožas savam uzdevumam — pulcināt ticīgus brāļus un māsas. Tās vairs, daudzās vietās, nav tikai celtnes, tās kļūst dzīvas! Lai slavēts Dievs! Atmoda ir skaista un strauja.

(Turpinājums 20. lp.)

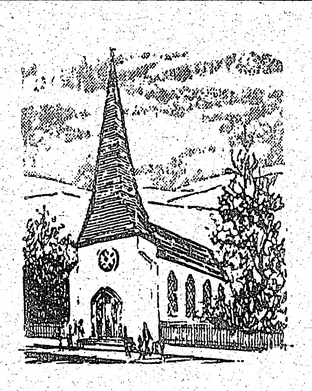

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

26. oktobrī Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes darbinieku pēcpusdiena. Pl. 6 vak. Ticības celsmes stunda Sv. Andreja dr. telpās.

2. novembrī dievkalpojums. Pl. 12.30 garīgs koncerts par labu ērģeļu fondam. Tenors J. Barušs, pie ērģelēm Maija Baruša.

9. novembrī dievkalpojums.

16. novembrī dievkalpojums veltīts Latvijas neatkarības dienas atcerei. Mūzikālā daļa. Dziesmu lapiņas.

23. novembrī Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa. Dziesmu lapiņas.

30. novembrī 1. adventa svētdienas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Cops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

26. oktobrī pl. 11 no rīta Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris dir. A. Purva vad. Pl. 6 vak. Ticības celsmes stunda.

Sākot ar 28. oktobri, katru otrdienas vakaru pl. 7 — iesvētes stunda.

2. novembrī pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Dziedās draudzes koris, ērģelnieks prof. T. Keniņš. Atzīmēs māc. Ā. Čopa 70. dzimšanas dienu.

2. novembrī pl. 1 dienā dievkalpojums angļu valodā. Pēc dievkalpojuma apmeklētājiem pēcpusdiena ar Džona Svollova referātu par jauktām laulībām.

9. novembrī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

16. novembrī pl. 11 dievkalpojums, veltīts Latvijas neatkarības dienas atcerei. Draudzes koris.

23. novembrī pl. 11 no rīta Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums. Draudzes koris.

30. novembrī pl. 3 pēcp. 1. Adventa svētdienas dievkalpojums. Draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

26. oktobrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā

26. oktobrī: Ideaāls dievkalpojums.

2. novembrī: Kristietības labākais arguments.

9. novembrī: Draudzes 24. gadasvētki pl. 3 pēcp.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

26. oktobrī pl. 5 pēcp. garīgs koncerts. Piedalās Hamiltonas lietuviešu meiteņu koris Aidas; dirigents un solists Vaclovas Verikaitis (bass); pie ērģelēm John Govedas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

25. okt. pl. 7 vak. bazārs Victoria Hall.

2. nov. pl. 1.30 dievkalpojums bērniem un jauniešiem.

9. nov. pl. 1.30 pēcp. Lāčplēšu dienas dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

26. okt. pl. 2 dievkalpojums baznīcā.

2. nov. dievkalpojums nenotiks.

9. nov. pl. 2 pēcp. dievkalpojums baznīcā. Pēc dievkalpojuma jaunu dziesmu mācīšanās aicināti vecāki, bērni un jaunieši kopā.

16. nov. dievkalpojums Otavā nenotiek; mācītājs kalpo Soo draudzē.

18. nov. pl. 8 vak. dievkalpojums baznīcā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 20. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

700 CLUB, CBN FM radio 107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, tel. 889-3126.

Ticības atjaunošanas dienā

Par Dr. Mārtiņu Luteru nel. archibīskaps. prof. Dr. K. Kundziņš raksta: „Kad Luters bija miris, uz viņa darba galda atrada pēdējos paša rakstītos vārdus: „Mēs esam nabagi, tas ir tiesa." Luters taču nebija nabags. To zinām. Viņš bija vīrs ar slavu, ar augstu izglītību. Tuvumā un tālumā ar apbrīnošanu pieminēja viņa spredikus un viņa daudzos rakstus un grāmatas. Viņa vārdu pazina ķeizaru galmos, pāvesta ļaudis Romā, ļaudis augstskolās, skolās un baznīcās. Luteru slavēja par bībeles tulkošanu vācu valodā, kā mēs cildinām Ernestu Gliku par bībeles tulkošanu mūsu valodā.

Luters nedzīvoja nabaga dzīvi, bet dzīvi, kas bija bagāta darbiem, darba augļiem, slavu, lieliem sekotāju pulkiem, gan arī ienaidniekiem.

Bet kad savas dzīves pēdējās stundās viņš paraudzījās atpakaļ uz nodzīvotajiem dzīves un darba gadiem, viņš neuzdrošinājās savu galvu pacelt lepnībā, slavas apziņā, bet uzrakstīja ar savu roku pēdējos pazemības vārdus: „Mēs esam nabagi, tas ir tiesa." Nabags — ne jau cilvēku, bet Dieva priekšā. Luters gribēja savu Dievu uzrunāt tiem pašiem vārdiem, ar kādiem Viņš katram būtu jāuzrunā

„Dievs, esi man grēciniekam žēlīgs!" (Lūka ev. 18, 13)

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa, krustmāte un mūsu dzimtas piederīgā

Emma Birnis

dz. Kārkliņa

* 1892. g. 6. jūlijā Vecpiebalgā

† 1975. g. 18. oktobrī Toronto

Cik mīļa esi, Tēvija,
Tu mana dārgā dzimtene.
Ar savām zaļām birstalām,
Ar savām druvām bagātām.
Es tevi vienmēr mīlēju,
Līdz mūža miegā iemiegu.

Mīlestībā viņu piemin

meitas, mazbērni un piederīgie Latvijā, Sav. valstīs un Austrālijā

Mans mīļais vīrs, mūsu tēvs un vecais tēvs

Aleksejs Ābols

aizgājis mūžībā.

Dzimis 1903. gada 30. maijā Kijevā,

miris 1975. gada 13. oktobrī Toronto.

Un kad es esmu tik noguris,
Un kad man spēka vairs nava,
Sirds, mana sirds, tad grib atpūsties
Beidzot uz sliekšņa Tava.
Leonids Breikšs.

Sērās viņu piemin

sieva, bērni un mazbērni

Mūsu mīļais filistrs

Jānis Vanags

dzimis 1909. gada 24. augustā Zemgalē,

miris 1975. gada 17. oktobrī Toronto.

Izvadīts 22. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem.

Dziļās sērās

Korp. Selonija

Mārtiņš Bērtulsons

dzimis 1910. gada 27. oktobrī,

miris 1975. gada 2. oktobrī Richmond Hill, Ontario.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības Fonds

Aizšautie vanagi

CEĻOJUMA PIEZĪMES

Laiku pa laikam senie latviešu cīņu biedri satiekas, kaut dažkārt dzīvo tālu viens no otra. Tad tiek pārcilātas vecas atmiņas, un sevišķi daudz ko runāt ir tad, ja kopējās gaitas sākušās ar Leģiona dibināšanu. Tiek pārrunāts pirmais iesaukums, apmācības Rīgā un citās vietās, pirmo vienību dibināšana. Tad aizbraukšanu uz fronti un cīņas pie Volchovas, Ostrovas, Opočkas vai atkāpšanās pāri Latvijas robežai, cīņas Latvijas territorijā un vēlākās cīņas Kurzemē vai Vācijas territorijā. Ar katru gadu varoņdarbu apraksti dažādās cīņās tiek vairāk izcelti, paveiktais varoņdarbs pieaudzies krietni lielāks. Bet tas pats jau notiek arī ar cīņu aprakstiem dažādos periodiskos izdevumos. Pēc pirmajiem desmit gadiem tie bija citādi, pēc nākamiem desmitiem to nozīme bija pieaugusi, bet pēc trešajiem tie dažkārt izklausās pēc Minchauzena stāsta. Cīņu stāsti vecos cīņu biedrus negaļlaiko, it sevišķi, ja dažreiz tos var apskatīt arī fotografijās, kas iznēsāti cauri gūstu laikam.

Ne katrreiz bijušiem cīnītājiem ir laba veselība. Kaŗa laikā bijuši dažādi ievainojumi. Daži no tiem radījuši sarežģījumus vēlākos laikos vai citādi ietekmējuši veselību. Tie ir Daugavas Vanagu organizācijas vai Kaŗa invalidu apvienības biedri. Par savām nelaimēm viņi ne labprāt stāsta, un nevēlas arī ne savu organizāciju, ne citādu atbalstu, kaut dažreiz nezina, kā „savilkt kopā galus". Dažreiz izdevumi ir krietni lielāki par ienākumiem, sevišķi, ja jāmaksā par ārstēšanos vai zālēm. Kaŗa vainas amerikāņu veselības apdrošināšanas iestādes nevēlas maksāt. Vienīgā iespēja dabūt kādu atlīdzību no Vācijas valdības, bet arī te ir dažādi ierobežojumi.

Bijušie cīnītāji kavējas arī skolas laiku atmiņās. Tas bija Latvijas patstāvības laiks ar nacionāliem ideāliem, kas atmiņās palicis kā nesasniegts sapnis. Viņu stāja arī tagad ir nacionāla, bērni runā par Latvijas apciemojumu, lai redzētu savu tēvi zemi, bet pagaidām tas ir tikai sapnis, kuŗa īstenošanai nav līdzekļu.

Bijušiem cīnītājiem nepatīk dažu tautiešu izturēšanās Rīgas apciemojumu laikā. Daži šejienes literāti lasījuši savus dzejoļus, daži gleznotāji izstādījuši savus darbus, piemērojoties turienes varasvīru prasībām. Arī okupētā Latvijā ražotās filmas nebūtu ieteicams skatīties trimdas kino izrādēs.

Daži Amerikas latvieši savos dzimtenes apmeklējumos „spēlējuši" miljonārus, sarīkojot lielas dzīres. Tā kāds ASV vidienes pāris Rīgas viesnīcā svētījis savas laulības jubileju, saaicinot daudz draugu un paziņu. Netrūcis ne ēdamo, ne dzeŗamo, ne skaļu balsu un dziedāšanas. Par to izdota krietna summa dolaros.

Drūms ir arī stāsts par kādu bijušo latviešu cīnītāju, kas tagad piepulcināts aizsaules varoņiem. Viņš dzīvojis ASV vidienē. Juzdams pēdējo stundu tuvu, viņš vēlējies uz sava šķirsta Latvijas karogu, kas tomēr uz šķirsta nav redzēts. Kad viens no draugiem par to ieminējies bēŗu rīkotājiem, atbilde bijusi, ka mirušais jau neesot bijis latviešu sabiedrībā „pārāk pazīstams".

Bijušais kaŗavīrs vairāk dzīvo pagātnē nekā nākotnē. Tas kādā paslēptā vietā glabā Latvijas vairodziņu, kas bija uzšūts uz leģionāŗa formas tērpa. Vismaz vienā gadījumā tas vēl ir vecā parauga vairodziņš, ko Leģiona pirmajās dienās Rīgā bija gatavojušas Tautas palīdzības locekles. Vairodziņa uzraksts ir citādiem burtiem un bez melnā pamata uzrakstam „Latvija". Citiem glabājas jaunākā parauga Berlīnē gatavotais vairodziņš, vēl citi glabā savas goda zīmes. Dažiem tās palikušas gūstekņu nometnēs vai slimnīcās.

Aizšauto vanagu veselība nelauj nākotnē skatīties bez bažām, īpaši cīnītājam rūpes sagādā ģimenes locekļu nākotne.

V. Irbe

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARSACĪKSTES KANADĀ

Toronto DV jau gadiem ilgi ir latviešu meistars basketbolā, un arī šā gada finālā, spēlējot ar Toronto latviešu YMCA, guva kārtējo uzvaru. Gribas apgalvot, ka abu vienību individuālo spēlētāju varēšana ir daudz izlīdzinātāka nekā agrāk, bet DV vienība, kas rūdījusies kārtējās Svētdienas līgas spēlēs, ir vairāk saliedēta, kamēr YMCA daudzreiz zaudē nevajadzīgi bumbas ar paviršību piespēlēs. DV Misikovičs savukārt bija šoreiz nepārspējams punktu gūšanā, bet grūti sedzams bija augumā slaidais Uldis Siksna. YMCA vienībai nebija arī veiksmes iemetienos, dažkārt no groza apakšas. Rezultāts: 99-78 (50-37).

DV: P. Misikovičs — 33, U. Siksna — 17, A. Siksna — 15, A. Richters — 10, R. Krūze — 10, A. Ezers — 4, J. Bramanis — 4, E. Petmanis — 4, A. Paukšens — 2, V. Matisons.

YMCA: V. Pālens — 18, A. Ozoliņš — 17, E. Jaunzariņš — 11, J. Skots 16, J. Ozoliņš — 8, M. Kārkliņš — 6, L. Tobi — 6, P. Tomass — 2.

Jaunatnes finālā spēlēja YMCA ar DV jaunatni. YMCA šā gada kārtējās spēlēs nebija zaudējusi nevienu spēli, un kaut arī nebija pilnā pamatsastāvā, tomēr bija uzvaras favorīts. Pirmajā puslaikā YMCA spēlēja tiešām teicami un puslaikam beidzoties vadīja ar 36-23. Otra puslaika sākumā YMCA kļuva paviršāka aizsardzībā, un ar to pietika, lai DV iedzītu un pārņemtu vadību ar 3 punktiem. YMCA bija jāpieliek visas pūles, lai atgūtu vadību un gūtu uzvaru. Spēle beidzās YMCA labā ar 70-66. Uzvarētāju vienība bija viengabalaina, un sevišķi bīstams kļuvīs Jānis Ozoliņš. Ikviens YMCA spēlētājs ir samērā veiksmīgs punktu guvējs, kamēr DV punktu gūšanā balstās galvenokārt uz A. Siksnu un R. Krūzi.

YMCA: J. Ozoliņš — 32, M. Kārkliņš — 12, V. Stuģis — 10, A. Pālens — 8, R. Kromanis — 6, E. Goba — 3.

DV: A. Siksna — 29, R. Krūze — 25, A. Paukšens — 4, V. Matisons — 3, V. Tora — 2, R. Jaunkalns — 1, A. Bergvalds, G. Tannis.

Ž. Ž.

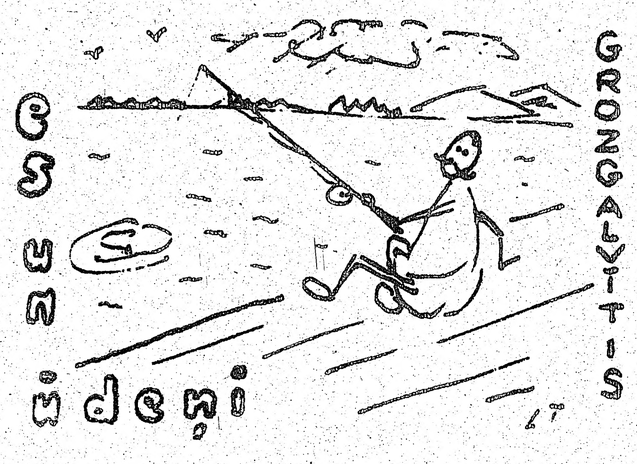

(12. turpinājums)

INSULIEŠU ZVEJAS FLOTE

Patiesībā par zvejas floti to nevarēja godināt. Vairāk nekā sešdesmit atļauju īpašniekiem nevienam nebija laivas, pat ne plosta. Ja kāds vēlējās izmēģināt laimi Ķēniņezerā, tālāk no malas, varēja īrēt laivu no vāciešiem. Bet gribētāju bija maz. Neatmaksājās. No ezera varēja izvilkt tikai mazus asarīšus, vienalga, vai no laivas, vai stāvot uz laipām.

Kad sāka vilkt ārā no upēm foreles, par ezeru neviens vairs nedomāja.

Diemžēl, gadu tecējumā ir daudz kas piemirsies. Atmiņā palikuši pietiekami daudz makšķernieku, ko tagad var atcerēties. Bija visādas sugas: svētdienas makšķernieki, kā arī īstie zivju bendes, kas tanī vasarā uzturējās vairāk upmalā nekā nometnē. Izņemot naktis, kad divās žāvētavās tika žāvēti dienas lomi.

Bija jau arī tādi, kas savas pāris forelītes uzlika uz pannas margarīnā, bet bija arī tādi, kas savus lomus nespēja uzreiz sakārt žāvētavās. Pie tādiem varēja pieskaitīt Atvaru, Miķeli Atālu, Vilhelmu Apsīti, Aleksandru Grantu, Jāni Bērziņu, Kronbergu un vēl dažu labu, kuŗu vārdi piemirsušies.

Tad vēl atmiņā palikuši — Konrāds, tas lāga vīrs, kas izgādāja atļaujas, Ulmanis, Pēka, Spira, Rēvalds, Cīrulis, Šāberts u,c, Bez makšķerniekiem bija arī makšķernieces. Atceros gan tikai dakteŗa Viežes kundzi, dakteŗa Klāsona kundzi, Svistuņenko jaunkundzi un daiļo nometnes frizieri, kuŗas vārds piemirsies. Bija jau arī citas, bet negadījās redzēt darbā.

Vēlētos vēlreiz pieminēt tos zvejas brāļus, par kuŗu likteņgaitām ir šis tas zināms.

Šo atmiņu autors dzīvo ASV „ūdeņainākā" pavalstī, Minesotā ar desmit tūkstoš reģistrētiem ezeriem, bet mazu, neievērotu, pa lielākai daļai pie farmām, esot vēl kādi pieci tūkstoši. Skaitījis neesmu, bet ja to apgalvo dzimušie minesotieši, ir jātic. Arī tajos esot zivis.

Bez tam cauri Minesotai, gan šķērsām, gan gareniski, plūst arī upes. Par to runāsim, kad pienāks laiks. Vispirms jāatceras Eiropa, kuŗu tagad redzu tikai bildēs uz kartītēm, ko atsūta bagātie ASV letiņi no saviem Eiropas apmeklējumiem.

No veciem insuliešiem arī Miķelis Atāls ir Mineapolē, tikai ar saviem lomiem tas nu nevar daudz lielīties. Bieži vien viņa dzīvesbiedre Emīlija to pārspēj. Vilhelms Apsītis arī ir ASV — Vašingtonas pavalstī, bet ieguvis māju un dārzu pavisam sausā vietā. Esot āboli, plūmes, visādas ogas, bet zivis redzot tikai sapņos vai konservu kārbās, To Takomā esot bagātīgi. Aleksandrs Grants arī ASV — kaut kur Klīvlandes „kungu rajonā", Leikvudā. Esot gan ezers tuvumā, bet tajā esot vairāk dūņu kā ūdens. Bodēs varot pirkt tikai siļķes.

Latvijas laika „čalis" Jānis Bērziņš arī bija iemaldījies zivīm bagātā apvidū, Merilandes pavalstī, netālu no Baltimores Kā pēc savā laikā saņemtiem foto uzņēmumiem var redzēt, arī viņam ir bijušas bagātīgi lomi. Tikai ... nu jau vairāki gadi, kopš viņš atdusas kādā ASV kapsētā.

Arī Atvars, kas izceļoja uz Jaunzēlandi, esot miris. un arī Ulmanis esot Aizsaulē.

Rēvalds jau no Insulas esot repatriējies uz komūnistu okupēto dzimteni.

Arī Konrāds esot ASV. Tuvāk par viņu nav zināms. Pēka esot Sietlā, Vašingtonas pavalstī.

Mans senais „miera laika kaŗa biedrs"" Itn. Cīrulis, kādreiz, kad vēl sarakstījāmies, bija Dienvidkarolainā, ASV, bet kur tagad, nav zināms.

Tas pats ar Šābertu. Pirmajos gados ASV vēl atrakstīja, tagad — sen jau klusē. Varbūt ir „apaudzis ar dolariem"? Divpadsmit gados var daudz kas notikt.

Tā veco insuliešu — bada pātadznieku saime ir izklīdusi. Esmu pārliecināts, ja tikai kādam no viņiem ir laimējies nokļūt ūdeņu tuvumā, tie arī tagad vēl ierauj.

Brīvība makšķerniekiem Insulā bija tikai 1947. g. vasarā. 1948. g. vairs „nebija gaisa". Vācu iestādes gan bija piekritušas atļaut dīpīšiem makšķerēt, bet bija vajadzīgas vācu iestāžu izdotās atļaujas. Tās vairs nebija individuālas, katram uz sava vārda. Nometnes vadībai bija nodots zināms skaits atļauju bez vārdiem, divām vai trijām personām kopā. Kad nu nometnes vadība apliecības nodeva attiecīgām personām, tie devās kopā uz zvejas vietu. Bija jāievēro un jāpilda vācu noteikumi. Žāvētavām ietaupījās malka. Tā kā atļauju daudz nebija, tad, lai visi dabūtu pacilāt makšķeri, zvejniekus sadalīja. Tagad sanāca, ka, labi, ja reizi pa divām nedēļām.

Mums, amerikāņu vai IRO darbiniekiem, atļaujas iedalīja tā, lai iznāktu vai nu sestdienā, vai svētdienā. Iepriekš norunājām, kas ar ko būs biedros, un tā nekādi pārpratumi nesanāca. Tāpat vienojāmies par zvejas vietām. Upe paliek upe. Visās ūdens ir slapjš. Tāpat visās ir zivis.

(Turpinājums sekos)

Ja jūs esat nodarbināta un gaidāt bērnu, jūs esat tiesīga saņemt topošas mātes atvaļinājumu.

Mums Ontario provincē ir likums, kas paredz katrai topošai mātei, precētai vai neprecētai, saņemt 17 nedēļu bezalgas atvaļinājumu bērna dzimšanas gadījumā. Šis likums attiecas kā uz puslaika, tā pilna laika nodarbinātām, paredzot, ka viņas bijušas nodarbinātas pie tā paša darba devēja vismaz 63 nedēļas pirms paredzētās bērna dzimšanas.

Kad jaunā māte atgriežas atpakaļ darbā, viņai tiek garantētas tiesības uz iepriekšējo stāvokli darbā vai līdzīgu, nezaudējot vecākuma vai citas priekšrocības.

Dabiski, grūtniecības stāvoklis nepasarga nodarbināto no atlaišanas dibinātu iemeslu dēļ, kam nav sakara ar grūtniecību, bet grūtniecība pati par sevi nedrīkst būt par iemeslu atlaišanai, ja kāda darbiniece ir tiesīga uz topošas mātes atvaļinājumu.

No topošas mātes tiek prasīts, lai divas nedējas iepriekš tā ar rakstu paziņo dienu, kad viņa nodomājusi darbu atstāt. Viņa ir tiesīga aiziet katrā laikā, sākot ar 11 nedēļām pirms bērna dzimšanas. Ja darba devējs vēlas, lai darbiniece ietu atvaļinājumā, pirms viņa to pati vēlas, darba devējam jāpierāda, ka viņa savus kārtējos pienākumus nespēj pietiekami veikt.

Nodarbinātā ir tiesīga uz bezdarbnieka pabalstu savā grūtniecības atvaļinājuma laikā (pat ja viņa nedomā atgriezties darbā, kad atvaļinājums izbeidzas), ja viņa vismaz 20 nedēļas bijusi nodarbināta tanī gadā pirms bērna dzimšanas. Vismaz desmit no šīm 20 nedēļām jābūt laikā starp 30. un 50. nodēļu pirms bērna dzimšanas.

Ja vēlaties tuvāku informāciju par topošas mātes atvaļinājumu vai citiem darba noteikumiem, kas attiecas uz strādājošo sievieti, rakstiet:

Ontario 20,
Queen's Park,
Toronto, Ontario.

Ministry of Labour,
Minister.

Province of Ontario
William Davis, Premier

GRĀMATAS DĀVANĀM UN PAŠU PRIEKAM

Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, uguni! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņicins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Andr. Eglītis, Velta Sniķere — No such place lasts summerlong, dzej. angļu valodā	$3.00
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varavīksnēm skanot, dzej.	$5.50
T. Zeltiņš — Nu ir tā stunda, rom.	$7.00
Dž. Barrons — KGB padomju aģenti	$9.00
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
J. B. Vests — Baltā nama augstāvā	$8.50
K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
I. Lesiņa — EDE, bērnības stāsti	$8.60
Latviešu - Franču - Spāņu vārdnīca	$5.00
Ž. Unāms — Aiz septiņiem kalniem, kultūrvēsturiskas skices	$6.75
A. Vīksne - Vītoliņa — Šodien, apceres	$6.50
T. Puisāns — Pa senču pēdām, stāsti, pasakas	$ 7.25
G. Janovskis — Ieklausies naktī, noveles	7.00
A. Voitkus — Dod man savu sirdi, rom.	8.00
A. Gailits — Eke Mors, rom.	6.50
A. Lācis — Ozolvīru pulki	24.00
Latviešu karavīrs II pas. k. l. 3. daļa	15.00
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglītis — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evaņģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
J. Sīlis — Meitenes Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Solžeņicins — Gulaga Archipelāgs	13.00
Latvju sēta	25.00
K. Osis — Cilvēks cilvēkos, apcere	5.75
T. Krūka — Aiztecējuši ūdeņi dzirnas negriež, rom.	6.00

Dabūjamas

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem pieskaitiet 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00.

Saglabāsim...

(Turpinājums no 2. lp.)

Un nu dažus vārdus par mūsu nākotni. Daugavas Vanagu organizācijas stāja, pienākumi un uzdevumi nemainīsies ne tuvākos, ne tālākos mūsu darbības gados. Nav pasaulē spēku, kas spētu mūs novirzīt no līdz šim ietā ceļa. Saprotams, ka mēs būsim spiesti atkal manevrēt, lai ieturētu labāko virzienu, kas ved uz brīvību, uz savu valsti.

Mums ir skaists piedēvējums: trimdas mugurkauls. Tādi arī mēs esam bijuši visus šos pagājušos darbības gadus. Bet nākamos gadus ar šo mugurkaulu vien nepietiks. Politiskā darbā mūs daudzkārt ietekmēs jaunais Helsinku gars. Nacionālā ziņā mūs ir brīdinājuši notikumi Florefā. Gan politiskā, gan nacionālā ziņā mūsu uzmanības centrā arvien paliks dzimtene.

Mūsu nākotnes darba degpunktā arvien vairāk stāvēs nepieciešamība saglabāt mūsu nacionālo apziņu un mūsu tēvu valodu. Kamēr šīs abas pastāvēs — valoda un nacionālā apziņa, tik ilgi arī pastāvēs latviešu tauta, un kamēr dzīvos mūsu tauta, tik ilgi arī pastāvēs tieksmes pēc brīvības un neatkarības.

Nākotnē Daugavas vanagiem un, galvenām kārtām vanadzēm, būs jābūt, tāpat kā līdz šim, centrālā darba veicējiem. Mums būs jāpieliek roka un sirds, lai pastāvētu tikai viena latviešu tauta, ar vienu latviešu kultūru, ar vienu nacionālo garu, vienalga, kur tās locekļi dzīvotu.

Mūsu vecās Daugavas Vanagu saimes rindas ik dienas paliek retākas. Dieva likumi ir negrozāmi. Bet mēs nedrīkstam savu gribēšanu vai varēšanu darbos samazināt. Tieši otrādi — tā vēl arvien ir jākāpina. Un lai šo kāpinājumu panāktu, mūsu rindās ar steigu jāuzņem jaunās un visjaunākās paaudzes pārstāvji. Arī vecās un vidējās paaudzes pārstāvji mūsu darbam vēl atrodami arī šajā pilsētā. Mūsu pulkam ir jāaug lielumā un stiprumā. Mums ir jābūt kā cementam, kas kopā satur un sasien visu latviešu tautu.

Kaut arī uz brīvību ejamie ceļi būtu līkumaini un ietu cauri lejām, skatīsimies visi kalnos un kāpsim tajos ar vēl lielāku neatlaidību un stingrību, ņemot līdz visus, kas tic latvietībai, tic Latvijai un tās nākotnei.

Tādi lai ir vēlējumi ne tikai Daugavas vanagu saimei Ņujorkā, bet arī visai Daugavas Vanagu koporganizācijai, kuŗa gada beigās atzīmēs savus 30 darbības gadus.

Lai nākotne pieder mums!

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

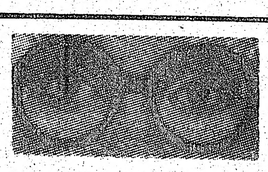

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude

Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait

921-7121

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

145 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐	vienu gadu	$21.—
☐	6 mēnešiem	$11.50
☐	3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents Δ pagarinājums Δ

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

mu tur sūtījis, ko man kāds kungs pārmet. Žēl tikai, ka šis kungs nezina, ka Pružinskis ir izaudzinājis 7 bērnus — latviešus, kaut pats bijis vienīgais pelnītājs un 50 proc. kara invalids. Nav bijis līdzekļu, bet par to nesūdzos. Nedomāju nostāties pret Minsteres ģimnaziju — tikai painteresēties, kas tur notiek. Pašreiz sarakstos ar turienes pārstāvjiem. Ja pēdējie spēs Ziemeļkalifornijas Daugavas vanagus un mani pārliecināt, ka Minsterē — ir un būs viss kā vajaga, atbalstu neliegsim un ieteiksim to darīt arī citiem.

Sirsnīgs paldies visiem tautiešiem par man rakstītām vēstulēm! Ceru, ka visa šī sarakste un domstarpību iztirzāšana mums nāks par labu. Nobeigumā vēl atļaušos citēt zīmīgus vārdus, ko nesen ASV teica tautietis, uzrunājot mūsu jauniešus kādā salidojumā: „Mūsu himna ir nevis Pūt, vējiņi, bet Dievs, svētī Latviju!"

Jānis Pružinskis,
DV apvienības Ziemeļkalifornijā priekšnieks

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

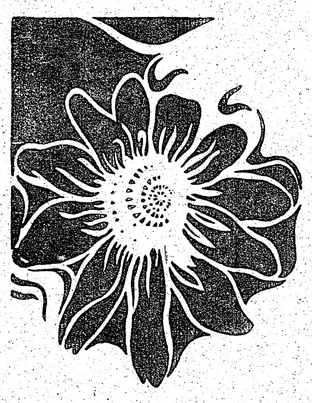

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶIZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Arturs Mīlne
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

VALUTE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalve
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1491
905 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: automašīnas, motocikli, ledusskapji, televīzijas aparāti u.t.t. Arī naudas certifikātus.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto.
Liela mantu izvēle mūsu veikalā.
Biroja laiks pirmdien — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

LATVISKI KAPA AKMEŅI

latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Visāda veida iespiedumdarbi

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9

TĀLR- (416) 466-1514

Dieva mierā no mums šķīries

MĀCĪTĀJS

Eduards Pavasars

dzimis 1906. gada 14. martā Lejasciemā,

miris 1975. gada 6. oktobrī Hamiltonā.

Arvien vēl siržu mīlestība būs
par nāvi stiprāka . . .

Sērās

sieva un piederīgie Kanadā, ASV, Anglijā un Vācijā.

Jaunatnes vāditāju konference

Kanadas un ASV latviešu gaidu un skautu vadītāju konference 11. un 12. oktobrī notika Ņujorkas ev. lut. draudzes nometnē Elka Parkā, turpat, kur 1977. gadā no 27. aug. līdz 4. sept. notiks latviešu skautu un gaidu 3. Lielā nometne trimdā. Konferenci atklāja ASV gaidu jendas priekšniece B. Dumpe. Uz prezidija galda dega pa vienai svecei katrai gaidu un skautu darbības nozarei. Pēc nodziedātās valsts himnas konferenci pats pirmais sveica Ņujorkas gaidu un un skautu vecāku un labvēļu padomes priekšsēdis O. Balodis. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši pirmā Latvijas gaidu priekšniece V. Vilka, P. Vīlips un Austrālijas skautu jendas priekšn. J. Liepiņš.

Pēc tam uz atsevišķu konferenci pulcējās skautu un gaidu kustības vadītāji. Par konferences vadītāju ievēlēja I. Ruperu, par sekretāriem G. Straumēnu un U. Klausu. Rezolūciju komisijā darbojās A. Budrēvics, G. Kārkliņš un R. Asbergs. Darba sekā bija Latviešu skautu priekšn. F. Sīpola, Kanadas jendas priekšn. E. Dāvidsona, ASV jendas priekšn. R. Čaks, Skautu pilnvarnieku padomes priekšsēža A. Gaujenieka u. c. centra amatpersonu ziņojumi par veikto laikā pēc iepriekšējās konferences Čikagā.

Veikti priekšdarbi 3. Lielajai nometnei. Kanadas jenda izgatavojusi skautu pārbaudījumu grāmatiņas un skautiem bijusi laba sadarbība ar latviešu centrālajām organizācijām. Konference ar pateicību pieņēma ziņojumu, ka ALJA ziedojusi 1000 dol. topošajai 3. Lielajai nometnei. Tāpat bijusi laba sadarbība ar pārējām etnisko skautu organizācijām. Etnisko skautu un gaidu organizāciju centri pag. gadā izveidojuši koporganizāciju, bet lietuvieši no tās izstājušies. Kanadā šāda kopēja organizācija skautiem jau pastāv 8 gadus, un tanī piedalās arī lietuvieši. Skautu vienības un novadi visur darbojušies labi.

Austrālijas jenda bija ierosinājusi izstrādāt jaunu, tagadējam laikam vairāk piemērotu programmu vadītāju sagatavošanas kursiem, kā arī atjaunot Gaŗezera vienības darbību, kuŗa vairs nedarbojas ilgāku laiku. Turpmākās debatēs šos ierosinājumus pieņēma gandrīz ar visām balsīm, tāpēc lūdza skautu kustības vadību šos ierosinājumus iedzīvināt. Jaunie mazskautu un skautu noteikumi apstiprināti, un tos piesūtīs pulciņiem. Pārējos nozaŗu noteikumus vēl izstrādā. Jauno noteikumu izstrādāšanā lieli nopelni atpūtā aizgājušam skautu vadītājam P. Vīlipam, kuŗam konference A. Raiskuma ierosinājumā izteica pateicību. Par 3. Lielās nometnes rīkotāju izraudzīja A. Gaujenieku. Skautu vadītāju konferences beigās bija izkārtotas apspriedes pa darbības nozarēm.

Gaidu vadītāju konferenci vadīja R. Vesele, bet protokolēja O. Treimane. Darba sekā, tāpat kā skautiem, bija centra amatpersonu ziņojumi, pēc kam tika apspriesti dažādi jautājumi un ierosinājumi gaidu kustības iekšējai darbībai. Gaidu vienību sacensībā jaunu gaidu un lielgaidu dziesmu sacerēšanā 1. vietu ieguvusi un par balvu saņems kokli Gaujas 14. vienība Toronto. Beigās bija apspriedes pa darbības nozarēm.

Pirmās konferences dienas beigās kopēju mītnes vakaru vadīja M. Eferte, bet pusnakts stundā jaunie vadītāji nodeva solījumu. Dievam, Latvijai un savai organizācijai solījās kalpot gaidu vadītājas M. Mangule un N. Zālīte. Skautu vadītāja solījumu deva R. Batarags, V. Ārums un K. Gulbis, mazskautu vadītāja — J. Šulmeistars, P. Skrodelis, D. Līvīte un M. Vandele. Solījumu pieņēma organizāciju priekšnieki.

Otro konferences dienu ievadīja īss svētbrīdis, kam sekoja kopējas pārrunas par gaidāmo 3. Lielo nometni. Nometnes administrātors J. Šķiņķis pastāstīja par līdz šim veiktajiem priekšdarbiem. Par nometņu mudi izvēlējās vārdu „Ziemcieši", jo tas atbilst latviešu tautas sīkstajam rakstuŗam, kā arī skautu un gaidu organizācijas pastāvēšanai un izturībai ilgajos trimdas gados. Nākošā vadītāju konference notiks 1978. gadā Kanadā.

Konferences darba sekā bija arī A. Budrēvica un A. Raiskuma referāti. Par gaidu un skautu vadītāju rakstu krājumu „Ķegums" ziņoja R. Čaks. Ķegumam atrasta jauna spiestuve Čikagā. Konferences otrā dienā apskatīja arī vietu 1977. g. paredzētajai 3. Lielajai nometnei.

Skautu Pilnvarnieku padomes priekšsēdis A. Gaujenieks pasniedza skautu kustības goda zīmes. Skautu pateicības zīmi Saulīti saņēma gaidu vadītāja B. Dumpe, Saulīti lentē — gaidu vadītājas L. Klētniece un M. Pētersone, Baltās lilijas ordeni mazskautu vadītāja V. Klingberga. Konferences dalībnieku pateicību saņēma tās rīkotāji vadītāji — M. Laiviņa un E. Priedītis, kā arī čaklie virtuves darbinieki J. un M. Gobiņi, L. Eikstrēma, T. Voigtmane u. c.

Izskanot dziesmai Svēts mantojums, lēni nolaidās nometnes karogs un konferences dalībnieki, skaitā ap 100, devās uz savām dzīves vietām, lai ar jaunu sparu pulcinātu ap sevi mūsu jaunatni. E. O.

Brauciens rudens . . .

(Turpinājums no 15. lp.)

To pārdzīvoju un izjutu arī iespaidīgajā celtnē, kur pagaidām mīt mūsu Vašingtonas latviešu draudze. Šī ēka ir liecība latviešu centībai, darba priekam, izturībai Es tur ieiedama lūdzu, lai Dievs šo skaisto ēku pilda ar mīlestību Viņa vārdā un pilda ar lūdzēju pulku vienmēr. Baznīca nav tikai celtne, tā ir celtne, pilna ar draudzes locekļiem, kuŗi nes Kristus vārdus savās sirdīs. Kā tauta mēs neesam sevišķi kautrīgi, atturīgi. Kā dievlūdzēji mēs esam kautrīgi un atturīgi. Žēl.

Tomērs es redzēju dvēseles atveŗamies Dieva gaismai. Viņa Svētajam Garam, ticībai uz dzīvo Jēzu Kristu. Kas gan var būt skaistāks par šādu brīdi, kad tu to izjūti, ka tu pārvērties, kad atveries kā zieds saulei un kļūsti laimīgs ticībā. Citam vēl tāls ceļš ejams, lai to sasniegtu. Citam šī atvēršanās nāk viegli, un tā ir liela svētība. Es esmu to piedzīvojusi. Es zinu, kā tas ir. Dvēseles miers ir liela dāvana no mūsu Radītāja. Lielāka kā izdziedināto roka, kāja vai cita slimība. Sāpes, kas ārda mūsu fizisko ķermeni, mēs spējam nomierināt ar zāļu palīdzību. Dvēseles sāpes izdzēst un dziedināt spēj tikai Dievs.

Šodien, šo rakstu uzmezdama uz papīra, lasu mūsu lielajā kanadiešu laikrakstā ārsta — psichiatra liecību, ka dvēseli spēj dziedināt tikai Dievs. Tā ir patiesība! Es pateicībā salieku rokas par visu skaisto, ko redzēju rudens krāsu skaistumā un lietū un cilvēku, manas tautas locekļu, dvēselēs. Mēs neesam garīgi nedzīvi. Mēs atveŗamies Dieva žēlastībai., un katrs neticīgā smīns ir īslaicīgs, radies kādā sejā aiz neziņas, neizpratnes. Nedrīkstu tiesāt, es biju tāda pati, tikai piecus gadus atpakaļ . . .

Latviešu sirds siltumā pavadām dažas stundas vienā un otrā mājā. Mani kanadiešu draugi aizkustināti no šīs sirsnības. Es ticu, ka mūsu centīgie jaunie latviešu mācītāji drīz rumās pilnās baznīcās un ne pustukšiem soliem. Dieva vārdam ir jāaug mūsu dvēselēs stipram, vai mēs iznīksim kā tauta.

Lidojām atpakaļ no Vašingtonas saules gaismā, virs baltu mākoņu klājiena. Bafalo ielidojām vētrā. Tumsa iespieda lidmašīnas logos melnas plaukstas. Šad tad pašķīda zibeņu spožums. Kutinoša sajūta radās pakrūtē. Tad mācītājs Pointers saņēma manas rokas: „Irma, tu lidoji pirmo reizi, un tu redzēji saules spožumu un redzēji tumsu. Tas ir labi."

Tas ir labi. Arī tam bija jēga.

Pārsteidzoša . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

neiedomājami zemā produktīvitāte piespieda Maskavu meklēt savu pilsoņu paēdināšanai trūkstošo maizes riecienu ASV un citās „bankrotējošās" rietumu demokratijās. Piedevām zelta cenas straujā krišana starptautiskā tirgū stāvokli vēl vairāk pasliktināja, jo tas Kremlim sadārdzināja lauksaimniecības ražojumu un citu preču iepirkšanu ārzemēs.

Arī komūnistu bloka valstis vairs labprāt neiet Maskavas pavadā. Maskavas vasaļvalstis līdz šim ir sekmīgi izvairījušās sasaukt Austrumeiropas kongresu. Šajā kongresā Brežņevs bija iedomājies uzmesties par atjaunotā starptautiskā kointerna galvu. Lielākais murgs Brežņevam ir kritiskās Maskavas un Pekingas attieksmes. Pašreiz ASV ārlietu ministrs ir Pekingā, un Ķīna, izmantojot viņa vizīti, vairākkārt un nepārprotami brīdināja Vašingtonu no Maskavas un Vašingtonas detantes politiskām konsekvencēm. Pekingā ķīnieši Kisingeram atgādināja, ka tā ir Pad. savienība, kas gatavojas jaunai agresijai — jaunam pasaules kaŗam. Ja amerikāņi grib uzturēt detanti, tiem jāprasa no Maskavas tieši tik, cik tā vēlas saņemt pretī no amerikāņiem. Ķīniešu diplomātu valodā tas nozīmē: Ir pienācis laiks Kisingeram atmest maldīgo ilūziju par Vašingtonas un Maskavas sadarbību. Par vislielāko pārsteigumu jāuzskata Pekingā Kisingera deklarētā teze: „Vašingtona par svarīgāko starptautiskā politikā uzskata amerikāņu un ķīniešu attieksmju izveidošanos." Vai tas ir kapa zvans Vašingtonas un Maskavas sadarbībai? Vai to varētu uzskatīt par Vašingtonas un Pekingas alianses durvju pavēršanu? Cik zināms, Pekinga ne ar vārdu nav pieminēta Helsinku deklarācijā. Helsinku afēra vēsturē ieies kā liela brēka un maza vilna. Par to liecina fakts, ka neņemot vērā Helsinku deklarācijas retoriku, Brežņevam jau trešo reizi jāatliek cerētā ekskursija uz Vašingtonu.

Amerikāņu un padomju stratēģisko ieroču nolīgums nav ne par soli pavirzījies uz priekšu. Zīmīgākā parādība aizvadītajos sešos mēnešos ir nenoliedzama ticības zaudēšana Maskavas dotajam vārdam un solījumiem. Tanī pašā laikā uzticība amerikāņiem gandrīz it visur atgriežas, neņemot vērā viņu iekšpolitiskās problēmas. Tā ir ļoti laba zīme. Sešu mēnešu laikā dekorācijas starptautiskā skatuvē tā pārvērtušās, ka mums nav vairs grūti rudens lietus padebešos saskatīt gaidīto saules stariņu.

Aleksandrs Ķegumnieks

BRAMPTONA

● DV Bramptonas nodaļas 21 gadu svētku atceres sarīkojumu 11. oktobrī ievadīja nodaļas priekšnieks, izsakot pateicību nodaļas darbiniekiem un sabiedrībai par dāvāto atbalstu. DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis savam referātam bija izvēlējies tematu — „Trimdinieks, cīnītājs vai pašlabuma meklētājs", kuŗā izvērtēja sabiedrības nostāju politiskos un kultūrālos jautājumos, bet pēc tam pasniedza DV Centrālās valdes atzinības rakstus nodaļas priekšniekam E. Ronim un nodaļas vadības ilggadējam darbiniekam A. Kudrašovam. Nodaļu sveicināja kaimiņu Druvas nodaļas priekšsēdis A. Kalniņš ar vanadžu kopas priekšnieci Mariju Beņķīti, bet no Kičeneras un Vaterlū nodaļas priekšnieks A. Simsons ar vanadžu kopas priekšnieci Valiju Simsoni. Saviesīgajā vakarā L. Grundulis atskaņoja skaņu lenšu deju mūziku. Bija izkārtota loterija un bagātīgas pārsteiguma balvas. Par viesiem rūpējās nodaļas vanadzes priekšn. Mirdzas Rones vadībā. O. K.

Jānis Pētersons

Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē viceprieksšsēdis, 15. oktobrī atskatījās uz 65 dzīves gadiem. Viņš dzimis Vestienā. Strādājis Rīgas prefektūrā, studēdams arī Latvijas universitātes juridiskā fakultātē. Pēc kaujām Pomerānijā gūsta laiku pavadījis Cēdelgemā, kur piedalījies DV organizācijas dibināšanā. Austrālijā strādājis sabiedrisko darbu vairākās turienes latviešu organizācijās. Ir DV Pertas nodaļas valdes loceklis.